



UNIWERSYTET  
WARSZAWSKI

Załącznik nr 1  
do uchwały nr 66/2019  
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej  
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

(wzór)



**Ocena programowa**  
**Profil ogólnoakademicki**  
**Raport samooceny**

---

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

**Uniwersytet Warszawski,**

**ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa**

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **filologia romańska**

1. Poziom/y studiów: **studia pierwszego i drugiego stopnia**
2. Forma/y studiów: **stacjonarne i niestacjonarne I stopnia (wieczorowe)**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek<sup>1</sup>: **literaturoznawstwo**

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK  NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

nauczyciel przedmiotu: **język francuski we wszystkich typach szkół<sup>2</sup>**

### **Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów**

#### **Studia pierwszego stopnia stacjonarne i niestacjonarne wieczorowe**

Efekty uczenia się zdefiniowane dla programu studiów odniesione do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomach 6-7 uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4

<b>Symbol efektów uczenia się dla programu studiów</b>	<b>Efekty uczenia się</b>	<b>Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK</b>
<b>Wiedza: absolwent zna i rozumie</b>		
K_W01	w zaawansowanym stopniu miejsce i znaczenie nauk humanistycznych, w szczególności literaturoznawstwa i językoznawstwa, w systemie nauk oraz ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną	P6S_WG
K_W02	w zaawansowanym stopniu terminologię z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa ogólnego i francuskiego	P6S_WG
K_W03	w zaawansowanym stopniu główne procesy zachodzące w języku i literaturze w krajach francuskojęzycznego obszaru kulturowego	P6S_WG

<sup>1</sup>Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

<sup>2</sup> Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

K_W04	w zaawansowanym stopniu kierunki i metodologię badań nad językiem i literaturą, zwłaszcza w krajach francuskojęzycznego obszaru kulturowego	P6S_WG
K_W05	w zaawansowanym stopniu główne zagadnienia z zakresu literaturoznawstwa ogólnego, francuskiego i frankofońskiego	P6S_WG
K_W06	w zaawansowanym stopniu główne zagadnienia z zakresu językoznawstwa ogólnego i francuskiego	P6S_WG
K_W07	w zaawansowanym stopniu funkcje języka w złożonych sytuacjach komunikacji społecznej i międzykulturowej	P6S_WG
K_W08	w zaawansowanym stopniu zagadnienia gramatyczne, ortograficzne, leksykalne, semantyczne, fonologiczne i stylistyczne w zakresie języka francuskiego	P6S_WG
K_W09	w zaawansowanym stopniu zasady analizy i interpretacji tekstów należących do różnych stylów funkcjonalnych języka francuskiego	P6S_WG
K_W10	w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, procesy i zjawiska z zakresu kultury i historii krajów francuskojęzycznego obszaru kulturowego	P6S_WG
K_W11	w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu psychologii, pedagogiki, emisji głosu i akwizycji języków obcych, w szczególności języka francuskiego, w szkole podstawowej (moduł metodyczny)	P6S_WG
K_W12	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, możliwości praktycznego zastosowania zdobywanej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów	P6S_WK
K_W13	podstawowe pojęcia oraz zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	P6S_WK
K_W14	podstawowe zasady BHP	P6S_WK
<b>Umiejętności: absolwent potrafi</b>		
K_U01	stosować podczas planowania badań podstawowe koncepcje teoretyczne właściwe dla językoznawstwa i literaturoznawstwa ogólnego i francuskiego	P6S_UW
K_U02	wykorzystywać w badaniach podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące analizę problemów badawczych, formułowanie hipotez, dobór metod i narzędzi badawczych oraz opracowywanie i prezentowanie wyników podczas	P6S_UW P6S_UK

	przygotowywania własnych prac w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa	
K_U03	rozpoznawać, analizować i interpretować różne rodzaje wytworów kultury (język, literatura), stosując adekwatną terminologię oraz właściwe metody i narzędzia badawcze	P6S_UW
K_U04	przedstawiać własne poglądy, odwołując się do różnych źródeł i podstawowych ujęć teoretycznych, oraz argumentować przyjęty punkt widzenia	P6S_UW P6S_UK
K_U05	planować i przygotowywać wystąpienia ustne w języku francuskim i polskim, odwołując się do podstawowych ujęć teoretycznych właściwych dla językoznawstwa i literaturoznawstwa	P6S_UW P6S_UK
K_U06	przygotowywać pracę pisemną, w języku francuskim i polskim, odwołując się do podstawowych ujęć teoretycznych właściwych dla językoznawstwa i literaturoznawstwa	P6S_UW
K_U07	komunikować się ustnie i pisemnie w zakresie języka francuskiego poziomie C1 według <i>Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego</i>	P6S_UK
K_U08	komunikować się ustnie i pisemnie w zakresie drugiego języka obcego na poziomie B2 według <i>Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego</i>	P6S_UK
K_U09	samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności, korzystając z różnych źródeł	P6S_UU
K_U10	pracować w grupie, także w kontekście różnokulturowym	P6S_UO
K_U11	stosować zdobytą wiedzę w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów	P6S_UK
K_U12	stosować zaawansowaną wiedzę z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa	P6S_UW P6S_UK
K_U13	Stosować zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne w procesie zdobywania wiedzy i porozumiewania się w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa	P6S_UW P6S_UK
<b>Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do</b>		
K_K01	krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności	P6S_KK
K_K02	otwartości wobec różnic osobniczych i kulturowych	P6S_KO

K_K03	Identyfikowania problemów i podejmowania decyzji związanych z wykonywanym zawodem	P6S_KK
K_K04	dbałości o dziedzictwo kulturowe, zwłaszcza w odniesieniu do kultury francuskiej i frankofońskiej	P6S_KO
K_K05	aktywnego uczestnictwa w kulturze francuskiej i frankofońskiej, korzystając z różnych form i i mediów	P6S_KO
K_K06	przestrzegania podstawowych zasad etyki zawodowej oraz zasad z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	P6S_KR

#### OBJAŚNIENIA

Symbol efektu uczenia się dla programu studiów tworzą:

- litera K – dla wyróżnienia, że chodzi o efekty uczenia się dla programu studiów,
  - znak \_ (podkreślnik),
  - jedna z liter W, U lub K – dla oznaczenia kategorii efektów (W – wiedza, U – umiejętności, K – kompetencje społeczne),
- numer efektu w obrębie danej kategorii, zapisany w postaci dwóch cyfr (numery 1-9 należy poprzedzić cyfrą 0).

#### Moduł metodyczny

Efekty uczenia się zdefiniowane dla specjalności z odniesieniem do efektów uczenia się zdefiniowanych dla kierunku studiów

<b>Nazwa specjalności:</b>		
<b>Efekty uczenia się osiągnięte w ramach modułu metodycznego przygotowującego do zawodu nauczyciela, oferowanego w programie studiów w grupie zajęć „Język francuski zaawansowany (grupy Z) z modułem metodycznym (MET)”</b>		
<b>Symbol efektów uczenia się zdefiniowanych dla specjalności</b>	<b>Efekty zdefiniowane dla specjalności</b>	<b>Symbol efektów uczenia się zdefiniowanych dla kierunku studiów</b>
<b>Wiedza: absolwent zna i rozumie</b>		
B.1.W1.	podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego	K_W11
B.1.W2.	proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny,	K_W11

	<p>motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia</p>	
B.1.W3.	<p>teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych</p>	K_W11
B.1.W4.	<p>proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami</p>	K_W01, K_W11
B.1.W5.	<p>zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe</p>	K_W11

B.2.W1.	system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktyczne, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty na poziomie szkoły podstawowej	K_W01, K_W11
B.2.W2.	rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela na poziomie szkoły podstawowej	K_W01
B.2.W3.	wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym	K_W1
B.2.W4.	zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela na poziomie szkoły podstawowej: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u	K_W11

	<p>dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami</p>	
B.2.W5.	<p>sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na poziomie szkoły podstawowej: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi</p>	K_W11
B.2.W6.	<p>zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się na poziomie szkoły podstawowej; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przewyższania; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice</p>	K_W11
B.2.W7.	<p>doradztwo zawodowe na poziomie szkoły podstawowej: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno- -zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia oraz potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie</p>	K_W11
B.3.W1.	<p>zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty na poziomie szkoły podstawowej oraz środowisko, w jakim one działają</p>	K_W11



B.3.W2.	organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego na poziomie szkoły podstawowej	K_W11
C.W1.	sytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych	K_W11
C.W2.	zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego na poziomie szkoły podstawowej: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	K_W01, K_W11
C.W3.	współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia na poziomie szkoły podstawowej – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów	K_W11
C.W4.	zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne na poziomie szkoły podstawowej	K_W01, K_W11
C.W5.	konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów na poziomie szkoły podstawowej, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela	K_W01, K_W11
C.W6.	sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów na poziomie szkoły podstawowej: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnętrzny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną	K_W1
C.W7.	znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną	K_W09

	znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej, metody porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów, praktyczne aspekty wystąpień publicznych – poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej oraz zagadnienia związane z emisją głosu – budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu	
D.1.W1.	miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych na poziomie szkoły podstawowej	K_W01, K_W11
D.1.W2.	podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć	K_W01, K_W11
D.1.W3.	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału na poziomie szkoły podstawowej	K_W01, K_W11
D.1.W4.	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela na poziomie szkoły podstawowej, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym	K_W01, K_W11
D.1.W5.	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania na poziomie szkoły podstawowej, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces	K_W01, K_W11

	uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć	
D.1.W6.	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć na poziomie szkoły podstawowej – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym	K_W01, K_W11
D.1.W7.	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach na poziomie szkoły podstawowej: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową	K_W01, K_W13
D.1.W8.	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego na poziomie szkoły podstawowej: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimedialnych	K_W01, K_W11
D.1.W9.	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej	K_W01, K_W11
D.1.W10.	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny	K_W11
D.1.W11.	egzaminami kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych	K_W11

	narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu na poziomie szkoły podstawowej	
D.1.W12.	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności	K_W01, K_W11
D.1.W13.	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych	K_W01, K_W1
D.1.W14.	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej	K_W01, K_W11
D.1.W15.	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy	K_W01, K_W11
D.2.W1.	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty na poziomie szkoły podstawowej	K_W01, K_W11
D.2.W2.	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty na poziomie szkoły podstawowej	K_W01, K_W11

D.2.W3.	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty na poziomie szkoły podstawowej	K_W01, K_W11
<b>Umiejętności: absolwent potrafi</b>		
B.1.U1.	obserwować procesy rozwojowe uczniów szkoły podstawowej	K_U09, K_U10, K_U11
B.1.U2.	obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania	K_U09, K_U10, K_U11
B.1.U3.	skutecznie i świadomie komunikować się	K_U09, K_U10, K_U11
B.1.U4.	porozumieć się w sytuacji konfliktowej	K_U09
B.1.U5.	rozpoznawać bariery i trudności uczniów szkoły podstawowej w procesie uczenia się	K_U09, K_U10, K_U11
B.1.U6.	identyfikować potrzeby uczniów szkoły podstawowej w rozwoju uzdolnień i zainteresowań	K_U09, K_U10, K_U11
B.1.U7.	radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami wśród uczniów szkoły podstawowej	K_U09, K_U10, K_U11
B.1.U8.	zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób	K_U09, K_U10, K_U11
B.2.U1.	wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów	K_U09, K_U10, K_U11
B.2.U2.	zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego	K_U09, K_U10, K_U11
B.2.U3.	formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela	K_U09, K_U10, K_U11
B.2.U4.	nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym	K_U09, K_U10, K_U11
B.2.U5.	rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów szkoły podstawowej	K_U09, K_U10, K_U11
B.2.U6.	zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia szkoły podstawowej i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie	K_U09, K_U10, K_U11
B.2.U7.	określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju	K_U09, K_U10, K_U11
B.3.U1.	wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy w szkole podstawowej, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze	K_U09, K_U10

B.3.U2.	wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów	K_U09, K_U10, K_U11
B.3.U3.	wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas	K_U09, K_U10, K_U11
C.U1.	identyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego w kontekście specyfiki pracy w szkole podstawowej	K_U09, K_U10, K_U11
C.U2.	zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej w kontekście specyfiki pracy w szkole podstawowej	K_U09, K_U10, K_U11
C.U3.	dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów szkoły podstawowej	K_U09, K_U10, K_U11
C.U4.	wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę	K_U09, K_U10, K_U11
C.U5.	zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym	K_U09, K_U10, K_U11
C.U6.	dokonać oceny pracy ucznia szkoły podstawowej i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej	K_U09, K_U10, K_U11
C.U7.	posługiwać się zgodnie z zasadami aparatem emisji głosu	K_U09, K_U10, K_U11
C.U8.	poprawnie posługiwać się językiem polskim	K_U09, K_U10, K_U11
D.1.U1.	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi rozwijanymi na etapie szkoły podstawowej	K_U09, K_U10, K_U11
D.1.U2.	przeanalizować rozkład materiału	K_U09, K_U10, K_U11
D.1.U3.	identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania	K_U09, K_U10, K_U11
D.1.U4.	dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów	K_U09, K_U10, K_U11
D.1.U5.	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów szkoły podstawowej oraz popularyzacji wiedzy	K_U09, K_U10, K_U11

D.1.U6.	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym	K_U09, K_U10, K_U11
D.1.U7.	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne adekwatne do specyfiki pracy z uczniami szkół podstawowych, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne	K_U09, K_U10, K_U11
D.1.U8.	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu	K_U09, K_U10, K_U11
D.1.U9.	konstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów	K_U09, K_U10, K_U11
D.1.U10.	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym	K_U09, K_U10, K_U11
D.1.U11.	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia	K_U09, K_U10, K_U11
D.2.U1.	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej	K_U09, K_U10, K_U11
D.2.U2.	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć	K_U09, K_U10, K_U11
D.2.U3.	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno- -pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk odbywanych w szkole podstawowej	K_U09, K_U10
<b>Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do</b>		
B.1.K1.	autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym	K_K01, K_K06
B.1.K2.	wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych typowych dla szkoły podstawowej	K_K01, K_K06
B.2.K1.	okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy	K_K01, K_K02, K_K03,

B.2.K2.	profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej	
B.2.K3.	samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej	K_K01, K_K06
B.2.K4.	współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy	K_K01, K_K02, K_K03,
B.3.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy	K_K01,
C.K1.	twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów i wyzwaniom związanym ze specyfiką szkoły podstawowej	K_K01
C.K2.	skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu	K_K01
D.1.K1.	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów szkoły podstawowej	K_K01, K_K02, K_K03,
D.1.K2.	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym	K_K01, K_K02, K_K03
D.1.K3.	zachęcania uczniów szkoły podstawowej do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej	K_K01, K_K02
D.1.K4.	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej	K_K01, K_K02, K_K03, K_K06
D.1.K5.	kształtowania umiejętności współpracy uczniów szkoły podstawowej, w tym grupowego rozwiązywania problemów	K_K01, K_K02, K_K03, K_K06
D.1.K6.	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów szkoły podstawowej oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych	K_K01, K_K02, K_K06
D.1.K7.	rozwijania u uczniów szkoły podstawowej ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia	K_K01, K_K06
D.1.K8.	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu	K_K01, K_K02, K_K03, K_K06
D.1.K9.	stymulowania uczniów szkoły podstawowej do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę	K_K01, K_K02



D.2.K1	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych	K_K01, K_K02, K_K03, K_K06
--------	--	----------------------------

### Studia drugiego stopnia stacjonarne

Efekty uczenia się zdefiniowane dla programu studiów odniesione do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomach 6-7 uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4

Symbol efektów uczenia się dla programu studiów	Efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
<b>Wiedza: absolwent zna i rozumie</b>		
K_W01	w pogłębionym stopniu miejsce i znaczenie nauk humanistycznych, w szczególności literaturoznawstwa i językoznawstwa, w systemie nauk oraz ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną	P7S_WG
K_W02	w pogłębionym stopniu terminologię ogólną i szczegółową z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa ogólnego i francuskiego	P7S_WG
K_W03	w pogłębionym stopniu podstawowe i złożone procesy zachodzące w języku i literaturze w krajach francuskojęzycznego obszaru kulturowego	P7S_WG
K_W04	w pogłębionym stopniu tendencje, kierunki i metodologie badawcze w zakresie badań nad językiem i literaturą, zwłaszcza w krajach francuskojęzycznego obszaru kulturowego	P7S_WG
K_W05	w pogłębionym stopniu podstawowe i złożone zagadnienia z zakresu literaturoznawstwa ogólnego, francuskiego i frankofońskiego	P7S_WG
K_W06	w pogłębionym stopniu podstawowe i złożone zagadnienia z zakresu językoznawstwa ogólnego i francuskiego	P7S_WG
K_W07	w pogłębionym stopniu funkcje języka oraz społeczne i kulturowe aspekty jego użycia w zróżnicowanych, także nietypowych sytuacjach komunikacyjnych, w tym w komunikacji międzykulturowej	P7S_WK
K_W08	w pogłębionym stopniu zagadnienia gramatyczne, ortograficzne, leksykalne, semantyczne, fonologiczne i stylistyczne w zakresie języka francuskiego	P7S_WG
K_W09	w pogłębionym stopniu szczegółowe zasady analizy i interpretacji tekstów należących do różnych stylów funkcjonalnych języka francuskiego	P7S_WG

K_W10	w pogłębionym stopniu wybrane szczegółowe fakty, procesy i zjawiska z zakresu historii i kultury krajów francuskojęzycznego obszaru kulturowego	P7S_WG
K_W11	w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu psychologii, pedagogiki i akwizycji języków obcych, w szczególności języka francuskiego, na wszystkich etapach kształcenia (moduł metodyczny)	P7S_WG
K_W12	w pogłębionym stopniu zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości związanych z kierunkiem studiów	P7S_WK
K_W13	ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym zasady prawa autorskiego i własności intelektualnej	P7S_WK
<b>Umiejętności: absolwent potrafi</b>		
K_U01	stosować podczas planowania badań złożone koncepcje teoretyczne, właściwe dla językoznawstwa i literaturoznawstwa, zwłaszcza francuskiego	P7S_UW
K_U02	wykorzystywać w badaniach złożone umiejętności badawcze, obejmujące analizę problemów badawczych, formułowanie hipotez, dobór metod i technik badawczych oraz opracowywanie i prezentowanie wyników podczas przygotowywania własnych prac w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa	P7S_UW P7S_UK
K_U03	samodzielnie zdobywać wiedzę i planować własne uczenie się, ukierunkowywać innych w tym zakresie oraz rozwijać złożone umiejętności, korzystając z różnych źródeł	P7S_UU
K_U04	pracować w grupie, kierować pracą zespołu, także w kontekście różnokulturowym, stawiając czoła sytuacjom nietypowym, i rozwiązywać konflikty	P7S_UO
K_U05	rozpoznawać, analizować w pogłębionym stopniu i interpretować różne rodzaje wytworów kultury (język, literatura), stosując adekwatną i złożoną terminologię oraz właściwe metody i techniki badawcze	P7S_UW
K_U06	przedstawiać własne poglądy, odwołując się do różnych źródeł i złożonych ujęć teoretycznych, oraz argumentować w pogłębionym stopniu przyjęty punkt widzenia	P7S_UW P7S_UK
K_U07	przygotowywać pracę pisemną, w języku francuskim i polskim, odwołując się do złożonych ujęć teoretycznych właściwych dla językoznawstwa i literaturoznawstwa	P7S_UW
K_U08	planować i przygotowywać wystąpienia ustne w języku francuskim i polskim, odwołując się do złożonych ujęć teoretycznych właściwych dla językoznawstwa i literaturoznawstwa	P7S_UW P7S_UK
K_U09	komunikować się ustnie i pisemnie w zakresie języka francuskiego poziomie C2 według <i>Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego</i>	P7S_UK

K_U10	komunikować się ustnie i pisemnie w zakresie drugiego języka obcego na poziomie B2+ według <i>Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego</i>	P7S_UW
K_U11	wykorzystywać zdobytą wiedzę i umiejętności w stopniu pogłębionym w planowaniu rozwoju zawodowego	P7S_UW P7S_UK
K_U12	stosować pogłębioną wiedzę z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa	P7S_UK
K_U13	Stosować złożone techniki informacyjno-komunikacyjne w procesie zdobywania wiedzy i porozumiewania się w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa	P7S_UK
<b>Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do</b>		
K_K01	krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności, jak również dokonywania modyfikacji i korekt postaw i zachowań	P7S_KK
K_K02	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P7S_KO
K_K03	otwartości wobec różnic osobniczych i kulturowych i rozumienia ich etycznego wymiaru	P7S_KO
K_K04	wypełniania zobowiązań społecznych, będąc świadomym sensu aktywności obywatelskiej	P7S_KO
K_K05	wykorzystywania kompetencji literaturoznawczych i językoznawczych na rzecz organizowania życia naukowego i kulturalnego	P7S_KO
K_K06	aktywnego uczestnictwa w kulturze francuskiej i frankofońskiej, korzystając w pogłębiony sposób z różnych form i mediów	P7S_KO
K_K07	przestrzegania zasad z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	P7S_KR

### Moduł metodyczny

Efekty uczenia się zdefiniowane dla specjalności z odniesieniem do efektów uczenia się zdefiniowanych dla kierunku studiów

<b>Nazwa specjalności:</b>		
<b>Program kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela języka francuskiego</b>		
<b>Symbol efektów uczenia się zdefiniowanych dla specjalności</b>	<b>Efekty zdefiniowane dla specjalności</b>	<b>Symbol efektów uczenia się zdefiniowanych dla kierunku studiów</b>

<b>Wiedza: absolwent zna i rozumie na poziomie szkoły podstawowej i ponadpodstawowej</b>		
D.1.W1.	miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych	K_W11
D.1.W2.	podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć	K_W11
D.1.W3.	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału	K_W11
D.1.W4.	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym	K_W11
D.1.W5.	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć	K_W11
D.1.6.	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym	K_W11

D.1.W7.	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową	K_W11
D.1.W8.	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimedialnych	K_W11
D.1.W9.	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej	K_W11
D.1.W10.	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny	K_W11
D.1.W11.	egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu	K_W11
D.1.W12.	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności	K_W11
D.1.W13.	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych	K_W11

D.1.W14.	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej	K_W11
D.1.W15.	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie poprzez stymulowanie go do samodzielnej pracy	K_W11
D.2.W1.	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty	K_W11
D.2.W2.	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty	K_W11
D.2.W3.	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.	K_W11
E.2.W1	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty	K_W11
E.2.W2	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty	K_W11
E.2.W3	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty	K_W11
<b>Umiejętności: absolwent potrafi na poziomie szkoły podstawowej i ponadpodstawowej</b>		
D.1.U1.	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi	K_U09, K_U10, K_U11
D.1.U2.	przeanalizować rozkład materiału	K_U09, K_U10, K_U11
D.1.U3.	identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania	K_U09, K_U10, K_U11
D.1.U4.	dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów	K_U09, K_U10, K_U11
D.1.U5.	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy	K_U09, K_U10, K_U11

D.1.U6.	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym	K_U09, K_U10, K_U11
D.1.U7.	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne	K_U09, K_U10, K_U11
D.1.U8.	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu	K_U09, K_U10, K_U11
D.1.U9.	konstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów	K_U09, K_U10, K_U11
D.1.U10.	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym	K_U09, K_U10, K_U11
D.1.U11.	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia	K_U09, K_U10, K_U11
D.2.U1.	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej	K_U09, K_U10, K_U11
D.2.U2.	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć	K_U09, K_U10, K_U11
D.2.U3.	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno- -pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk	K_U09, K_U10, K_U11
E.2.U1	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej	K_U09, K_U10, K_U11
E.2.U2	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć	K_U09, K_U10, K_U11
E.2.U3	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno- -pedagogicznego, sytuacje i	K_U09, K_U10, K_U11

	zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk	
<b>Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do na poziomie szkoły podstawowej i ponadpodstawowej</b>		
D.1.K1.	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów	K_K01, K_K02, K_K03, K_K04
D.1.K2.	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym	K_K01, K_K02, K_K03, K_K04
D.1.K3.	zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej	K_K01, K_K02, K_K03, K_K04
D.1.K4.	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej	K_K01, K_K02, K_K03, K_K04
D.1.K5.	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów	K_K01, K_K02, K_K03, K_K04
D.1.K6.	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych	K_K01, K_K02, K_K03, K_K04
D.1.K7.	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia	K_K01, K_K02, K_K03, K_K04
D.1.K8.	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu	K_K01, K_K02, K_K03, K_K04
D.1.K9.	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę	K_K01, K_K02, K_K03, K_K04
D.2.K1	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych	K_K01, K_K02, K_K03, K_K04
E.2.K1	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych	K_K01, K_K02, K_K03, K_K04

#### OBJAŚNIENIA

Symbol efektu zdefiniowanego dla specjalności tworzą:

- litera S – dla wyróżnienia, że chodzi o efekty zdefiniowane dla specjalności,
- znak \_ (podkreślnik),
- jedna z liter W, U lub K – dla oznaczenia kategorii efektów (W – wiedza, U – umiejętności, K – kompetencje społeczne), numer efektu w obrębie danej kategorii, zapisany w postaci dwóch cyfr (numery 1-9 należy poprzedzić cyfrą 0).



## Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Monika Kostro	dr hab. / adiunkt / Prodzikan ds. studenckich na Wydziale Neofilologii
Maciej Smuk	dr hab. prof. ucz. / profesor uczelni / Dyrektor Instytutu Romanistyki
Małgorzata Sokołowicz	dr hab. prof. ucz. / profesor uczelni / zastępca Dyrektora ds. naukowych
Małgorzata Molska	dr / adiunkt / Kierownik Studiów na kierunku filologia romańska, Przewodnicząca Rady Dydaktycznej dla kierunku filologia romańska
Krystyna Szymankiewicz	dr hab. / adiunkt / koordynator modułu metodycznego i praktyk nauczycielskich
Michał Obszyński	dr / adiunkt / Kierownik Pracowni badań nad cywilizacją franko-kanadyjską i literaturą Quebecu

## **Spis treści**

<b>Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów</b>	<b>2</b>
<b>Skład zespołu przygotowującego raport samooceny</b>	<b>3</b>
<b>Prezentacja uczelni</b>	<b>6</b>
<b>Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim</b>	<b>7</b>
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	8
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	9
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	11
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	12
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	13
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	14
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	14
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	15
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	16
<b>Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów</b>	<b>18</b>
<b>Część III. Załączniki</b>	<b>19</b>
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	19
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	23

## Prezentacja uczelni

**Uniwersytet Warszawski** jest największą i jedną z najstarszych szkół wyższych w Polsce. Uczelnia powstała w 1816 roku pod nazwą Królewski Uniwersytet Warszawski. W momencie utworzenia składała się z pięciu wydziałów: Prawa, Lekarskiego, Filozoficznego, Teologicznego oraz Nauk i Sztuk Pięknych. Pod obecną nazwą funkcjonuje od 1915 roku.

Na 25 wydziałach i w 4 szkołach doktorskich UW kształcą się obecnie ponad 36 tysięcy studentów, w tym ponad 28 tysięcy na studiach stacjonarnych i ponad 1900 doktorantów. Co roku pracę doktorską broni około 290 osób. Na UW uczy się 3,6 tysiąca cudzoziemców na studiach zakończonych dyplomem lub w ramach programów wymiany. Odsetek obcokrajowców w stosunku do ogólnej liczby studentów zwiększył się w odniesieniu do 2021 roku i wynosi 6,9%. Według danych GUS, UW jest drugą w Polsce (po UAM) uczelnią pod względem liczby studentów studiujących kierunki językowe.

Uniwersytet Warszawski zajął pierwsze miejsce w konkursie MNiSW „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”, uzyskując na lata 2020-2026 status uczelni badawczej. Obecnie UW rozwija pięć priorytetowych obszarów badawczych, w tym POB IV „Przekraczanie granic humanistyki”, który obejmuje m.in. projekty realizowane na Wydziale Neofilologii.

Z Uniwersytetem współpracuje ponad 1000 partnerów krajowych i zagranicznych. Wśród nich jest ponad 350 podmiotów zagranicznych z 76 krajów, które podpisały z UW umowę o bezpośredniej współpracy. Wraz z siedmioma innymi europejskimi uniwersytetami badawczymi – Uniwersytetem Karola, Uniwersytetem w Heidelbergu, Uniwersytetem Paris-Panthéon-Assas, Uniwersytetem Sorbońskim (Sorbonne Université), Uniwersytetem Kopenhaskim, Uniwersytetem w Mediolanie i Uniwersytetem Genewskim – UW współtworzy sojusz 4EU+, który w czerwcu 2019 roku uzyskał od Komisji Europejskiej status Uniwersytetu Europejskiego. W grudniu 2020 roku Komisja Europejska przyznała Uniwersytetowi Warszawskiemu Kartę Erasmus dla Szkolnictwa Wyższego (Erasmus Charter for Higher Education – ECHE).

**Wydział Neofilologii UW** (dalej: WN) w dzisiejszym kształcie powstał w 1976 r., zastępując istniejący od 1968 r. Wydział Filologii Obcych. Kształcenie filologiczne w zakresie języków obcych było jednak obecne w strukturach UW dużo wcześniej. Romanistyka powstała już w 1919 r., funkcjonując najpierw jako Katedra, a od 1968 r. jako Instytut.

WN jest jednym z największych wydziałów Uniwersytetu Warszawskiego i wiodącym w Polsce ośrodkiem naukowo-dydaktycznym, którego pracownicy prowadzą badania w dyscyplinach: językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii, historia, a także nauki o sztuce, pedagogika, ekonomia i finanse, nauki o polityce i administracji oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. W skład Wydziału, poza Instytutem Romanistyki, wchodzi 6 jednostek: Instytut Anglistyki, Instytut Germanistyki, Instytut Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich, Katedra Hungaryistyki, Katedra Italianistyki oraz Katedra Lingwistyki Formalnej. W roku akademickim 2022/2023 na Wydziale studiowało 2063 studentów studiów stacjonarnych oraz 266 studentów studiów niestacjonarnych (według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.).

Wydział jest miejscem pracy 184 pracowników przypisanych do liczby N. Tworzy przestrzeń dla prac badawczych obejmujących następujące obszary: język (teoria i opis języka, językoznawstwo komparatywne, socjolingwistyka, kognitywistyka, teoria i praktyka przekładu, analiza dyskursu, nowe tendencje i metody w nauczaniu języków obcych, akwizycja języka), nowa humanistyka (komunikacja, nowe technologie w naukach humanistycznych, nieantropocentryczna podmiotowość kulturowa, *animal studies*), literatura/y (historia i teoria literatury, badania nad twórczością, metodologia badań

literaturoznawczych, przekład literacki), tożsamość (migracje, wielokulturowość, dwu- i wielojęzyczność), komparatystryka (komparatystyczne badania nad związkami literatury i innych dziedzin sztuki), studia nad pamięcią (doświadczenie traumy, edycja pamięci, pamięć i postpamięć), społeczeństwo (nowe nurty i zjawiska społeczne, związki i zjawiska inter-, intra- i transkulturowe, badania nad filmem i teatrem). Znaczna liczba pracowników należy do zespołów badawczych, m.in. Laboratorium Lingwistyki Eksperymentalnej, Laboratorium Lingwistyki Kulturowej i Międzykulturowej (LaLiKuMi), Sign and Symbol Research Group, landé – Grupo de Pesquisa em Línguas e Culturas Brasileiras, Centre for Implementation Research in Language Education, Zespół Badań nad Rękopisami SIGLUM czy Centrum Kultury Pamięci i Edycji Pamięci. Na WN jest realizowanych wiele grantów badawczych, w tym grant European Research Council (ERC), projekty finansowane przez MEiN, Narodowe Centrum Nauki (NCN) uzyskane w konkursach OPUS, SONATA, Beethoven, a także granty dla młodych naukowców PRELUDIUM oraz granty edukacyjne ERASMUS+.

Dydaktyka stanowi drugi obszar działalności Wydziału i jest pochodną prowadzonych na nim badań. Oprócz filologii romańskiej, w roku akademickim 2023/2024 roku na WN jest realizowanych 14 innych kierunków studiów: fennistyka, filologia angielska: językoznawstwo (English Studies – Linguistics), filologia angielska: literatura i kultura (English Studies – Literature and Culture), filologia angielska (English Studies, studia niestacjonarne II stopnia), filologia iberyjska, filologia włoska, germanistyka, helwetologia – studia szwajcarskie, hispanistyka stosowana (studia niestacjonarne I stopnia), hungarystyka, iberystyka: hispanistyka, iberystyka: portugalistyka, międzykulturowe studia filologiczne, studia kanadyjskie.

Obok rozwoju badawczego celem Wydziału jest przekazanie studentom pogłębionej, transdyscyplinarnej wiedzy oraz przygotowanie ich do funkcjonowania na rynku pracy, zarówno w firmach, jak i w obszarach dyplomacji, administracji, edukacji, kultury czy mediów. W związku z tym WN jest zaangażowany w szereg inicjatyw, które prowadzi we współpracy z placówkami dyplomatycznymi i oświatowymi oraz instytucjami kultury, a także z partnerami z otoczenia gospodarczego. Działania te od 2021 r. wspiera powołana w tym celu Rada Interesariuszy.

Kształcenie na kierunku filologia romańska jest organizowane przez **Instytut Romanistyki UW** (dalej: IR), który prowadzi badania i kształci studentów w zakresie literatury i kultury francuskojęzycznego obszaru językowego, językoznawstwa francuskiego, przekładoznawstwa i nauczania języków obcych. Współpracuje naukowo i prowadzi wymianę doświadczeń dydaktycznych z około dwudziestoma ośrodkami akademickimi w Europie i na świecie. IR wykorzystuje swoją wyjątkową pozycję naukową i doświadczenia ponad stuletniej historii swojego istnienia do zapewnienia studentom wysokiej jakości nauczania. Zgodnie z Misją Uniwersytetu Warszawskiego, przyjętą przez Senat UW 26 września 2001 roku, IR za fundament funkcjonowania Instytutu uznał jedność nauki i nauczania. Kształcenie i badania, nierozdzielnie ze sobą powiązane, są filarami działalności IR. W przekonaniu, że studia filologiczne świetnie odpowiadają potrzebom współczesnego świata i przygotowują absolwentów do podejmowania wyzwań naukowych i zawodowych, kształcimy otwartych, ciekawych świata absolwentów, dla których zdobyta wiedza i umiejętności są narzędziem pozwalającym na odnalezienie się w wielu kontekstach zawodowych i naukowych w środowisku wielokulturowym.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

## Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

### 1.1. Koncepcja i cele kształcenia

26 września 2001 roku Senat UW przyjął Misję Uniwersytetu Warszawskiego, która jest „drogowskazem (...) działań oraz podstawą programową Uniwersytetu”. Za fundament funkcjonowania uczelni uznano jedność nauki i nauczania, dzięki której „adeptci nauki, w bezpośrednim kontakcie z nauczycielami rozwijają (...) swoją wrażliwość badawczą i doskonałą umiejętność warsztatowe. Jednocześnie Uniwersytet tę wszechstronną wiedzę i bogate umiejętności upowszechnia społecznie.” Uniwersytet przyjął społeczną misję zapewnienia dostępu do wiedzy i nabywania umiejętności wszystkim tym, którzy mają do tego prawo, oraz określił swoją misję obywatelską związaną z kształceniem elit intelektualnych kraju: rozwijać umiejętność współpracy niezależnie od różnic politycznych, ideowych i wyznaniowych, tworzyć wzory debaty publicznej i kształtować tym samym nie tylko postawy obywatelskie studentów, ale i ich osobowości.

Uniwersytet widzi także swoją misję w wymiarze kulturowym, poprzez łączenie wartości uniwersalnych i lokalnych. Z kolei wśród swoich podstawowych celów strategicznych Uniwersytet wymienia m.in. doskonalenie nauczania i programów edukacyjnych, rozwój i intensyfikację badań naukowych, informatyzację uczelni i jej umiędzynarodowienie. Do powyższych założeń nawiązuje misja i strategia Wydziału Neofilologii (dalej: WN) sformułowana w uchwale Rady Wydziału z dnia 28 maja 2013 roku. Utożsamiając się w pełni z misją Uniwersytetu, WN: „korzysta z tradycji i wartości polskich, jak też ogólnoeuropejskich i światowych, dba o ciągłe doskonalenie poziomu dydaktyki i nauki, dążąc przy tym do integracji kulturowej w obrębie filologii wchodzących w skład wydziału”, a celem jego działalności jest „rozwijanie poszanowania dla różnorodności językowo-kulturowej przy jednoczesnym kształtowaniu własnej tożsamości”.

Tymi samymi zasadami kieruje się Instytut Romanistyki (dalej: IR), organizując studia na filologii romańskiej. W refleksji nad koncepcją kształcenia IR korzysta ze wzorców polskich, ale także doświadczeń międzynarodowych zdobytych dzięki współpracy z ośrodkami naukowymi we Francji i krajach frankofońskich oraz w ramach Sojuszu 4EU+. Zasadę **jedności nauki i nauczania** w doskonaleniu poziomu dydaktyki realizuje poprzez oparcie procesu kształcenia językowego na najnowszej wiedzy z zakresu glottodydaktyki, uważne powiązanie treści kształcenia z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa z tematyką prowadzonych badań, regularne aktualizowanie tych treści wraz z rozwojem obu dyscyplin, a także włączanie w badania studentów. **Misję społeczną** rozumiemy, zgodnie ze Strategią Uniwersytetu Warszawskiego określoną w uchwale Senatu UW z dnia 17 grudnia 2008 r., po pierwsze jako zapewnienie dostępu do wiedzy „pozwalającej poznawać i rozumieć otaczający nas świat”. IR realizuje ją poprzez dobór treści i metod kształcenia, które rozwijają myślenie krytyczne i problemowe oraz – na przykładzie francuskojęzycznego obszaru kulturowego – przygotowują do rozumienia złożoności współczesnych zjawisk językowych i kulturowych, a także do podejmowania wyzwań, które się z nimi wiążą, w tym wyzwań zawodowych. Po drugie, dbamy o zapewnienie równego dostępu do wiedzy dzięki zróżnicowaniu programu studiów w zależności od poziomu biegłości językowej (grupy: *Język francuski od podstaw (P)* oraz *Język francuski zaawansowany (Z)*) oraz takiej jego konstrukcji, aby zapewniał indywidualizację toku studiów i wsparcie w uczeniu się. Po trzecie wreszcie, w trosce o dalszą transmisję tej wiedzy w społeczeństwie, prowadzimy

nowoczesny program kształcenia nauczycieli języka francuskiego. Moduł metodyczny (MET), do wyboru, stanowi integralną część programu studiów i, podobnie jak kształcenie językowe, opiera się na prowadzonych w IR badaniach glottodydaktycznych. **Misja obywatelska** ściśle łączy się w naszej koncepcji kształcenia z **misją kulturową**. Idea dialogu stanowi według nas esencję kształcenia filologicznego, w którym dyskusja i debata należą do kluczowych metod dydaktycznych, a umiejętności retoryczne i komunikacyjne są przedmiotem nauczania. W przypadku filologii obcej idea ta jest jednak przede wszystkim rozumiana jako „zaangażowanie w rozwój dialogu kultur”, jak formułuje cel strategiczny Wydziału jego Rada w przytoczonej wyżej uchwale. Otwartość wobec różnic kulturowych oraz umiejętność współpracy w środowisku różno- i wielojęzycznym, poparte rzetelną wiedzą na temat języka, literatury, kultury i historii krajów frankofońskich, to efekty uczenia się, na które IR kładzie szczególny nacisk, zdając sobie sprawę z ich znaczenia we współczesnym świecie. Pragniemy jednocześnie podkreślić, że zasada dialogu, tak istotna dla naszej koncepcji kształcenia, jest równocześnie zasadą organizującą politykę jakości w IR, opartą na modelu demokracji bezpośredniej i partycypacji.

Osiągnięcie tych założeń jest możliwe poprzez stałą refleksję i działania w zakresie kształcenia, które obejmują trzy płaszczyzny: dydaktykę, naukę i funkcjonowanie w społeczeństwie, wytyczone w uchwale Rady WN UW z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie przyjęcia misji i strategii Wydziału Neofilologii. Dotyczy to w szczególności wymienionych niżej obszarów:

- stałe doskonalenie programów studiów w zakresie oferty przedmiotowej i przekazywanych treści, w tym włączanie w proces planowania pracowników i studentów, czego dowodem są między innymi opracowania naukowe pracowników IR (np. czteroletnie badanie realizowane pod patronatem Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego nt. oczekiwań i stopnia satysfakcji studentów filologii w Polsce czy projekt badawczy pt. „European perspective on Literature, Culture, Language and Certification”, realizowany w ramach sojuszu 4EU+, poświęcony, m. in., postrzeganiu przez studentów miejsca literatury we współczesnym kształceniu językowym);
- integrowanie dorobku z różnych dyscyplin naukowych (np. socjolingwistyka, psycholingwistyka, socjokrytyka, tożsamość kulturowa, psychologiczne aspekty uczenia się);
- prowadzenie zajęć przez kompetentną oraz zaangażowaną kadrę pracowników i współpracowników IR, którzy są specjalistami z nauczanej dziedziny; wśród pracowników są absolwenci co najmniej dwóch różnych kierunków i osoby wyróżnione nagrodami za działalność naukową i dydaktyczną;
- powiązanie treści przedmiotów z prowadzonymi przez pracowników badaniami, co umożliwia dostęp do najnowocześniejszego stanu wiedzy, a na studiach II stopnia uczestnictwo w tych badaniach;
- wzmocnienie treści dotyczących francuskojęzycznych obszarów kulturowych (Belgia, Szwajcaria, Afryka, Kanada, Karaiby francuskie i in.);
- wspieranie rozwoju tzw. kompetencji kluczowych (*key competencies*), takich jak elastyczność myślenia, kreatywność, kultura osobista, odpowiedzialność, otwartość na różnice osobnicze i kulturowe, umiejętność argumentacji, umiejętność uczenia się (*ability to learn/savoir-apprendre*), w ramach programu studiów oraz dodatkowej oferty warsztatów (patrz: Kryteria 6 i 8);
- wspieranie rozwoju kompetencji oczekiwanych na rynku pracy dzięki wzmocnieniu współpracy z partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego na poziomie Wydziału (Rada Interesariuszy) i Instytutu (m.in. współpraca z instytucjami edukacyjnymi) (patrz: Kryterium 6);

- wprowadzanie większej elastyczności w planie studiów w postaci zwiększonej liczby przedmiotów do wyboru, sprzyjającej indywidualizacji kształcenia;
- wprowadzenie zajęć warsztatowych (*Literatura współczesna XXI w.*), będących dopełnieniem wykładu, jako formy sprzyjającej pracy projektowej i swobodnej wymianie myśli;
- stosowanie metod dydaktycznych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, w tym platform e-learningowych Moodle, Kampus, Google Classroom, w rozwijaniu u studentów kompetencji językowych, kulturowych i dydaktycznych (np. kurs *Niezbędnik gramatyczny polsko-francuski*);
- polityka dydaktyczna prowadzona w sposób włączający i wspierająca studentów w ich potrzebach (np. zwiększenie liczby godzin z praktycznej nauki języka w grupach *Język francuski zaawansowany*);
- umożliwianie pracy pod kierunkiem wybitnych specjalistów z akademickich ośrodków zagranicznych w ramach programu Erasmus+, a także poprzez indywidualne zaproszenia dla profesorów wizytujących z dziedziny językoznawstwa, literaturoznawstwa i glottodydaktyki, realizujących każdy 60 godzin zajęć (7 profesorów wizytujących);
- zachęcanie do krajowej i międzynarodowej mobilności studentów poprzez porozumienia i umowy z ośrodkami akademickimi, uwzględniające specyfikę kształcenia na kierunku filologia romańska (liczba wyjeżdżających studentów: 2018-2019 – 15 osób; 2019-2020 – 24 osoby; 2020-2021 – 15 osób (zakwalifikowanych 29 osób); 2021-2022 – 25 osób; 2022-2023 – 26 osób);
- promowanie wśród studentów systemu podwójnego dyplomu z uczelniami francuskimi (*co-diplomation* z Uniwersytetem w Poitiers);
- rozwijanie kompetencji społecznych studentów poprzez zachęcanie ich do zwiększonej aktywności organizacyjnej i naukowej, a także stwarzanie warunków do swobodnego rozwoju wszelkich form samorządności i działalności artystyczno-naukowej: konferencje studenckie, wolontariat, warsztaty w szkołach, organizowanie koncertów i wydarzeń kulturalnych (np. Dni Frankofonii);
- zapewnienie dostępu do najnowszych publikacji z dziedzin będących przedmiotem kształcenia poprzez regularne uzupełnianie zbiorów Biblioteki Wydziału Neofilologii oraz zachęcanie studentów do korzystania ze zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego;
- zapewnienie studentom możliwości odbywania studiów w nowoczesnym, doskonale wyposażonym budynku, zaprojektowanym specjalnie dla potrzeb wydziałów językowych, a pracownikom – możliwości skutecznej pracy naukowej i przygotowania zajęć dydaktycznych przy indywidualnych stanowiskach pracy. Nowe wspólne przestrzenie pracownicze sprzyjają integracji zespołu, wspólnym projektom, wymianie doświadczeń i przemyśleń. Budynek jest jednocześnie w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;
- rozwijanie kultury ewaluacji procesu kształcenia, a także nadzór nad prawidłowością procesu dyplomowania (Rada Dydaktyczna, Zespół Starostów współpracujących z Kierownikiem studiów).

Powyższe działania, które zostaną szczegółowo przedstawione w kolejnych częściach raportu, wpisują się w cele strategiczne Uniwersytetu Warszawskiego określone w następujących dokumentach: uchwale nr 34 Senatu UW z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie Strategii Uniwersytetu Warszawskiego; uchwale nr 248 Senatu UW z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie strategii średnioterminowej Uniwersytetu Warszawskiego na lata 2014-2018 oraz uchwale nr 299 Senatu

Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie przyjęcia Strategii Uniwersytetu Warszawskiego na lata 2023-2032.

Z jednej strony nasze działania realizują niezmiennie elementy Strategii UW, takie jak:

- w zakresie treści kształcenia: wszechstronne wykształcenie oparte na doskonałości badawczej, kształcenie w obcych językach, międzykulturowe i interdyscyplinarne, kształcenie odpowiadające potrzebom rynku pracy i społeczeństwa obywatelskiego, rozwijanie kompetencji społecznych;
- w zakresie warunków realizacji kształcenia: rozwijanie innowacyjnych metody kształcenia, rozwijanie współpracy międzynarodowej i mobilności studenckiej, rozwijanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wspieranie studenckiego ruchu naukowego, budowanie „Przyjaznego Uniwersytetu” (nowoczesnej infrastruktury i wsparcia w uczeniu się), rozwijanie systemowego podejścia do zapewniania jakości kształcenia i zaangażowanie w ten proces studentów.

Z drugiej strony strategia kształcenia IR stara się odpowiadać zadaniom, jakie stawiają przed uczelnią, w tym przypadku przed naukami humanistycznymi, współczesne przemiany cywilizacyjne. Spośród zadań uwypuklonych w Strategii UW na lata 2023-2032 szczególnie bliskie są nam następujące cele, które już realizujemy: kształcenie zorientowane na osobę kształcąca się, elastyczność i indywidualizacja ścieżek kształcenia, model aktywnego uczenia się rozwijający umiejętność twórczego rozwiązywania problemów, kształcenie przygotowujące do funkcjonowania w środowisku wielokulturowym, budowanie wspólnoty akademickiej poprzez komunikację opartą na partnerstwie, dialogu i partycypacji.

Bardzo ważna jest dla nas również odpowiedzialność społeczna uczelni, którą rozumiemy nie tylko jako działania na rzecz otoczenia (np. wykłady dla licealistów), ale także podejmowanie ważnych społecznie tematów w ramach badań i zajęć. Przykładowo, zgodnie z wdrażaną na UW „Agendą na rzecz klimatu i zrównoważonego rozwoju”, prowadzimy zajęcia o tematyce ekologicznej (np. *Wybrane aspekty języka specjalistycznego – Ekologia po francusku* czy seminarium tematyczne: *Dyskurs ekologiczny w przestrzeni publicznej*), a także badania z zakresu ekokrytyki/ekopoetyki, o których piszemy poniżej.

Najważniejsze obszary kształcenia na kierunku filologia romańska obejmują zagadnienia z dziedziny językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz z glottodydaktyki i praktycznego nauczania języka francuskiego. Studia I stopnia umożliwiają zdobycie znajomości języka francuskiego w zakresie różnych kompetencji na poziomie C1 *ESOKJ*, natomiast studia na poziomie C2 *ESOKJ*, w tym posługiwanie się wybranymi specjalistycznymi odmianami języka francuskiego.

W obszarze językoznawstwa propedeutyka prowadzi do rozwijania praktycznych umiejętności analizy różnych gatunków dyskursu (m.in. medialnego, politycznego, społecznie zaangażowanego), przekładu i edytorstwa, a także badań korpusowych i leksykografii komputerowej. Zajęcia z językoznawstwa komputerowego wychodzą naprzeciw zapotrzebowaniu zgłaszanemu przez duże koncerny międzynarodowe (jak Samsung, Microsoft) na pracowników przeszkolonych w zakresie inżynierii językowej.

Kształcenie w dziedzinie literaturoznawstwa obejmuje zagadnienia związane z literaturą i kulturą Francji i krajów francuskiego obszaru językowego, takich jak Belgia, Kanada, Szwajcaria, Afryka, Karaiby francuskie. Przedmioty propedeutyczne pozwalają zapoznać się diachronicznie z najważniejszymi zjawiskami i procesami literackimi i kulturowymi od średniowiecza do współczesności. Synchronicznie studenci zgłębiają wybrane zagadnienia na seminariach i konwersatoriach prowadzonych przez specjalistów w określonych obszarach badawczych, które sytuują się nierzadko na pograniczu różnych dyscyplin naukowych. To sprawia, że studenci nabywają cenną umiejętność kompleksowego spojrzenia na zjawiska zachodzące w literaturze i w kulturze.



Prowadzone przez pracowników IR badania z zakresu glottodydaktyki, w szczególności w zakresie wpływu czynników indywidualnych (kompetencji ogólnych) na rozwijanie komunikacyjnych kompetencji językowych czy rozwijania kompetencji wielojęzycznej w kontekście nauczania dwujęzycznego i wczesnoszkolnego oraz ewaluacji procesu nauczania, zaowocowały wprowadzeniem nowego sposobu realizacji modułu metodycznego, przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Studenci dostrzegają zalety zdobytych kompetencji, przy czym tylko niektórzy planują karierę nauczycielską.

Koncepcja kształcenia odpowiada oczekiwaniom formułowanym przez pracodawców. Treści, metody kształcenia i przekazywane umiejętności zwiększają konkurencyjność absolwentów na rynku pracy. Dostarczają im narzędzi niezbędnych w zawodzie tłumacza, wydawcy, redaktora, pracownika instytucji kultury. Ilustracją dostosowania programu studiów do tych oczekiwań jest stałe aktualizowanie treści przekazywanych w ramach zajęć modułów metodycznego i przekładowego, jak również kompetencje rozwijane w ramach przedmiotu *Praktyczna nauka języka francuskiego - Wybrane aspekty języka specjalistycznego* (język ekonomiczny, język mediów, język dyplomacji) (patrz też: Kryterium 6). Tym, którzy wybiorą ścieżkę naukową, odpowiednie zaplecze metodologiczne pozwala rozpocząć pracę badawczą i edukację w szkołach doktorskich, w poszanowaniu standardów uczciwości i prawości w pracy naukowej.

Kompetencje i zaangażowanie wykładowców z tych trzech obszarów pozwalają na realizację spójnej koncepcji kształcenia, której atutem jest różnorodność, stałe dopasowywanie się do ewolucji myśli i badań naukowych, oczekiwań studentów i potrzeb rynku. Nasz stosunek do studentów i troska o nich wyraża się w zasadzie, którą sformułował niegdyś pracownik IR, dr Ludomir Przystaszewski – „U nas są tylko sami dobrzy studenci”. Szacunek dla ponad stuletniej tradycji IR sprawia zaś, że na proces kształcenia patrzymy wielopłaszczyznowo, nie boimy się zmian, ale wprowadzamy je ewolucyjnie, a nie rewolucyjnie.

## **1.2. Badania naukowe w dyscyplinach związanych z kierunkiem studiów**

### **Kierunki i problematyka badań naukowych prowadzonych w IR**

Badania naukowe w IR prowadzone są głównie w ramach trzech zakładów: Zakładu Językoznawstwa Romańskiego, Zakładu Dydaktyki Języków Romańskich oraz Zakładu Literaturoznawstwa Francuskiego. Prace badawcze prowadzi też Pracownia Badań nad Cywilizacją Franko-Kanadyjską i Literaturą Quebecu.

W latach 2017-2022 w Instytucie Romanistyki prowadzone były następujące badania naukowe:

#### **1) w zakresie językoznawstwa:**

- a) językoznawstwo komputerowe (kategorie gramatyczne dla platformy NooJ);
- b) językoznawstwo korpusowe (m.in. analiza zmian w utartych związkach wyrazowych w języku francuskim czy wyszukiwanie i badanie nowotworzonych jednostek leksykalnych w języku francuskim i polskim);
- c) semantyka leksykalna – różne sposoby intensyfikacji cechy lub procesu oraz wyrażania ilości w języku francuskim, również w ujęciu porównawczym polsko-francuskim (m.in. niestandardowe środki intensyfikacji lub nadintensyfikacji, sposoby łagodzenia wypowiedzi, analiza kwantyfikatorów typu Det. N de N w języku francuskim i ich odpowiedników w języku polskim);

- d) badania internacjonalizmów językowych (głównie pochodzenia angielskiego); morfologia derywacyjna (m.in. derywacja przez wymianę prefiksów oraz jej funkcjonowanie we współczesnym języku polskim i francuskim czy neologizmy formalne – strukturalne);
- e) analiza interaktywna w tekstach monologicznych (wymiana epistolarna, dyskursywne strategie wywierania wpływu na odbiorcę, dialogiczność tekstu);
- f) analiza specyfiki dyskursu społecznego, obywatelskiego oraz ekologicznego (społeczna konstrukcja znaczenia, warstwa emocjonalna i aksjologiczna dyskursu obywatelskiego, dynamiczny oraz polyreferencyjny charakter nazewnictwa, znaczenie a kontekst);
- g) analiza dyskursu politycznego w ujęciu porównawczym polsko-francuskim (dyskurs prezydencki, etos retoryczny, praktyki adresatywne);
- h) analiza multimodalna - badania nad elementami niewerbalnymi (np. gestami, towarzyszącymi aktom komunikacji);
- i) kulturowe aspekty przekładu (m.in. literatury dziecięcej);
- j) socjolingwistyka wielojęzyczności (obszar francuskojęzyczny, związki języka i tożsamości na poziomie indywidualnym i grupowym).

## **2) w zakresie literaturoznawstwa:**

- a) badania nad literaturą i kulturą francuską od Średniowiecza po czasy współczesne, na przykład relacje z podróży, kwestie Inności, kobieta i kobiecość w literaturze;
- b) badania nad literaturą frankofońską, na przykład migracje dyskursu w literaturze Quebecu i Karaibów, frankofonia Oceanu Indyjskiego, dyskurs (post)kolonialny i kwestie tożsamościowe, proza narracyjna europejskiego obszaru francuskojęzycznego po 1980 r.;
- c) wyzwania stojące przed nauczaniem literatury na poziomie uniwersyteckim;
- d) szeroko pojęta komparatystyka literacka, obejmująca związki między literaturami różnych krajów oraz związki literatury i sztuki czy literatury i muzyki;
- e) metodologia badań literackich, w tym aplikacja najnowszych metod badawczych z zakresu geokrytyki czy ekokrytyki;
- f) literatura idei, związki literatury i filozofii, związki religii/teologii i literatury.

## **3) w zakresie glottodydaktyki:**

- a) implementacja założeń europejskiej polityki językowej do polskiego systemu edukacji;
- b) miejsce działań mediacyjnych w procesie kształcenia językowego;
- c) kompetencja różnojęzyczna jako wsparcie w procesie uczenia się i nauczania języków obcych;
- d) dialog dydaktyczny oraz inne metody introspekcji umożliwiające rozwój świadomości językowej oraz regulacji uczenia się;
- e) wspierająca informacja zwrotna w rozwijaniu autonomii ucznia;
- f) szeroko rozumiana relacja nauczyciel-uczeń na lekcji języka obcego - aspekty mediacyjne, strategiczne i kulturowe;
- g) uwarunkowania osobowościowe w nauce języków obcych;
- h) świat mentalnych obrazów w dydaktyce: reprezentacje, teorie subiektywne, ideologie;
- i) kształcenie filologiczne w Polsce;
- j) refleksyjna praktyka w początkowym kształceniu nauczycieli języka francuskiego, rozwijanie samoświadomości przyszłych nauczycieli;
- k) konceptualizacja różnych aspektów procesu uczenia się i nauczania języków obcych (w tym kompetencji różnojęzycznej) przez uczących się i nauczycieli języka francuskiego;
- l) regulacja procesu uczenia się na poziomie filologii - rozwijanie strategii uczenia się;

- m) rozwój języka specjalistycznego w procesie kształcenia przyszłych nauczycieli języka francuskiego;
- n) *System opisu pluralistycznych podejść do języków i kultur (FREPA)* w klasie językowej.

Powyższe dane pokazują jednoznacznie, że badania prowadzone w IR są, po pierwsze, bardzo zróżnicowane tematycznie: obejmują wszelkie kwestie łączone z francuską i francuskojęzyczną literaturą, kulturą, historią, językoznawstwem i dydaktyką nauczania języka francuskiego. Po drugie, pokazują wielostronność naszych pracowników, którzy często są absolwentami więcej niż jednego kierunku (patrz: Kryterium 4), a także wciąż kształcą się i stawiają przed sobą coraz to nowe zadania badawcze. Po trzecie, doskonale wpisują się w najnowsze tendencje współczesnej humanistyki, stawiające na interdyscyplinarność i nowatorskie tematy badawcze. Działalność naukowa pracowników IR w pełni odzwierciedla kluczowe dla UW hasła takie jak: niezależność, zaangażowanie, odwaga w myśleniu, tolerancja, a także szacunek i dialog.

Pracownicy IR dokładają starań, aby wyniki ich badań docierały do jak najszerszych kręgów odbiorców. I rzeczywiście ich nazwiska znane są specjalistom w kraju i na świecie ze względu na ich dużą aktywność naukową. Przejawia się ona na kilku poziomach:

### Konferencje naukowe

W latach 2017-2022 w IR zostało zorganizowanych 17 konferencji naukowych (tabela 1. poniżej). Warto zauważyć, że dominuje tu znów duża różnorodność. Organizowane są nie tylko konferencje duże, kilkudniowe, i małe, tak zwane *journées d'études*, ale również konferencje międzynarodowe w języku francuskim i krajowe w języku polskim, które mogą przyciągnąć szerszą publiczność. Międzynarodowe kontakty naszych pracowników (patrz: Kryterium 7) sprawiają, że coraz częściej IR współorganizuje konferencje poza swoją siedzibą: w Poitiers, Lyonie, Montpellier czy Paryżu.

Należy też podkreślić, że choć pandemia na kilka długich miesięcy praktycznie zamroziła konferencyjną wymianę naukową, wiosną 2021 r. w IR została zorganizowana konferencja online, która cieszyła się dużym zainteresowaniem zarówno wśród prelegentów jak i obecnej publiczności.

Tab. 1. Konferencje naukowe IR w latach 2017-2022

Data	Tytuł	Charakterystyka
21-22/10/2017	Od Pieśni nad pieśniami po 50 twarzy Greya – kobieta i dyskurs miłosny od Starożytności po współczesność	Dwudniowa krajowa konferencja naukowa
15-16/12/2017	Wyrażanie Niewyraźnego. Mistycyzm w sztuce: literaturze, malarstwie, muzyce... w 100-lecie śmierci Léona Bloy	Dwudniowa krajowa konferencja naukowa z udziałem specjalnego gościa z Francji, współorganizowana z warszawską ASP
12/10/2018	<i>Du mot à la phrase : la problématique des unités linguistiques (linguistique, didactique, traduction, lexicologie et traitement informatique)</i>	Jednodniowa międzynarodowa konferencja naukowa
21-23/11/2018	<i>XXI Spotkania Specjalistów Dawnych Literatur Romańskich: Podróż / ucieczka / wygnanie</i>	Cykliczna krajowa konferencja naukowa, odbywająca się co roku na jednej z polskich romanistyk

29/11/2018	Les crises en littérature du Moyen-Âge à nos jours 1 : représentations et expression	Polsko-francuska jednodniowa konferencja naukowa zorganizowana w Montpellier w ramach wspólnego projektu naukowego
10-11/12/2018	La figure du voyageur dans la littérature du XVIII <sup>e</sup> et du XIX <sup>e</sup> siècle	Międzynarodowa konferencja naukowa zorganizowana przez IR w Stacji Naukowej PAN w Paryżu
17-19/10/2019	Au croisement des cultures, des discours et des langues. Cent ans d'études romanes à l'Université de Varsovie (1919-2019)	Duża międzynarodowa konferencja naukowa zorganizowana z okazji Stulecia IR
26-27/10/2019	Kobieca (nie)obecność na przestrzeni wieków	Dwudniowa krajowa konferencja naukowa
13-15/11/2019	L'analyse du discours entre description, geste critique et intervention	Konferencja międzynarodowa współorganizowana przez IR I Uniwersytet w Poitiers w Poitiers
18-19/11/2019	Ve Rencontre des Dix-Neuviémistes: «Volonté, puissance, désir»	Cykliczna krajowa konferencja naukowa organizowana corocznie na różnych romanistykach w Polsce
5/12/2019	Crise de la littérature et partage des discipline	Jednodniowa francusko-polska konferencja naukowa organizowana w ramach wspólnego projektu naukowego z Uniwersytetem w Montpellier
12-13/12/2019	Autorité de l'écriture féminine à la renaissance	Międzynarodowa konferencja naukowa współorganizowana przez IR na Uniwersytecie w Lyonie
11-12/05/2021	Sensibilités environnementales dans les littératures de langue française : lieu, nature, environnement (1800-2021)	Krajowa konferencja naukowa organizowana zdalnie (zoom.us)
17-18/06/2021	5 <sup>e</sup> Rencontre Internationale Langues Moins Diffusées et Moins Enseignées (MoDiMEs)	Międzynarodowa konferencja naukowa zorganizowana we współpracy z Uniwersytetem w Poitiers
27-29/06/2022	Światowy Kongres Języków Obcych FIPLV / Konferencja Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego <i>Kształcenie językowe w dobie globalnych przemian – potrzeba współpracy i nowych perspektyw</i>	Duża konferencja krajowa współorganizowana przez kilka jednostek Wydziału Neofilologii UW

2-3/09/2022	Cité des dames (Moyen Âge-XVIII <sup>e</sup> siècles),	Międzynarodowa konferencja naukowa organizowana w języku francuskim i angielskim
8-9/12/2022	Le Canada et l'imaginaire du Nord. Enjeux sociopolitiques, identitaires et esthétiques	Jednodniowa krajowa konferencja naukowa zorganizowana w języku francuskim i angielskim, z udziałem specjalnego gościa z Kanady w ramach Pierwszego Kongresu Humanistycznego "Humanistyka. Społeczeństwo. Tożsamość" Wydziału Neofilologii UW

Instytut dba o to, żeby akta zorganizowanych konferencji zostały wydane w postaci wieloautorskich monografii pod redakcją jednego/kilku pracowników. Prace publikowane są przede wszystkim w Wydawnictwie Uniwersytetu Warszawskiego, ale również w domu wydawniczym Werset, Elipsa, a coraz częściej – odpowiadając wymogom ewaluacji naukowej – w wydawnictwach z drugiego poziomu listy ministerialnej, np. w Brillu. W organizacji konferencji często pomagają studenci IR, o czym piszemy w części **Działalność naukowa doktorantów i studentów**.

W latach 2017-2022 ukazały się drukiem 24 monografie wieloautorskie/redakcje i 11 monografii autorskich. Zazwyczaj Pracownicy IR publikują około 40 artykułów i 40 rozdziałów rocznie.

Tab. 2. Publikacje pracowników IR w latach 2017-2022

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022
artykuły	40	43	33	40	21	37
rozdziały	42	40	34	42	51	40
monografie autorskie	1	2	4	2	1	1
monografie wieloautorskie/redakcje	3	0	5	5	8	5

Widoczne tu publikacje w rozdziałach to zazwyczaj publikacje pokonferencyjne. Rzeczywiście, pracownicy biorą czynny udział w konferencjach organizowanych przez inne jednostki, w kraju i za granicą. Jest to średnio (poza czasem pandemii) ok. 40-50 wyjazdów rocznie.

Pracownicy IR publikują w wysokopunktowanych czasopismach/wydawnictwach z list ministerialnych (publikacje po 100 i 140 punktów nie są rzadkością), ale również w prestiżowych czasopismach i wydawnictwach francuskich, belgijskich, szwajcarskich czy kanadyjskich, które niestety nie zawsze zapewniają publikującym punkty w naszym systemie ewaluacyjnym, ale za to pokazują, jak doceniane są ich badania we francuskojęzycznym świecie naukowym.

## Granty

Nasi pracownicy są też coraz bardziej skuteczni w zdobywaniu tak istotnych w nowej wizji nauki polskiej grantów:

- W 2017 roku zakończył się duży czteroletni (2014-2017) grant OPUS, NCN, „Fikcja i tożsamość. Francuskojęzyczna literatura współczesnej Belgii”, kod projektu: 2013/09/B/HSZ/01168777”. Kierownik projektu: dr hab. Renata Bizek-Tatara (Instytut Filologii Romańskiej, UMCS). Współpraca: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Warszawski (IR – dr hab. prof. ucz. J. Zbierska-Mościska), Archives et Musée de la Littérature.
- Od lipca 2021 r., dr Michał Obszyński jest kierownikiem projektu badawczego pt. „Między estetyką buntu a afirmacją swobody artystycznej: rola i funkcje literatury w intelektualnym dyskursie kongresów i festiwalu sztuki Czarnych”, finansowanego w ramach grantu Narodowego Centrum Nauki (nr ewidencyjny 2020/39/D/HS2/00638, konkurs Sonata 16) o wartości 174 870,00 PLN, [https://projekty.ncn.gov.pl/index.php?projekt\\_id=500671](https://projekty.ncn.gov.pl/index.php?projekt_id=500671).
- W latach 2021-2022 dr Dariusz Krawczyk, dr Michał Obszyński i dr hab. prof. ucz. Maciej Smuk realizowali jako koordynatorzy projekt badawczy pt. „European perspective on Literature, Culture, Language and Certification (EPoLCLC)”, prowadzony w ramach sojuszu 4EU+, z udziałem Università degli Studi di Milano, Paris-Sorbonne Université, Uniwersytet Karola w Pradze, Uniwersytet Warszawski (leading university). Wartość dofinansowania wynosiła 11 145 euro.
- W lutym 2023 r. dr Dariusz Krawczyk otrzymał grant Marie Skłodowska Curie Actions Fellowship, w ramach którego realizuje projekt badawczy pt. „The Roots of Civility. French Renaissance Literature as a Laboratory of Modern Civility”. Projekt jest realizowany pod opieką prof. Marie-Clarie Thomine (Uniwersytet w Lille), a wartość samego grantu wynosi 211 000 euro.
- Prof. dr hab. Izabella Zatorska jest kierownikiem projektu badawczego finansowanego w ramach grantu Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki pt. „Korespondencja między Marie-Thérèse Rodet Geoffrin a królem Stanisławem Augustem - edycja krytyczna z tłumaczeniem i w nowej interpretacji”. Projekt o nr 0295/NPRH9/H11/88/2021 jest przewidziany na lata 2022-2026.

### **Międzynarodowe projekty badawcze**

Coraz popularniejsze stają się też wśród naszych Pracowników projekty Erasmus+, są to duże projekty łączące kilka-kilkanaście uniwersytetów europejskich. IR uczestniczy w trzech takich projektach:

- APATCHE Adding Plurilingual Approaches to Language Teacher Competences in Higher Education (dr hab. prof. ucz. R. Kucharczyk);
- ALAMODE Apprentissage des Langues MoDiMEs dans une Europe Plurielle (dr hab. prof. ucz. R. Kucharczyk, dr hab. prof. ucz. M. Smuk);
- COMMUNIKITE (dr hab. K. Szymankiewicz).

Nasi pracownicy realizują również projekty z konkretnymi laboratoriami francuskich uniwersytetów. W latach 2018-2022 dr hab. prof. ucz. Małgorzata Sokołowicz realizowała z laboratorium CRISE Uniwersytetu Paul-Valéry w Montpellier (umowa projektowa podpisana na lata 2017-2022) projekt *Crises en littérature* [Kryzysy w literaturze]. W ramach projektu zorganizowano dwie konferencje i opublikowano dwie monografie wieloautorskie. Od 2022 r. dr hab. prof. ucz. Małgorzata Sokołowicz realizuje projekt *L'autobiogéographie et le récit de voyage en Orient* [Autobiogeografia i relacje z podróży na Wschód] wraz z paryskim laboratorium THALIM (Sorbonne

Nouvelle CNRS). Projekt zakłada wspólną konferencję naukową (kwiecień 2024 r. w Paryżu) i publikację akt.

### **Czasopismo Wydziału**

Od 2016 roku IR jeszcze silniej włączył się w prace redakcyjne nad periodykiem Wydziału Neofilologii – *Acta Philologica* (<https://acta.wn.uw.edu.pl/resources/html/cms/MAINPAGE>). Na przestrzeni ostatnich lat dwoje pracowników IR wchodziło w skład komitetu redakcyjnego czasopisma. Aktualnie jeden pracownik IR sprawuje funkcję Sekretarza Redakcji oraz Redaktora prowadzącego sekcję francuskojęzyczną i polskojęzyczną, a dwoje doktorantów z IR włączonych jest na stałe w prace redakcyjne nad czasopismem. Po gruntownej reformie formatu publikacyjnego wprowadzonej w 2020 r., *Acta philologica* ukazuje się dwa razy w roku, obejmuje swym zakresem obszary literaturoznawstwa i nauk o religii i kulturze, a opublikowane w czasopiśmie prace naukowe dają ich Autorom 70 pkt., zgodnie z „Wykazem czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych”, opublikowanym przez Ministra Edukacji i Nauki w dniu 17 lipca 2023 roku. Czasopismo publikuje prace naukowe w modelu pełnego otwartego dostępu (Open Access), na licencji CC-BY, bez pobierania opłat publikacyjnych (APC), wpisując się w ten sposób w najnowsze trendy udostępniania wyników prac badawczych określone w takich programach jak Plan S.

### **Działalność naukowa doktorantów i studentów**

#### **Doktoranci**

Najaktywniej w życiu naukowym IR uczestniczą oczywiście studenci szkół doktorskich, czyli doktoranci. Ich publikacje są również liczone do dorobku dyscypliny.

Najważniejszą rolę w rozwoju naukowym doktoranta pełni oczywiście promotor. Promotorzy zachęcają swoich podopiecznych do przedstawiania badań podczas konferencji. I tak nasi doktoranci brali udział np. w międzynarodowej konferencji doktoranckiej PLEJADA 2021 *Autour du texte dans les études françaises* czy w konferencji studencko-doktoranckiej *Rewolucje w XX i XXI wieku we Francji i krajach francuskiego obszaru językowego* (Wrocław, 24.05.2021 r.).

Poziom naukowy naszych doktorantów pozwala im również brać udział w konferencjach przeznaczonych dla doświadczonych badaczy. Warto tu wymienić chociażby konferencję *Sensibilités environnementales dans les littératures de langue française : lieu, nature, environnement (1800-2021)* organizowanej przez IR zdalnie w maju 2021 r., na której wystąpiła z referatem jedna z doktorantek Instytutu. Inna – przedstawiła referat podczas grudniowej (2022 r.) sesji tematycznej poświęconej Północy wyobrażonej. Jeśli chodzi o sesje organizowane poza IR, to doktoranci występowali m. in. na międzynarodowej konferencji (online) organizowanej przez Uniwersytet Łódzki wraz z Uniwersytetem w Tulonie pt. *Penser / panser la crise. Récits et fictions de crise (XIXe-XXIe s.)* czy na Kongresie Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego 2019, organizowanym przez Polskie Towarzystwo Neofilologiczne i Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W obu wydarzeniach brali udział również ich promotorzy.

Doktoranci pomagają również aktywnie w organizacji sesji naukowych/konferencji w IR, np. w październiku 2019 r. przy organizacji konferencji *Kobięca (nie)obecność na przestrzeni wieków*. Doktorantka była w tym przypadku również współredaktorką akt pokonferencyjnych.

Jak już wspomniano wcześniej, doktoranci włączani są również do prac redakcyjnych nad kolejnymi numerami czasopisma *Acta philologica*. Daje im to możliwość szlifowania własnego

warsztatu pisarskiego, wyczula na kwestie jakości tekstów naukowych, a także pozwala lepiej zrozumieć standardy i wewnętrzne mechanizmy obiegu publikacji naukowych.

## Studenci

Do aktywności naukowej zachęceni są też studenci I i II stopnia. Od 2019 r. mieliśmy aż cztery konferencje zorganizowane przez naszych studentów:

- 25.06.2019, Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa *Język i Tożsamość*.
- 24-25.05.2021, Studencko-Doktorancka Konferencja *Rewolucje w XX i XXI wieku we Francji i krajach francuskiego obszaru językowego: literatura i sztuka*.
- 20-21.05.2022, Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa *Czyste-nieczyste – przedstawienia ciała w XX i XXI wieku*.
- 24.06.2022, Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa *Język i Tożsamość II edycja* (IR UW).

Studenci są również włączani w organizację i współprowadzenie wydarzeń o charakterze naukowo-popularyzatorskim, takich jak zorganizowane w marcu 2023 roku Dni Frankofonii, przygotowane i zrealizowane przez pięć podzespołów złożonych ze studentów działających pod opieką koordynatorów – pracowników IR. Innymi przykładami mogą być coroczne wydarzenia towarzyszące Dniom Otwartym UW oraz zainicjowany w ostatnim roku akademickim projekt o nazwie „Uniwersytet Najmłodszy” (inicjatywa opisana szczegółowo w Kryterium 6).

Studenci są również zachęceni do aktywności naukowej poprzez to, że uczestniczą jako publiczność w konferencjach organizowanych przez IR.

Najważniejszy jednak dla ich rozwoju naukowego jest kontakt z pracownikami, którzy zachęcają ich do badań w sposób bezpośredni, ale i pośredni, opowiadając z pasją o własnych odkryciach naukowych. Ten kontakt przebiega na kilku płaszczyznach:

- Podczas licznych zajęć typu konwersatoria kierunkowe i seminaria tematyczne wykładowcy wybierają sami temat i układają program zajęć. Najczęściej prowadzą zajęcia o tych obszarach, w których sami prowadzą własne badania. Wprowadzają więc studentów w świat dokładnych analiz, opowiadają o odkryciach, czasem zapraszają zagranicznych specjalistów i, poprzez własny entuzjazm, zaszczepiają studentom chęć badań. Najczęściej takie zajęcia zakończone są pracą semestralną. Jeśli praca jest dobra, wykładowca zachęca do jej opublikowania i/lub podjęcia dalszych badań w ramach pracy licencjackiej lub magisterskiej.
- Seminaria licencjackie i magisterskie – tutaj studenci pod okiem promotorów starają się już prowadzić swoje własne badania, które są zakończone obroną pracy dyplomowej.
- Indywidualne konsultacje. Każdy pracownik odbywa cotygodniowe konsultacje. Studenci są zachęceni, żeby z nich korzystać, aby konsultować swoje pomysły badawcze.
- Tutorowanie studentów Międzywydziałowych Studiów Humanistycznych (MISH). Kilku z naszych pracowników zostało poproszonych o podjęcie się roli tutora, czyli współkonstruowanie planu studentów MISH oraz wspomaganie ich rozwoju naukowego i prowadzenie prac rocznych. Ta bliska współpraca odbywa się na zasadzie dobrze znanego modelu relacji Mistrz-Uczeń, wspomagając w ten sposób rozwój studenta.

Na koniec chcielibyśmy podkreślić, że w ostatnim roku akademickim 2022/2023 w IR powstały aż dwa studenckie koła naukowe: Koło Kultury Frankofońskiej promujące kulturę krajów francuskojęzycznych (wykłady, projekcje filmów) i Koło Literatur Frankofońskich, którego członkowie



rozmawiają o utworach pochodzących z francuskojęzycznych obszarów świata, ale czytanych w dowolnym języku (więcej w Kryterium 8).

## Nagrody

Pracownicy Instytutu Romanistyki otrzymują nagrody, które pokazują, że są cenieni za swoje osiągnięcia naukowe, ale również dydaktyczne.

Jesteśmy szczególnie dumni z dwóch nagród międzynarodowych: dr Sara Del Rossi zdobyła w 2021 r. prestiżową Nagrodę Prix Richard Mille/CEQF „La francophonie en debat”. Prof. dr hab. Józef Kwaterko otrzymał w maju 2023 r. jako pierwszy Polak Nagrodę Gubernatora Kanady w zakresie studiów kanadyjskich za swój wybitny wkład w rozwój tychże studiów. W 2022 r. nagrodę im. dr. Karola Jakubowicza dostała dr Jolanta Kawa.

Wysoki poziom naukowy naszych Pracowników znajduje swoje odzwierciedlenie w nagrodach Rektora UW za „wyróżniającą się działalność naukową, która w szczególny sposób przyczynia się do rozwoju i wzrostu prestiżu Uniwersytetu”. Dr hab. prof. ucz. Małgorzata Sokołowicz zdobyła tę nagrodę w 2020, 2021 i 2022 roku. Dr hab. prof. ucz. Radosław Kucharczyk i dr hab. Agata Sobczyk – w 2022 roku. Natomiast zespołową Nagrodę Rektora UW za pracę przy uruchomieniu nowego kierunku studiów helwetologia – studia szwajcarskie w 2018 r. oraz za reformę kierunku studia filologiczno-kulturoznawcze w 2023 r. otrzymał dr Dariusz Krawczyk.

Niektórzy z naszych Pracowników współpracują z Uniwersytetem Otwartym UO, a ich zajęcia są tak wysoko oceniane przez słuchaczy, że otrzymują Nagrody dla Najlepszych Wykładowców Uniwersytetu Otwartego UW (dr Sara Del Rossi, wrzesień 2018 i wrzesień 2021, dr Alessia Vignoli wrzesień 2018; 2022 i 2023).

W zakończonej ewaluacji dyscyplin, obejmującej lata 2017-2021, dwóm dyscyplinom naukowym, które reprezentują nasi pracownicy, literaturoznawstwu i językoznawstwu, została przyznana kategoria naukowa A. Powyższe dane pokazują, że pracownicy IR znacznie przyczynili się do tego wyniku.

### 1.3. Efekty uczenia się

Kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku filologia romańska są uszczegółowieniem przyjętej koncepcji kształcenia. Wpisują się one w **pięć koszyków kompetencyjnych** o charakterze nadrzędnym, które zostały zdefiniowane, w oparciu o kryteria merytoryczne, na podstawie analizy potrzeb studentów i absolwentów filologii romańskiej oraz w zgodzie ze strategią oraz misją UW i Wydziału Neofilologii.

**Pierwszy koszyk**, najbardziej pojemny, zawiera **komunikacyjne kompetencje językowe**. Jest to kategoria najobszerniejsza, zarówno ze względu na liczbę godzin przeznaczoną na naukę języka w ramach przedmiotu *Praktyczna nauka języka francuskiego*, jak i bardzo dużą obecność treści językowych w nauczaniu innych przedmiotów, które częstokroć realizowane są wyłącznie po francusku. Koszyk ten obejmuje więc takie kierunkowe efekty uczenia się, jak np.: na studiach I stopnia – K\_W08, K\_W09 i K\_U07, zaś na studiach II stopnia – K\_W07, K\_W08, K\_U09.

Jak zasygnalizowano, komunikacyjne kompetencje językowe rozwijane są podczas różnych zajęć i – z racji filologicznego wymiaru kształcenia językowego – obejmują różne kompetencje specjalistyczne (różne kompetencje językowe *sensu stricto*, kompetencja pragmatyczna, kompetencja socjolingwistyczna), związane z posługiwaniem się językiem francuskim w różnych kontekstach (np. kontekst nieformalny, kontekst formalny akademicki i nieakademicki), a nawet w specyficznych

sytuacjach komunikacyjnych (np. mediacja komunikacji, tekstu i pojęć). Ilustracją tej specyfiki kształcenia językowego na kierunku filologicznym są m.in. następujące efekty: na studiach I stopnia – K\_W07, K\_W09, K\_U04, zaś na studiach II stopnia – K\_W07, K\_W09, K\_U08.

Studenci filologii romańskiej są również zobowiązani do nauki drugiego języka obcego i osiągnięcia poziomu biegłości językowej: B2 w przypadku studiów I stopnia (efekt K\_U08) i B2+ w przypadku studiów II stopnia (efekt K\_U10).

**Drugi koszyk** kompetencyjny obejmuje **kompetencje merytoryczne** związane bezpośrednio z naukami filologicznymi, tj. z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek: językoznawstwem i literaturoznawstwem, jak również ze specyfiką kultury frankofońskiej. W przypadku studiów I stopnia kierunkowe efekty uczenia się zawierają elementy propedeutyczne, pozwalające poznać i zrozumieć w stopniu zaawansowanym zjawiska literackie, kulturowe i językowe, z uwzględnieniem specyfiki literatur i kultur frankofońskich oraz języka francuskiego i jego wariantów (społecznych, geograficznych). Tak zdefiniowanym kompetencjom odpowiadają m.in. następujące efekty uczenia się: K\_W01, K\_W02, K\_W03, K\_W05, K\_W06, K\_W10, K\_U01, K\_U03, K\_U12. Stopniowo student zdobywa umiejętności badawcze, które pozwalają mu samodzielnie zaplanować i przeprowadzić proste badanie, np. w ramach przygotowywanej pracy dyplomowej – w tym przypadku na czoło wysuwa się efekt K\_U02, ale częścią złożonego instrumentum badawczego są też inne efekty, np. K\_U03 (narzędzia służące do interpretacji wytworów kultury frankofońskiej), K\_U04 (umiejętność prezentowania autorskiego ujęcia na podstawie dostępnego piśmiennictwa), K\_U05 (umiejętność przygotowania pracy pisemnej w języku francuskim na temat związany z analizą danego wytworu), K\_U09 (adekwatny dobór piśmiennictwa). Ze względu na sygnalizowaną już harmonijną progresję kompetencji kierunkowe efekty uczenia dla studiów II stopnia są uszczegółowieniem efektów zdefiniowanych dla studiów I stopnia. W ich przypadku położono nacisk na wyposażenie absolwenta w pogłębione kompetencje deklaratywne i proceduralne (tj. wiedzę i umiejętności) z zakresu nauk filologicznych i kultury frankofońskiej. Ilustracją takiej koncepcji studiów II stopnia, wpisanej w ideę stopniowej progresji, są m.in. następujące efekty: K\_W01, K\_W02, K\_W03, K\_W05, K\_W06, K\_W10, K\_U01, K\_U03, K\_U05. Kompetencje badawcze w sensie dosłownym pokrywają zaś efekty K\_W04 i K\_U02.

Uwzględniając specyfikę kształcenia filologicznego, należy mocno podkreślić, że podobnie jak w przypadku komunikacyjnych kompetencji językowych, tak i w odniesieniu do treści merytorycznych różne kompetencje oraz efekty uczenia się (np. K\_W05 i K\_W06) przeplatają się i spotykają w ramach realizacji tych samych przedmiotów, np. zjawiska językowe mogą być przedmiotem refleksji podczas analizy tekstu literackiego, natomiast fragment literatury może służyć do omówienia funkcji języka w ramach zajęć stricte językoznawczych.

Nierozzerwalnie łączą się z omówionymi wyżej kompetencjami merytorycznymi **kompetencje związane z podejmowaniem działalności zawodowej** przez absolwentów filologii romańskiej – wchodzi one w skład **trzeciego koszyka**. Od co najmniej kilku lat jednym z naszych głównych celów jest integrowanie założeń profilu ogólnoakademickiego z potrzebami rynku pracy, a coraz bogatsze doświadczenie na tym polu unaocznia, że nie muszą to być obszary całkowicie rozłączne. Efekty uczenia się związane z naukami filologicznymi, w tym z treściami romanistycznymi, są prezentowane w perspektywie ich wagi i użyteczności na rynku pracy, np. w instytucjach kultury, muzeach, placówkach dyplomatycznych, instytucjach edukacyjnych, agencjach tłumaczeń, wydawnictwach. W takim przypadku na pierwszy plan wysuwają się m.in. następujące efekty: na studiach I stopnia – K\_W12, K\_W13, K\_U11, K\_U13 i analogicznie na studiach II stopnia – zgodnie z sygnalizowaną wcześniej ideą

progresji kompetencji, tj. K\_W12, KW\_13, K\_U11, K\_U13. Do tej grupy należałoby dołączyć wybrane efekty z kategorii kompetencji społecznych, np. K\_K04 czy K\_K05 na obu stopniach studiów.

**Czwarty koszyk** obejmuje tzw. **kompetencje kluczowe** (*key competencies*), często o charakterze uniwersalnym. Obejmują one zarówno niektóre treści merytoryczne zdobywane podczas zajęć (np. wiedzę o specyficznych uwarunkowaniach krajów francuskojęzycznego obszaru językowego, umiejętności interkulturowe), jak i kompetencje o charakterze uniwersalnym, zatem w mniejszym stopniu związane ze specyfiką kulturową (np. umiejętność argumentacji, zdolność do wielowymiarowego interpretowania tekstów). Są one niezbędne do satysfakcjonującego funkcjonowania na różnych płaszczyznach: podczas realizacji projektów naukowych, w środowiskach różno- i wielojęzycznych, w trakcie wykonywania zadań w miejscu pracy itd. Taka koncepcja – połączenie „lokalności” z uniwersalnością – wiąże się z naszym głębokim przekonaniem, że współczesne studia filologiczne mają do odegrania szczególną rolę – pozwalają dogłębnie zrozumieć odmienne światy, przygotowują studentów do wcielania się w rolę „interkulturowych pośredników”, stymulują świadomość i samoświadomość, a zarazem rozwijają konkretne, „twarde” kompetencje, związane np. z interpretacją różnych zjawisk, operowaniem językiem czy rozumieniem zasad funkcjonowania języka i cech różnych typów dyskursu. Kompetencje z czwartego koszyka pokrywają m.in. następujące efekty: na studiach I stopnia – K\_W07, K\_W09, K\_U03, K\_U04, K\_U05, a na studiach II stopnia – K\_W07, K\_W09, K\_W10, K\_U04, K\_U05, K\_U06, K\_U08. Do tej grupy należy dołączyć wybrane efekty z kategorii kompetencji społecznych, np. K\_K06 na obu stopniach studiów.

Z kompetencjami z grupy kluczowych wiąże się **koszyk piąty**, obejmujący **kompetencje społeczne**. Kompetencje społeczne są częstokroć utożsamiane z kompetencjami tradycyjnie klasyfikowanymi jako miękkie – przykładowe efekty uczenia się o takiej specyfice to: na studiach I stopnia – K\_K02, na studiach II stopnia – K\_K03. Zdolność do krytycznej refleksji, w tym do krytycznej oceny własnych przekonań i poglądów, a zarazem otwartość na inność, w sferze osobniczej i kulturowej, to również jedne z kluczowych postaw kształtowanych podczas studiów na kierunku filologia romańska. Kształcenie w tym zakresie jest możliwe zarówno dzięki doborowi treści (np. analiza zjawisk językowych, problematyka utworów literackich), jak i dzięki stosowanym technikom dydaktycznym (np. projekty, prace w parach, dyskusje, debaty, burze mózgów). Przykładowymi efektami z tej grupy są: na studiach I stopnia – K\_K01, K\_K02 czy K\_K03, zaś na studiach II stopnia – K\_K01, K\_K03 czy K\_K04. Rygorystyczne przestrzeganie zasad z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego (efekt K\_K06 na studiach I stopnia i efekt K\_K07 na studiach II stopnia) wpisane jest w edukację w ramach każdego przedmiotu realizowanego na kierunku filologia romańska w IR.

Równoległe do wspólnych treści i efektów uczenia się studenci realizujący moduł metodyczny, którego zajęcia przygotowują do wykonywania zawodu nauczyciela, zdobywają interdyscyplinarną wiedzę oraz umiejętność jej stosowania w pracy dydaktycznej – kompetencje te pokrywają zwłaszcza efekty K\_W11 i K\_U11 w przypadku studiów I stopnia oraz efekty K\_W11 i K\_U11 w przypadku studiów II stopnia.

Przedstawione wyżej ogólne założenia są odzwierciedleniem przyjętej wizji i koncepcji studiów na kierunku filologia romańska. Konstrukcja pięciu koszyków opiera się na pięciu filarach kształcenia: nauczanie języka kierunkowego, nauczanie treści merytorycznych z zakresu nauk filologicznych, integrowanie specjalistycznej wiedzy merytorycznej i badawczej z potrzebami rynku pracy oraz rozwijanie kompetencji kluczowych o charakterze „twardym” (np. krytyczne myślenie, argumentacja, synteza danych) i kompetencji społecznych, często określanych jako „miękkie”. Ich uszczegółowieniem są zdefiniowane dla kierunku efekty uczenia się, które ulegają stopniowej progresji, a częstokroć

zawężają się (np. w zakresie stopnia specjalizacji treści lub umiejętności badawczych). W kolejnej części *Raportu samooceny* – tj. Kryterium 2 – omówione zostaną przykłady operacjonalizacji powyższych założeń.

## **Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się**

### **2.1. Dane ogólne**

Studia na kierunku filologia romańska w Instytucie Romanistyki (dalej: IR) są realizowane:

- na studiach I stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym (wieczorowym);
- na studiach II stopnia w trybie stacjonarnym.

Studia I stopnia są realizowane przez sześć semestrów i mają łączną wartość 180 ECTS. Zgodnie z planami studiów obowiązującymi od roku akademickiego 2023/2024 obejmują od 2348 do 2528 godzin – liczba ta zależy od poziomu biegłości językowej studenta oraz od tego, czy realizuje on zajęcia modułu metodycznego, skierowanego do osób zainteresowanych uzyskaniem uprawnień do nauczania. Studia II stopnia są realizowane przez cztery semestry i mają łączną wartość 120 ECTS. Zgodnie z planami studiów obowiązującymi od roku akademickiego 2023/2024 obejmują od 780 do 940 godzin – liczba ta zależy od wybranego modułu: ogólnego, przekładowego lub metodycznego. Nabór na studia II stopnia niestacjonarne (zaoczne) został zawieszony w roku akademickim 2022/2023 z powodu niewypełnienia minimalnego limitu miejsc. Ostatni student obronił pracę dyplomową 14.12.2022 roku.

Plany i programy studiów I i II stopnia odzwierciedlają różne koncepcje co do treści oraz form zajęć i ewaluacji efektów uczenia się. Ich nadrzędną, charakterystyczną cechą jest stopniowe zawężanie treści – duża część zajęć realizowanych na I roku studiów I stopnia ma charakter propedeutyczny, a w kształceniu w zakresie języka kierunkowego (francuskiego) akcent jest położony na utrwalanie i rozbudowywanie umiejętności zdobytych na wcześniejszych etapach edukacji. W kolejnych latach zajęcia nabierają bardziej specjalistycznego charakteru. Wzrasta stopień zaawansowania przekazywanych treści.

W dalszej części *Raportu samooceny* plany i programy studiów zostaną zaprezentowane bardziej szczegółowo i zilustrowane przykładami.

### **2.2. Plany i programy studiów, ich powiązanie z efektami uczenia się**

Na studiach I stopnia na kierunku filologia romańska położono nacisk na wyposażenie studenta w kompetencje językowe w zakresie kierunkowego języka francuskiego oraz przekazanie zaawansowanej wiedzy i umiejętności z zakresu literaturoznawstwa francuskiego i językoznawstwa. Zajęcia o charakterze propedeutycznym (*Wstęp do językoznawstwa*, *Wstęp do literaturoznawstwa*, *Analiza tekstu literackiego* i in.) mają na celu przygotowanie studenta do analizy utworów literackich, fenomenów kulturowych i zjawisk językowych, jak również do wykonywania prostych zadań badawczych (definiowanie obszaru badań, formułowanie problemów badawczych, dobieranie technik i narzędzi badawczych i in.), przede wszystkim w ramach przygotowywanej na III roku pracy licencjackiej. Dobór treści kształcenia, znajdujący odzwierciedlenie w nazwach przedmiotów i ich sylabusach, jest podporządkowany przyjętej koncepcji kształcenia i odpowiada profilowi absolwenta studiów I stopnia.

Studia II stopnia mają charakter jeszcze bardziej specjalistyczny. Są one ukierunkowane na wyposażenie studenta w pogłębione umiejętności badawcze i pogłębioną wiedzę z zakresu filologii romańskiej.

Na obu stopniach studiów treści kształcenia powiązane są z kierunkowymi efektami uczenia się (przykładowe efekty podano dalej w nawiasach), które są realizowane w ramach kilku grup przedmiotów, tj.

- w odniesieniu do studiów I stopnia:
  - przedmiot o nazwie *Praktyczna nauka języka francuskiego*, składający się z różnych części, o różnej specyfice, zależnych od roku studiów (moduły dotyczące różnych sprawności/kompetencji językowych, moduły poświęcone językowi ogólnemu i jego specjalistycznym odmianom), pozwala w największym stopniu osiągnąć poziom C1 biegłości językowej, w zakresie różnych kompetencji (np. K\_W03, K\_W07, K\_W08, K\_W09, K\_U04, K\_U07);
  - zajęcia z zakresu dyscypliny literaturoznawstwo o charakterze propedeutycznym (np. *Wstęp do literaturoznawstwa, Analiza tekstu literackiego*) oraz wykłady z historii literatury francuskiej i konwersatoria literaturoznawcze o różnej tematyce, realizowane od I do III roku, pozwalają zdobyć zaawansowaną wiedzę deklaratywną i proceduralną z zakresu literaturoznawstwa francuskiego/frankofońskiego (np. K\_W01, K\_W02, K\_W03, K\_W04, K\_W05, K\_U03, K\_U04, K\_U05, K\_U06);
  - zajęcia dotyczące zagadnień kulturowych o charakterze propedeutycznym (np. *Historia i kultura Francji*) oraz konwersatoria historyczno-kulturowe o różnej tematyce, realizowane od I do III roku, pozwalają zdobyć zaawansowaną wiedzę na temat wybranych zjawisk kulturowych związanych ze specyfiką kultury francuskiej/frankofońskiej (np. K\_W03, K\_W07, K\_W10, K\_U03);
  - zajęcia z zakresu dyscypliny językoznawstwo o charakterze propedeutycznym realizowane na I roku (np. *Wstęp do językoznawstwa, Niezbędnik gramatyczny francusko-polski, Wybrane zagadnienia językoznawcze – język w użyciu*), a następnie zajęcia o dużym stopniu zaawansowania (np. *Gramatyka opisowa języka francuskiego, Analiza składniowa*, konwersatoria językoznawcze o różnej tematyce), realizowane na II i III roku, pozwalają zdobyć zaawansowaną wiedzę deklaratywną i proceduralną z zakresu językoznawstwa ogólnego i romańskiego (np. K\_W01, K\_W02, K\_W03, K\_W04, K\_W06, K\_W07, K\_U03, K\_U04, K\_U05, K\_U06);
  - seminaria dyplomowe (licencjackie) pozwalają rozwinąć podstawowe umiejętności badawcze w bardziej złożonych, samodzielnie zaplanowanych projektach; wieńczy je praca dyplomowa (np. K\_U01, K\_U02, K\_U03);
  - lektorat drugiego języka obcego, dowolnie wybranego, realizowany w łącznym wymiarze 240 godzin, pozwala osiągnąć poziom B2 biegłości językowej (K\_U08);
  - inne zajęcia, które nie mają charakteru zajęć romanistycznych (np. przedmioty ogólnouniwersyteckie, wychowanie fizyczne), stanowią uzupełnienie i rozszerzenie wiedzy kierunkowej, np. o zagadnienia społeczne;
- w odniesieniu do studiów II stopnia:
  - przedmiot o nazwie *Praktyczna nauka języka francuskiego*, składający się z różnych części, o różnej specyfice (np. *Tłumaczenie, Przemiany społeczne w krajach obszaru francuskojęzycznego*) pozwala w największym stopniu osiągnąć poziom C2 biegłości językowej (np. K\_W07, K\_W08, K\_U03, K\_U06, K\_U07, K\_U08, K\_U09);

- zajęcia specjalistyczne z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa (seminaria tematyczne i wykłady monograficzne) pozwalają zdobyć pogłębioną wiedzę deklaratywną i proceduralną w zakresie danej dyscypliny (np. K\_W01, K\_W02, K\_W03, K\_W05, K\_W06, K\_U03, K\_U05, K\_U07, K\_U08);
- zajęcia poświęcone specjalistycznej metodologii badań (*Metodologia badań...* i *Wybrane problemy badawcze...*) przygotowują do samodzielnego prowadzenia pogłębionych badań w ramach innych zajęć i podczas seminarium dyplomowego (np. K\_W01, K\_W04, K\_U01, K\_U02);
- seminaria dyplomowe (magisterskie) służą właściwemu zaplanowaniu, przeprowadzeniu oraz szczegółowemu omówieniu i zinterpretowaniu wyników badania; wieńczy je praca dyplomowa (np. K\_U01, K\_U02);
- przedmiot realizowany w języku obcym niekierunkowym pozwala osiągnąć poziom B2+ biegłości językowej (K\_U10);
- zajęcia ogólnouniwersyteckie, które nie mają charakteru zajęć romanistycznych, stanowią rozszerzenie wiedzy kierunkowej, np. o pogłębione aspekty społeczne;
- zajęcia modułu przekładowego – skierowane do studentów, którzy pomyślnie przeszli wewnętrzny proces rekrutacyjny – pozwalają pogłębiać umiejętności translatorskie (np. K\_W07, K\_W08, K\_U09);
- w odniesieniu do studiów I i II stopnia:
  - zajęcia realizowane w ramach modułu metodycznego przygotowują do wykonywania zawodu nauczyciela języka obcego, przy czym uprawnienia do nauczania student otrzymuje dopiero po zakończeniu studiów magisterskich (np. K\_W11).

Zgodnie z naszymi założeniami to nie tylko konkretne zajęcia pozwalają rozwijać właściwe im (np. tematycznie) efekty uczenia się, bowiem integralne części wszystkich zajęć realizowanych na kierunku filologia romańska – np. preferowane metody i techniki dydaktyczne, stosowane typy zadań, formy współpracy między studentami, wykorzystywane materiały – pozwalają rozwijać różne efekty uczenia się z kategorii umiejętności i kompetencji społecznych. Taki uniwersalny charakter mają różne umiejętności rozwijane w ramach większości zajęć, np. na studiach I stopnia są to: umiejętność współpracy w zadaniach realizowanych grupowo (K\_U10), świadome i etyczne korzystanie z możliwości oferowanych przez nowoczesne technologie (K\_U13) lub prezentowanie własnych opinii w oparciu o dane naukowe (K\_U04), natomiast na studiach II stopnia mogą to być następujące umiejętności: jeszcze wyraźniejsze stymulowanie postaw i zachowań autonomicznych (K\_U03), w pracy zespołowej przejmowanie roli lidera (K\_U04) czy bardziej świadome zarządzanie posiadanymi wiedzą i umiejętnościami w planowaniu rozwoju zawodowego, np. w pracy tłumacza czy nauczyciela (K\_U11). Efekty uczenia się z kategorii kompetencji społecznych rozwijane są podczas wszystkich zajęć, co zresztą szczególnie współgra ze specyfiką humanistycznych studiów językowych (patrz też: punkt 2.4. – Formy zajęć oraz metody i techniki kształcenia).

Powyższy opis dotyczy struktury planów i programów studiów w związku z efektami uczenia się zdefiniowanymi dla kierunku. W dalszej części uwaga zostanie przeniesiona na dobór treści realizowanych na kierunku filologia romańska na studiach I i II stopnia.

### 2.3. Treści programowe – założenia i przykłady

Blisko pięć lat temu na kierunku filologia romańska zaczęły obowiązywać nowe plany i programy studiów (I stopień – od roku akademickiego 2017/2018, II stopień – od roku akademickiego 2018/2019). Ich wprowadzenie było pokłosiem kilkuletnich, bo prowadzonych od 2013 roku w sposób nieprzerwany, badań własnych realizowanych wśród kadry dydaktycznej, studentów, absolwentów i otoczenia społeczno-gospodarczego (np. partnerskie szkoły), jak również oceny różnych koncepcji i rozwiązań dydaktycznych stosowanych na innych polskich uczelniach i za granicą. Podczas prac komisji ds. nowych programów wykorzystano co najmniej trzy różne narzędzia badawcze w różnych grupach interesariuszy: ankiety, głównie typu jakościowego, wywiady typu fokus, a nawet pisemne autonarracje. Konsekwencją prac były gruntowne zmiany, odpowiadające zdefiniowanym przez nas dziesięciu „meta-potrzebom”:

1. położenie większego nacisku na nauczanie o charakterze problemowym i przekrojowym, przede wszystkim w odniesieniu do zajęć literaturoznawczych;
2. położenie większego nacisku na interdyscyplinarne ujmowanie treści;
3. położenie większego nacisku na zajęcia praktyczne i/lub konwersatoryjne, w tym włączenie bądź wzmocnienie aktywizujących i autonomizujących metod i technik nauczania;
4. wzmocnienie treści dotyczących współczesnych aspektów (np. francuskojęzycznej kultury popularnej) oraz uwzględniających ewolucję wiodących dyscyplin i subdyscyplin naukowych;
5. wzmocnienie treści dotyczących francuskojęzycznych obszarów kulturowych (Belgia, Szwajcaria, Afryka, Kanada, Karaiby francuskie i in.);
6. wprowadzenie większej liczby zajęć do wyboru;
7. uelastycznienie planu zajęć;
8. zwiększenie liczby godzin z przedmiotu *Praktyczna nauka języka francuskiego* w grupach skierowanych do studentów rozpoczynających studia ze znajomością języka;
9. wzbogacenie treści przedmiotu *Praktyczna nauka języka francuskiego* o specjalistyczne odmiany języka;
10. ściślejsze zintegrowanie treści zajęć, głównie na studiach II stopnia, z tematyką i metodologią badań realizowanych w jednostce.

Wymienione wyżej „meta-potrzeby”, nasze swoiste drogowskazy, zostały zoperacjonalizowane w postaci nowych przedmiotów, ich modułów/części składowych lub realizowanych w ich ramach treści. Zmiany wprowadzane w kolejnych latach, tj. między 2018 a 2023 rokiem, miały już charakter bardziej punktowy, jednak były świadectwem wyjątkowej gotowości kadry dydaktycznej do adaptowania się do nowej rzeczywistości (nowe potrzeby studentów, nowe tendencje badawcze i in.). W kolejnych akapitach powyższe uwagi zostaną zilustrowane przykładami konkretnych rozwiązań stosowanych w obowiązujących planach i programach studiów.

#### **Ad. 1) Położenie większego nacisku na nauczanie o charakterze problemowym i przekrojowym, przede wszystkim w odniesieniu do zajęć literaturoznawczych**

Na studiach I stopnia liczba godzin wykładów z przedmiotu *Historia literatury francuskiej* została zredukowana o połowę (ze 180 godz. do 90 godz. w skali trzech lat), natomiast zwiększono ogólną liczbę 30-godzinnych konwersatoriów literaturoznawczych – w ciągu trzech lat student realizuje łącznie 180 godzin. Konwersatoria literaturoznawcze są poświęcone wybranym aspektom ujętym problemowo, pozwalają zdobywać zaawansowaną wiedzę z zakresu literaturoznawstwa i – częstokroć

– mają charakter przekrojowy, np. *Motyw miłości we francuskiej literaturze średniowiecznej i renesansowej*; *Obraz społeczeństwa francuskiego w literaturze XVII i XVIII w.*; *Oblicza romantyzmu francuskiego*; *Obraz współczesności we francuskojęzycznej literaturze XX i XXI w.*; *Śnienie i życie. Fantastyka i realizm w literaturze francuskiej*; *W stronę transkulturowości. Literatura i migracja w XX-XXI wieku.*

#### **Ad. 2) Położenie większego nacisku na interdyscyplinarne ujmowanie treści**

Interdyscyplinarność to cecha szczególna przedmiotów realizowanych na filologii romańskiej, widoczna w przypadku prawie wszystkich grup przedmiotów – od nauki języka kierunkowego po specjalistyczne seminaria dyplomowe. Tendencję tę obrazują w największym stopniu sylabusy przedmiotów, ale rzuca się ona w oczy także w przypadku nazw przedmiotów, np. *Język – historia – tożsamość. Wprowadzenie do francuskojęzycznej prozy Maghrebu* (seminarium tematyczne); *Magnum miraculum est homo – humanistyczne ideały we francuskiej literaturze renesansowej* (konwersatorium literaturoznawcze); *Między tekstem a kulturą – wybrane zagadnienia przekładu literatury dla dzieci* (konwersatorium językoznawcze); *Budowanie wspierającego środowiska uczenia (się) – (post)pandemiczne wyzwania dla glottodydaktyki* (seminarium magisterskie); *Interdyscyplinarny wymiar dydaktyki wczesnoszkolnej* (konwersatorium glottodydaktyczne).

#### **Ad. 3) Położenie większego nacisku na zajęcia praktyczne i/lub konwersatoryjne, w tym włączenie bądź wzmocnienie aktywizujących i autonomizujących metod i technik nauczania**

Łączna liczba wykładów została zredukowana i zastąpiona zajęciami praktycznymi: konwersatoriami, ćwiczeniami, warsztatami. Jak powiedziano wcześniej, dotyczy to w pierwszej kolejności zajęć literaturoznawczych, w dalszej kolejności językoznawczych, np. wykład z przedmiotu *Gramatyka opisowa języka francuskiego* zastąpiono ćwiczeniami, w programach studiów obowiązujących od roku akademickiego 2023/2024 znalazł się przedmiot o nazwie *Literatura współczesna XXI w.* prowadzony w formie warsztatów. Warsztatowy charakter mają również niektóre moduły proponowane w ramach ścieżki metodycznej, jak np. *Różnojęzyczność i międzykulturowość czy Tworzenie materiałów dydaktycznych.*

#### **Ad. 4) Wzmocnienie treści dotyczących współczesnych aspektów (np. francuskojęzycznej kultury popularnej) oraz uwzględniających ewolucję wiodących dyscyplin i subdyscyplin naukowych**

Odpowiedzią na ewolucję dyscyplin i subdyscyplin naukowych, w ramach których prowadzone są studia na filologii romańskiej, jest szybkie i regularne, coroczne aktualizowanie sylabusów, jak również wprowadzanie nowych przedmiotów, np. ze względu na dynamiczny rozwój glottodydaktyki jako subdyscypliny naukowej już w 2018 roku zostały wprowadzone, na studiach II stopnia, fakultatywne przedmioty *Metodologia badań w glottodydaktyce* i *Wybrane problemy badawcze w glottodydaktyce*, zaś w bieżącym roku akademickim w programach I roku studiów I stopnia pojawiły się aż trzy nowe przedmioty: *Niezbędnik gramatyczny polsko-francuski*; *Jak mówić o języku – wprowadzenie do gramatyki opisowej* i *Edukacja językowa w XXI wieku* – wszystkie one są odpowiedzią na potrzeby zdiagnozowane w ciągu ostatnich lat, głównie mniejszą świadomość absolwentów szkół średnich na temat funkcjonowania języka, w tym aspektów terminologicznych, jak i brak wiedzy specjalistycznej dotyczącej procesu nauki języków obcych. Fakultatywny wykład monograficzny realizowany od 2018 roku na studiach II stopnia pt. *Wprowadzenie do francuskiej kultury popularnej* przyciągał co roku tak



dużą liczbę studentów filologii romańskiej, że został też zaferowany studentom innych jednostek Wydziału Neofilologii UW.

#### **Ad. 5) Wzmocnienie treści dotyczących francuskojęzycznych obszarów kulturowych**

Otwartość na bogactwo kultur francuskojęzycznych, a nawet ambicja promowania frankofońskiej różnorodności w ramach studiów na filologii romańskiej zaowocowała nowymi tematami realizowanymi w ramach regularnych przedmiotów, np. w ramach przedmiotu *Praktyczna nauka języka francuskiego* na III roku studiów I stopnia realizowany jest 60-godzinny moduł o nazwie *Aktualności francuskie i frankofońskie*. Konwersatoria literaturoznawcze, konwersatoria historyczno-kulturowe, seminaria tematyczne czy seminaria dyplomowe, których tematyka zmienia się cyklicznie, także poświęca się frankofonii, czego obrazem są tytuły zajęć, np. *Język – historia – tożsamość. Wprowadzenie do francuskojęzycznej prozy Maghrebu; Literatura frankofońskich Ameryk: zagadnienia transkulturowości i metysażu; Obcość, inność, różnorodność: mniejszości etniczne we współczesnym Quebecu; Człowiek, kultura i władza we współczesnej prozie frankofońskiej; Śnieg, klon i toś, czyli wprowadzenie do kultury Kanady; Belgia wczoraj i dziś: punkt widzenia interdyscyplinarny; Sztuka i architektura we francuskojęzycznej Belgii*.

#### **Ad. 6) Wprowadzenie większej liczby zajęć do wyboru**

Cechą wyróżniającą program studiów na filologii romańskiej jest dążenie do dużej autonomizacji studentów, także poprzez proponowanie im możliwości wyboru zajęć, nawet – szerzej – tworzenie szansy świadomego konstruowania własnej ścieżki kształcenia. W programach studiów obowiązujących na studiach I stopnia zajęcia do wyboru stanowią od 37% do 48% w zależności od wybranej ścieżki studiowania, a na studiach II stopnia od 68% do 84%. W zbiorze zajęć do wyboru można wyodrębnić kilka strukturalnie spójnych grup:

- na studiach I stopnia:
  - konwersatoria literaturoznawcze: łącznie 6 x 30 godz. (4 x 30 godz. w grupach z modułem metodycznym);
  - konwersatoria historyczno-kulturowe: łącznie 4 x 30 godz. (3 x 30 godz. w grupach z modułem metodycznym);
  - konwersatoria językoznawcze: 30 godz.;
  - konwersatoria glottodydaktyczne: 30 godz.;
  - ćwiczenia realizowane w ramach dwóch bloków przedmiotu *Praktyczna nauka języka francuskiego* na III roku – *Wybrane aspekty języka ogólnego* i *Wybrane aspekty języka specjalistycznego*: łącznie 180 godz.;
  - seminarium licencjackie: 60 godz.;
  - lektorat: 240 godz.;
  - przedmioty ogólnouniwersyteckie, tzw. OGUN-y: 120-150 godz.;
  - wychowanie fizyczne: 90 godz.;
- na studiach II stopnia są to wszystkie przedmioty poza obowiązkowymi częściami przedmiotu *Praktyczna nauka języka francuskiego*.

#### **Ad. 7) Uelastycznienie planu zajęć**

Konsekwencją wprowadzenia większej liczby zajęć do wyboru było uelastycznienie planu zajęć, dzięki któremu studenci mogą go samodzielnie budować, uwzględniając swoje potrzeby poznawcze,

zainteresowania naukowe czy możliwości czasowe (np. potencjalne kolizje z planem zajęć na kierunku realizowanym równolegle). W przypadku przedmiotów, które nie są wykładami, studenci mają do wyboru przeciętnie od trzech do sześciu grup. W przypadku planu zajęć na studiach II stopnia co semestr czynimy starania, aby co najmniej jeden dzień roboczy był dniem wolnym od zajęć.

Studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych realizują ten sam program. Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się w godzinach 8.00 – 20.00, przy czym zdecydowanie preferowane transze to godziny 8.00 – 15.00. Na potrzeby studentów grup niestacjonarnych zarezerwowano transzę czasową 15.00 – 20.00, w której mieszczą się trzy 90-minutowe bloki zajęciowe.

#### **Ad. 8) Zwiększenie liczby godzin z przedmiotu *Praktyczna nauka języka francuskiego w grupach skierowanych do studentów rozpoczynających studia ze znajomością języka***

Dodanie liczby godzin poświęconych praktycznej nauce języka kierunkowego w grupach studentów posługujących się językiem francuskim na I roku studiów I stopnia (nie: początkujących) było podyktowane stale obniżającym się poziomem jego znajomości, jak i dużymi rozbieżnościami poziomów w obrębie jednej grupy – obecnie na studiach I stopnia łączna liczba godzin zajęć z przedmiotu *Praktyczna nauka języka francuskiego* wynosi aż od 840 do 960 godz. i uzależniona jest od wyjściowego poziomu biegłości studenta; z tej liczby od 300 do 360 godz. realizowanych jest na I roku.

#### **Ad. 9) Wzbogacenie treści przedmiotu *Praktyczna nauka języka francuskiego o specjalistyczne odmiany języka***

W odpowiedzi na zmieniające się wyzwania rynku pracy, w tym rosnącą specjalizację w wielu branżach, w ramach przedmiotu *Praktyczna nauka języka francuskiego – Wybrane aspekty języka specjalistycznego* na III roku, prowadzone są 30-godzinne bloki tematyczne poświęcone wybranej specjalistycznej odmianie języka francuskiego – student ma obowiązek zrealizować łącznie cztery bloki (łącznie 120 godz.). W semestrze zimowym roku akademickiego 2023/2024 znajdują się w ofercie następujące tematy: *Stosunki międzynarodowe i dyplomacja, Język francuski w gastronomii, Język prasowy, Ekologia po francusku*.

#### **Ad. 10) Ścisłejsze zintegrowanie treści zajęć, głównie na studiach II stopnia, z tematyką i metodologią badań realizowanych w jednostce**

Proponowana tematyka zajęć pozostaje w bardzo ścisłej relacji z badaniami naukowymi prowadzonymi przez pracowników IR, którzy nierzadko są przedstawicielami niszowych specjalności, przez co możliwość kontaktu z nimi jest szczególnie cenna. Tematyka zajęć jest zgodna z najbardziej aktualnym stanem wiedzy, a stosowana metodologia badań odpowiada najnowszym tendencjom badawczym w danym obszarze – jak podkreślono już wcześniej, regularne aktualizowanie treści zajęć jest jednym z głównych założeń naszej działalności dydaktycznej. Nadzorowanie obsady i proponowanej tematyki przez Władze Wydziału Neofilologii, Dyrekcję IR i Kierowników Zakładów/Pracowni sprawia, że nie istnieje ryzyko nieadekwatności proponowanych zajęć i kompetencji pracowników oraz kierunkowych treści kształcenia. Kilka przytoczonych niżej przykładów ilustruje tę synergię (nazwiska nauczycieli akademickich podane w nawiasach pozwalają odnieść się do formularzy zawierających ich dorobek naukowy), np.

- seminaria licencjackie: *Język i tożsamość: wybrane zagadnienia socjolingwistyki wielojęzyczności* (dr M. Grycan); *Mity, archetypy, tematy i motywy w literaturze XX wieku* (dr

hab. M. Klik); *O reprezentacjach, teoriach subiektywnych i ideologiach w dydaktyce* (dr hab. prof. ucz. M. Smuk);

- seminaria magisterskie: *Nowe słowa, nowe kolokacje – współczesne sposoby tworzenia jednostek językowych w języku francuskim (i polskim)* (dr hab. prof. ucz. M. Izert / dr hab. W. Fijałkowska); *Bliskość, konflikt, władza – relacje społeczne w języku i dyskursie* (dr hab. M. Kostro / dr A. Janion); *Inność, marginalność, wykluczenie we francuskiej literaturze średniowiecznej i współczesnej* (dr hab. A. Sobczyk);
- seminaria tematyczne/wykłady monograficzne: : *Inność w literaturze frankofońskiej (Quebec, Karaiby, Afryka)* (dr M. Obszyński); *Od znaczenia leksykalnego do znaczenia społecznego* (dr hab. prof. ucz. E. Pachocińska); *Podróżowanie jako odkrywanie (siebie). Literatura i malarstwo podróżnicze (XVIII-XX w.)* (dr hab. prof. ucz. M. Sokołowicz); *Między teorią psychologiczną a praktyką nauczania języków obcych: jak zoptymalizować działania dydaktyczne w świetle koncepcji poznawczej?* (dr hab. K. Szymankiewicz).

#### 2.4. Formy zajęć oraz metody i techniki kształcenia

Formy zajęć dobrane do zakładanych efektów uczenia się promują przede wszystkim bezpośredni kontakt studentów z prowadzącym(i), umożliwiając dostosowanie treści, rytmu i sposobu pracy do możliwości, oczekiwań i zainteresowań studentów. Wynikają one również z troski o jakość kształcenia. Jak wyjaśniono w poprzednim punkcie, zredukowano liczbę wykładów kursowych, zastępując je zajęciami interaktywnymi, wykorzystującymi metody problemowe i przede wszystkim metody aktywizujące, stosowane głównie podczas ćwiczeń, konwersatoriów i seminariów. Wykłady stosuje się w przypadku tych przedmiotów, podczas których omawia się treści wyjątkowo złożone i interdyscyplinarne (*Historia i kultura Francji* na studiach I stopnia) lub w formie ramy teoretyczno-faktograficznej dla zajęć aktywizujących, czyli konwersatoriów i ćwiczeń (*Fonetyka języka francuskiego i Historia literatury francuskiej* na studiach I stopnia). Od roku akademickiego 2023/2024 do planu studiów I roku wprowadzono wykład o nazwie *Niezbędnik gramatyczny polsko-francuski*, który ma przygotować studentów do wykonywania zadań praktycznych podczas zajęć językoznawczych i ćwiczeń z gramatyki stosowanej. Wykłady pozwalają realizować efekty uczenia się głównie z kategorii wiedza – warto zresztą zauważyć, że wykłady dotyczą głównie I roku studiów I stopnia, a w kolejnych latach ograniczają się do 60 godz. przedmiotu *Historia literatury francuskiej*. Na studiach II stopnia stosowane są nieco odmienne w swoich założeniach i konstrukcji wykłady monograficzne, skupione na wybranym, zazwyczaj wąskim aspekcie.

Ćwiczenia, konwersatoria i seminaria stanowią więc dominującą formę zajęć. Sprzyjają one stosowaniu metod i technik aktywizujących, zatem bezpośredniemu zaangażowaniu studentów. Pozwalają też w największym stopniu realizować efekty z kategorii umiejętności i kompetencji społecznych. Stosowane w ramach zajęć metody są specyficzne, adekwatne do formuły zajęć i zdefiniowanych efektów uczenia się. Dyskusje, debaty czy burze mózgow, także studia przypadków to już standardowo stosowane metody/techniki dydaktyczne. Regułą są także spotkania organizowane w ramach zajęć z przedstawicielami innych środowisk i specjalistami w danym obszarze, np. dnia 24.04.2023 r. uczestnicy zajęć *Aktualności francuskie i frankofońskie* (III rok) gościli pracownika Ambasady Szwajcarii, który omawiał zasady demokracji bezpośredniej (weryfikacja treści płynących ze spotkania miała miejsce w pracach kontrolnych), dnia 15.05.2023 r. studenci studiów II stopnia odbyli warsztaty z przedstawicielkami Oficyny Literackiej Noir sur Blanc, które dotyczyły rynku wydawniczego w Polsce i technik prezentowania nowych wydawnictw książkowych. Studenci modułu przekładowego

regularnie spotykają się z tłumaczami, reprezentującymi różne obszary (literatura piękna, prasa, tłumaczenia kabinowe itd.). W sumie w skali roku studenci odbywają od kilku do kilkunastu takich spotkań z przedstawicielami różnych branż i środowisk.

Z satysfakcją odnotowujemy, że coraz rzadziej nauczyciele sięgają po klasyczne referaty jako metodę weryfikacji efektów uczenia się – częściej zastępują je prezentacje dokonywane w dwu- lub kilkusobowych zespołach. Częstszą praktyką jest także stosowanie, w ramach zadań cząstkowych i zaliczeniowych, prac projektowych. W celu zilustrowania rozpiętości tej formy pracy wymieniono poniżej kilka przykładów prac projektowych zrealizowanych w 2023 roku w ramach różnych typów zajęć:

- Jednym z elementów zaliczenia zajęć z *Praktycznej nauki języka francuskiego* na I roku studiów I stopnia było nagranie w parach podcastu pt. *Francuski i ja – czym jest dla mnie nauka tego języka?* W nagraniu studenci przedstawiali powody, dla których zaczęli uczyć się języka oraz swoje odczucia na temat studiowania go. Dodatkowym wyzwaniem było użycie w nagraniach pięciu spośród podanych słów.
- Studenci biorący udział w zajęciach *Praktyczna nauka języka francuskiego – Język turystyczny* (III rok) mieli za zadanie nagrać krótki film promujący miejsca łączące kulturę polską i francuską. Realizacja tego projektu przyniosła nieco zaskakujący, lecz bardzo pozytywny rezultat: studenci mniej chętnie wypowiadający się publicznie podczas zajęć doskonale odnaleźli się w tej formie, a zatem zajęcia – spełniły też postulat dotyczący indywidualizacji.
- W ramach niektórych zajęć, jeśli uzasadnione to jest celami zajęć, studenci odwiedzają instytucje kultury bądź inne placówki, np. wiosną br. studenci III roku zwiedzali Muzeum Fryderyka Chopina z francuskojęzycznym przewodnikiem, a następnie dzielili się wrażeniami na grupowym blogu internetowym – zapisy te były punktem wyjścia do dyskusji podczas kolejnych zajęć.
- Studenci modułu przekładowego (przedmiot *Podstawy przekładu i lektura tekstów*) wykonywali tłumaczenie dłuższego tekstu narracyjnego (np. literackiego) w zespołach oraz przygotowali recenzję tłumaczenia wykonanego przez inny zespół - oba komponenty są częścią zaliczenia zajęć.
- Studenci biorący udział w konwersatoriach literaturoznawczych *Nauka i uczeni w literaturze francuskiej XIX w.* oraz *Ludzie i zwierzęta w literaturze francuskiej XIX w.* przygotowywali słowniki haseł, które mogą posłużyć kolejnym uczestnikom tych zajęć, np. opracowywany bestiariusz zawierał hasła dotyczące zwierząt prezentowanych w literaturze, ich prezentację i interpretację ich roli, był opatrzony cytatami i ilustracjami.
- Studenci konwersatorium poświęconemu romantyzmowi francuskiemu mieli okazję samodzielnie prowadzić zajęcia literackie dotyczące samodzielnie wybranego tekstu, zaś w ramach powtórzenia przed kolokwium końcowym tworzyli w zespołach "ranking" tekstów omawianych w trakcie semestru, uzasadniając swoje wybory na podstawie stworzonych wcześniej kryteriów.
- W ramach zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, studenci opracowali podręcznik pt. *Wiedzieć jak być, czyli o rozwijaniu kompetencji SAVOIR-ÊTRE* (autorzy: O. Mackiewicz, P. Kruk, J. Wardakowska, J. Zajęc, A. Wiśniewska, Z. Grelewicz, A. Krupa, K. Kaczkowski), zawierający propozycje zadań zwiększających samoświadomość studentów w kontekście nauki różnych treści filologicznych (do wglądu).

Nadal innowacyjnym rozwiązaniem, choć zapoczątkowanym w IR już kilkanaście lat temu, są seminaria dyplomowe prowadzone przez dwóch wykładowców. Pierwsze doświadczenia, kontynuowane regularnie od drugiej dekady XXI w., dotyczyły seminarium licencjackiego poświęconego zagadnieniom socjolingwistycznym (prowadzące: dr hab. M. Kostro i dr hab. prof. ucz. Krystyna Wróblewska-Pawlak). Pierwsze tego typu seminarium magisterskie, z zakresu glottodydaktyki, zostało uruchomione w roku akademickim 2020/2021 (prowadzący: dr hab. prof. ucz. R. Kucharczyk i dr hab. prof. ucz. M. Smuk). W tym samym roku z pozytywnym odbiorem ze strony studentów spotkało się pierwsze łączone seminarium licencjackie z zakresu literaturoznawstwa (prowadzące: prof. dr hab. I. Zatorska i dr hab. prof. ucz. M. Sokołowicz). Zapoczątkowało to kontynuowanie takiej formuły seminariów dyplomowych także w tej dyscyplinie. Dodatkowym motywem uruchamiania takich seminariów jest możliwość współpracy w tandemie pracownika mniej i bardziej doświadczonego - obecnie obsada kilku seminariów podlega tej zasadzie, np. *Bliskość, konflikt, władza - relacje społeczne w języku i dyskursie* (dr hab. M. Kostro i dr A. Janion), *Wokół uczenia się: wyzwania dla współczesnej dydaktyki języków obcych (aspekty psychologiczne i socjologiczne)* (dr hab. prof. ucz. R. Kucharczyk i dr M. Wojakowska).

## 2.5. Tryb zajęć

Wszystkie zajęcia na kierunku filologia romańska, w tym wykłady kursowe i seminaria dyplomowe, odbywają się w trybie stacjonarnym. Zgodnie z Zarządzeniem KJD Wydziału Neofilologii UW z dnia 11 września 2023 r. w semestrze zimowym roku akademickiego 2023/2024 tylko jedno zajęcia są realizowane w trybie zdalnym, tj. *Praktyczna nauka języka francuskiego – Wybrane aspekty języka specjalistycznego: Stosunki międzynarodowe i dyplomacja* (III rok studiów I stopnia). Decyzja ta miała charakter merytoryczny, bowiem była podyktowana specyfiką zajęć, których integralną częścią są regularne spotkania z przedstawicielami dyplomacji z różnych zakątków świata. Niemniej doświadczenia nauczania podczas pandemii SARS-CoV-2 zachęciły nas do zastosowania pewnych rozwiązań w okresie post-pandemicznym – możliwość spotkań na odległość wykorzystywana jest m.in. podczas dyżurów Kierownika studiów ze studentami, ich konsultacji z nauczycielami akademickimi, także jako forma wsparcia studenta w nauce w przypadku konsultacji z prowadzącym pracę dyplomową, gdy student przebywa na Erasmusie lub podczas spotkań grup roboczych (np. w celu opracowania zasad oceniania egzaminu) i zebrań. W ramach oferty dydaktycznej IR studenci mają możliwość uczestniczenia w zajęciach na platformie Kampus (przedmiot *Niezbędnik gramatyczny polsko-francuski*) lub w zajęciach realizowanych w trybie hybrydowym, które są skierowane do studentów uczelni zrzeszonych w aliansie 4EU+; także trzy przedmioty prowadzone przez pracowników IR na filologii romańskiej otwarte były dla studentów pozostałych pięciu uczelni europejskich.

## 2.6. Nauczanie języków obcych i w językach obcych

Zagadnienie nauczania w językach obcych należy rozwinąć w dwóch aspektach: nauczanie języka francuskiego i poprzez język francuski oraz nauczanie w językach innych niż francuski, jak również stwarzanie możliwości uczenia się i wykorzystywania znajomości innych języków obcych podczas studiów.

Studia na kierunku filologia romańska mają na celu wyposażenie absolwentów w kompetencje językowe w zakresie języka francuskiego na poziomie C1 w przypadku studiów I stopnia i C2 – w odniesieniu do studiów II stopnia. Zasadniczo służą temu ćwiczenia odbywane w ramach przedmiotu *Praktyczna nauka języka francuskiego*. Zgodnie z naszą wiedzą oferujemy jeden z największych wolumenów godzinowych zajęć językowych na studiach filologicznych w skali kraju. Ponadto studenci

znający język francuski odbywają większość zajęć w języku francuskim, począwszy od I roku studiów I stopnia (wyjątek stanowi konwersatorium z przedmiotu *Wstęp do językoznawstwa i Jak mówić o języku – wprowadzenie do gramatyki opisowej*). W przypadku studentów nieposługujących się językiem francuskim jest on wprowadzany stopniowo, począwszy od II roku. Wszystkie zajęcia realizowane są wyłącznie po francusku na III roku. Na studiach II stopnia to również obowiązująca praktyka.

Poza kierunkowym językiem francuskim studenci studiów I stopnia realizują 240-godzinny lektorat z innego języka obcego oraz przystępują/mogą przystąpić (w zależności od rocznika) do egzaminu certyfikacyjnego z języka obcego innego niż francuski na poziomie co najmniej B2. Studenci IR mogą korzystać nie tylko z bogatej oferty lektoratów prowadzonych na UW – obecnie istnieje możliwość nauki około 40 języków, ale również z puli lektoratów skierowanych do studentów Wydziału Neofilologii. Studenci studiów II stopnia mają obowiązek uczestniczenia w zajęciach, których językiem wykładowym jest język inny niż polski i francuski na poziomie B2+. Dodatkowo istnieje możliwość uczęszczania na przedmioty ogólnouniwersyteckie prowadzone w językach obcych przez pracowników innych jednostek UW. Bardzo bogata lista przedmiotów z obu powyższych grup jest aktualizowana co semestr.

## **2.7. Liczebność grup zajęciowych**

Zarządzenie nr 4 KJD Wydziału Neofilologii UW z dnia 14 kwietnia 2022 r. określa minimalną liczebność grup na zajęciach dydaktycznych prowadzonych w ramach godzin regularnych, tj. *Praktyczna nauka języka francuskiego* – 8 osób, konwersatoria i zajęcia specjalizacyjne – 8 osób, wykłady – 10 osób (I stopień) / 8 osób (II stopień), seminaria licencjackie – 8 osób, seminaria magisterskie – 5 osób. Jeśli chodzi o limity górne, liczba studentów uczestniczących w zajęciach nie przekracza 25. W ubiegłym roku akademickim liczebność grup zajęciowych wynosiła: wykłady kursowe (studia I stopnia) – 90-115 osób, wykłady monograficzne (studia II stopnia) – 20-55 osób, inne typy zajęć – 10-25 osób, seminaria licencjackie – 8-12 osób, seminaria magisterskie – 5-10 osób.

## **2.8. Organizacja kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela**

W IR prowadzone jest w ramach modułu metodycznego kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela. Studenci studiów I stopnia mają możliwość wyboru ścieżki nauczycielskiej od drugiego semestru studiów. Moduł metodyczny, zarezerwowany dotąd dla studentów znających już język francuski, od roku akademickiego 2023/24 będzie otwarty także dla studentów rozpoczynających naukę języka francuskiego. Rozwiązanie to stanowi wyjście naprzeciw oczekiwaniom studentów ścieżki początkującej zainteresowanych przygotowaniem do zawodu nauczyciela języka francuskiego. Wydaje się ono uzasadnione ze względu na szybkie postępy językowe czynione przez większość studentów początkujących i zakładany poziom kompetencji C1 na koniec studiów I stopnia.

Uprawnienia nauczycielskie wydawane są wraz z dyplomem ukończenia studiów magisterskich. Studenci studiów II stopnia mają możliwość zrealizowania całego programu modułu metodycznego na studiach magisterskich po ustaleniu harmonogramu zaliczania poszczególnych przedmiotów z koordynatorem modułu metodycznego.

Program modułu metodycznego jest zgodny z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Kształcenie na studiach I stopnia przygotowuje do nauczania języka francuskiego w ośmioletniej szkole podstawowej w klasach V-VIII,

zaś przygotowanie do nauczania w szkole ponadpodstawowej i nauczania osób dorosłych odbywa się na studiach II stopnia.

Tabele 3 i 4 przedstawiają przedmioty modułu metodycznego wg programu obowiązującego od roku akademickiego 2019/2020

Tab. 3. Przedmioty modułu metodycznego na studiach I stopnia od r. a. 2019/2020

Semestr	Przedmioty	Semestr	Przedmioty
1		2	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Psychologia dla nauczycieli (wykład): 30h</li> <li>● Pedagogika dla nauczycieli (wykład): 30h</li> <li>● Pedagogika (ćwiczenia): 30h</li> </ul>
3	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Psychologia (ćwiczenia): 30h</li> <li>● Podstawy dydaktyki (konwersatorium): 30h</li> </ul>	4	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Emisja głosu (ćwiczenia) : 30 h</li> <li>● Praktyki zawodowe psychopedagogiczne: 30h</li> <li>● Dydaktyka nauczania j. francuskiego w szkole podstawowej (konwersatorium) : 30h</li> <li>● Psychopedagogiczne zagadnienia dydaktyki (konwersatorium) : 60h</li> </ul>
5	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Różnojęzyczność i międzykulturowość (konwersatorium): 30h</li> <li>● Interdyscyplinarny wymiar dydaktyki wczesnoszkolnej (konwersatorium): 30h</li> </ul>	6	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Praktyki zawodowe dydaktyczne 1: 60h</li> </ul>

Tab. 4. Przedmioty modułu metodycznego na studiach II stopnia (kontynuacja modułu metodycznego) od r. a. 2019/2020

Semestr	Przedmioty	Semestr	Przedmioty
7	<ul style="list-style-type: none"> <li>Ewolucja metod nauczania języków obcych (konwersatorium): 30h</li> </ul>	8	<ul style="list-style-type: none"> <li>Rozwijanie kompetencji językowych (konwersatorium): 30h</li> </ul>
9	<ul style="list-style-type: none"> <li>Tworzenie materiałów dydaktycznych (konwersatorium) : 30h</li> <li>Praktyki zawodowe dydaktyczne 2: 60 h</li> </ul>	10	<ul style="list-style-type: none"> <li>Ocenianie i jego formy (konwersatorium): 30h</li> </ul>

Jeśli chodzi o dobór form zajęć, to dominują konwersatoria, często o charakterze warsztatów. Studenci doceniają praktyczny charakter zajęć, podczas których opracowują materiały dydaktyczne, scenariusze lekcji, przeprowadzają symulacje fragmentów lekcji (świadczą o tym komentarze w ankietach studenckich dotyczące np. *Interdyscyplinarnego wymiaru dydaktyki wczesnoszkolnej*).

W ostatnich latach liczebność grup studenckich na zajęciach modułu metodycznego odnotowała spadek z 19 osób w roku akademickim 2017/2018 do 7 osób w roku akademickim 2022/2023 na studiach I stopnia oraz w analogicznym okresie na studiach II stopnia z 18 do 6 osób. Zakładany limit 15 osób w grupach ćwiczeniowych w ostatnich dwóch latach akademickich nie był wypełniany. Spadek zainteresowania wyborem modułu metodycznego u studentów studiów I stopnia nastąpił po wprowadzeniu w 2019 r. nowych standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, znoszących możliwość zdobycia uprawnień do nauczania w przedszkolu i szkole podstawowej wraz z dyplomem licencjata. Z kolei na II stopniu studiów zapewniamy możliwość kontynuacji profilu metodycznego mimo tego, iż tylko część naszych absolwentów studiów licencjackich decyduje się na rekrutację na studia magisterskie w Instytucie Romanistyki. Jednocześnie zauważamy, iż zaletą mało licznych grup studenckich są dogodne warunki do realizowania zadań praktycznych, często projektowych i ich szczegółowego omawiania podczas zajęć.

Warto podkreślić, iż w programie modułu metodycznego przewidziane są także zajęcia wykraczające poza minimum określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, takie jak *Metodologia badań w glottodydaktyce*, *Wybrane problemy badawcze w glottodydaktyce*, seminaria tematyczne i wykłady monograficzne. Dzięki temu studenci modułu metodycznego rozwijają kompetencje badawcze, które mogą wykorzystać, przygotowując prace dyplomowe w ramach seminarium licencjackiego i seminarium magisterskiego o tematyce glottodydaktycznej.

Ważnym elementem przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są praktyki zawodowe psychopedagogiczne i dydaktyczne, których program i organizację omówiono w kolejnym podpunkcie.



## 2.10. Program i organizacja praktyk nauczycielskich

Obowiązujący program studiów I stopnia przewiduje realizację łącznie 90 godzin praktyk nauczycielskich w następujących proporcjach:

- *Praktyki psychopedagogiczne* – 30 godzin, realizowanych na II roku;
- *Praktyki dydaktyczne 1* – 60 godzin, realizowanych na III roku studiów.

*Praktyki psychopedagogiczne* odbywają się w dowolnej placówce – szkole podstawowej lub liceum, natomiast *Praktyki dydaktyczne 1* odbywają się w szkole podstawowej w klasach 4-8. Zalecany jest następujący rozkład godzin *Praktyk dydaktycznych 1*:

- 15 godzin – obserwacja metodyczna,
- 30 godzin – prowadzenie lekcji,
- 15 godzin – praca własna studenta (przygotowanie materiałów do zajęć, konspektów lekcji, konsultacje z opiekunem praktyk, opracowanie dziennika praktyk, w tym prowadzenie dzienniczka uczenia się).

Obowiązujący program studiów II stopnia przewiduje realizację 60 godzin praktyk zawodowych dydaktycznych 2 na II roku studiów. W odpowiedzi na zainteresowanie studentów możliwością uzyskania pełnych uprawnień do nauczania na studiach II stopnia praktyki mogą być realizowane według jednego z dwóch wariantów:

*Wariant 1:* Wariant ten dotyczy studentów, którzy zrealizowali już pierwszą część ścieżki metodycznej – przygotowanie do nauczania w szkole podstawowej – na studiach I stopnia. Studentów tych obowiązują *Praktyki zawodowe dydaktyczne 2* w wymiarze 60 godzin, odbywane w semestrze letnim II roku 2 stopnia. W ramach tych praktyk zalecany jest następujący rozkład godzin:

- 10 godzin przeznaczają się na obserwacje lekcji języka francuskiego,
- 10 godzin przeznaczają się na pracę własną studenta (przygotowanie materiałów do zajęć, konspektów lekcji, konsultacje z opiekunem praktyk, opracowanie dziennika praktyk, w tym prowadzenie dzienniczka uczenia się),
- 30 godzin przeznaczają się na prowadzenie lekcji języka francuskiego,
- 10 godzin przeznaczają się na uczestniczenie w zajęciach pozadydaktycznych (zebrania z rodzicami, rady pedagogiczne itp.).

Praktyki te odbywają się w liceum.

*Wariant 2:* Wariant ten jest przewidziany dla studentów, którzy rozpoczynają realizację ścieżki metodycznej na studiach II stopnia, przygotowując się jednocześnie do nauczania w szkole podstawowej oraz w liceum. Studenci realizujący ten wariant odbywają następujące praktyki pedagogiczne: *Praktyki zawodowe psychopedagogiczne* – 30 godzin obserwacji w szkole podstawowej bądź liceum (semestr letni I roku 2 stopnia), *Praktyki zawodowe dydaktyczne 1* – 60 godzin w szkole podstawowej (semestr zimowy II roku 2 stopnia według rozkładu godzin zalecanego dla studiów I stopnia), *Praktyki zawodowe dydaktyczne 2* – 60 godzin, zgodnie z przebiegiem zalecanym dla wariantu 1.

Poza spełnieniem wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, *Praktyki zawodowe dydaktyczne 1* i *Praktyki zawodowe dydaktyczne 2* pozwalają zrealizować szereg efektów kształcenia, głównie z kategorii umiejętności i kompetencji społecznych. W szczególności student:

- poznaje środowisko przyszłej pracy zawodowej w szkole i jego specyfikę, strukturę organizacyjną szkoły;

- poznaje własne kompetencje do wykonywania zawodu nauczyciela oraz swoje mocne i słabe strony;
- potrafi projektować, prowadzić i dokumentować zajęcia z języka obcego;
- potrafi diagnozować i rozwiązywać problemy wychowawcze;
- potrafi w sposób refleksyjny podejść do własnej pracy i jej oddziaływania na pracę dzieci i młodzieży;
- doskonali umiejętność posługiwania się językiem obcym w sytuacjach zawodowych;
- rozwija umiejętność właściwego doboru materiałów i technik dydaktycznych w nauczanych grupach;
- potrafi stosować normy i zasady etyki zawodowej.

Powyższe efekty uczenia się są zgodne z zakładanymi efektami uczenia się dla studentów realizujących moduł metodyczny dla studiów I i II stopnia, których pełną listę można znaleźć w Załączniku 2, pkt 1 Program studiów.

Głównym celem praktyk jest praktyczne przygotowanie studentów do podjęcia pracy nauczyciela języka obcego w szkole ponadpodstawowej poprzez zdobycie wiadomości i umiejętności zawodowych, kształcenie odpowiedzialności zawodowej za własny rozwój oraz przestrzeganie zasad etyki zawodowej.

W ramach praktyk dydaktycznych student ma możliwość zapoznania się ze strukturą organizacyjną i pracą dydaktyczną w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Weryfikuje wiedzę teoretyczną i łączy ją z działaniem praktycznym przebiegającym w różnych warunkach i ulegającym stałym modyfikacjom. Praktyki dydaktyczne umożliwiają kształtowanie zainteresowań i postaw zawodowych studentów jak również wykorzystanie doświadczeń i umiejętności pedagogicznych opiekuna praktyk celem podniesienia stopnia przygotowania zawodowego studentów, kształtują kompetencje i postawy twórcze studentów.

Warunkiem zaliczenia *Praktyk zawodowych psychopedagogicznych* jest dostarczenie zaświadczenia ze szkoły o odbyciu wymaganej liczby godzin obserwacji i wykonaniu zadań wyznaczonych przez nauczyciela-opiekuna praktyk. Warunkiem zaliczenia *Praktyk zawodowych dydaktycznych* (w obu wariantach) jest dostarczenie Dziennika praktyk, zawierającego: zaświadczenie ze szkoły o odbyciu wymaganej liczby godzin obserwacji i lekcji, ocenę wystawioną przez nauczyciela-opiekuna praktyk; dzienniczek uczenia się (autorskie narzędzie autorefleksji na temat podejmowanych działań zawodowych); odpowiednio dwa lub trzy scenariusze lekcji wraz z formularzem autoewaluacji i kopiami materiałów ćwiczeń; transkrypcję jednej rozmowy z nauczycielem-opiekunem praktyk po przeprowadzonej samodzielnie lekcji wraz z krótkim komentarzem – ok. 10 zdań zawierających wnioski wpływające z tej rozmowy; podsumowanie praktyk według punktów podanych w Dzienniku praktyk.

Każdy z trzech rodzajów praktyk kończy się zaliczeniem z wpisem do USOS.

- *Praktyki zawodowe psychopedagogiczne* (30 godz.), 1 ECTS
- *Praktyki zawodowe dydaktyczne 1* (60 godz.), 1 ECTS
- *Praktyki zawodowe dydaktyczne 2* (60 godz.), 3 ECTS

Szczegółowe informacje dotyczące zasad realizacji praktyk zawodowych dydaktycznych można znaleźć w Regulaminie (Załączniku 2, pkt 1 Program studiów). Pozostałe dokumenty, w tym wzory Dziennika praktyk, są dostępne na stronie internetowej IR, zakładka *Strefa studenta / Ścieżki / Ścieżka metodyczna* (<https://romanistyka.wn.uw.edu.pl/index.php/sciezka-metodyczna/>).

## Zalecenia PKA z 2017 roku

W ocenie sformułowanej przez ekspertów PKA podczas wizytacji w 2017 roku znalazły się następujące zalecenia:

- zamiana kolejności zajęć o nazwach *Analiza tekstu literackiego* i *Wstęp do literaturoznawstwa*;
- zmniejszenie liczebności grup ćwiczeniowych tam, gdzie stwierdzono brak satysfakcji studentów pod tym względem;
- wprowadzenie modułów z zakresu tłumaczeń specjalistycznych na studiach I stopnia.

Jeśli chodzi o dwa pierwsze punkty, to zdołaliśmy wdrożyć zalecenia. W obowiązujących od roku akademickiego 2017/2018 planach studiów I stopnia przedmiot *Wstęp do literaturoznawstwa* jest realizowany na I roku, natomiast zajęcia z *Analizy tekstu literackiego* – na II roku. Liczebność grup, jak pokazują przytoczone wcześniej dane, jest niska i pozwala realizować zakładane efekty uczenia się. Na III roku wprowadzono blok zajęć, realizowany w ramach przedmiotu *Praktyczna nauka języka francuskiego*, o nazwie *Wybrane aspekty języka specjalistycznego* (patrz też: punkt 2.3. – Treści programowe – założenia i przykłady, pkt 9). W ramach tych zajęć, liczących łącznie 120 godz. (4 x 30 godz.), studenci wykonują ćwiczenia translatorskie. Nie jest jednak spójne z naszą koncepcją studiów oferowanie modułów stricte przekładowych na studiach I stopnia. Wieloletnie doświadczenia pracowników wszystkich Zakładów Instytutu Romanistyki UW, w tym czynnych tłumaczy tekstów o różnym profilu i różnorodnej tematyce (np. tłumaczenia unijne, medyczne, literackie), jak również konsultacje ze studentami oraz z koleżankami i kolegami z innych ośrodków, przekonują nas o tym, że kompetencje językowe studentów filologii romańskiej nie pozwoliłyby na merytorycznie uzasadnione i uczciwe oferowanie takich zajęć. Rozwiązanie stosowane obecnie, tj. włączanie tłumaczeń jako jednego z typów zadań podczas różnych zajęć, wydaje się satysfakcjonujące i zasadne.

## Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

### 3.1. Przyjęcie na studia

Zgodnie z Regulaminem Studiów na UW zasady rekrutacji na studia na kierunku filologia romańska w Instytucie Romanistyki (dalej: IR) są opracowywane przez Radę Dydaktyczną, która przyjmuje w tej sprawie uchwałę po uprzednim zaopiniowaniu zasad przez Radę Samorządu Studentów Wydziału Neofilologii. W rekrutacji na lata 2022/23 i 2023/24 zasady te są ujęte w:

- uchwale nr 5 Rady Dydaktycznej dla kierunku filologia romańska z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie propozycji zasad i trybu rekrutacji na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia i studiów drugiego stopnia na kierunku filologia romańska w roku akademickim 2022/2023;
- uchwale nr 21 Rady Dydaktycznej dla kierunku filologia romańska z dnia 1 kwietnia 2022 r. w sprawie propozycji zasad i trybu rekrutacji na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia i studiów drugiego stopnia na kierunku filologia romańska w roku akademickim 2023/2024.

Zasady rekrutacji zaproponowane przez Radę, po formalnej weryfikacji przez Biuro ds. Rekrutacji UW, są następnie zatwierdzane przez Senat UW i publikowane w Monitorze UW nie później niż 30 czerwca w roku poprzedzającym rok akademicki, którego dotyczą. Akty prawne regulujące zasady rekrutacji w latach 2022/23 i 2023/2024 to:

- [uchwała nr 62 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 16 czerwca 2021 r.](#) w sprawie warunków, trybu i terminów postępowania rekrutacyjnego na studia pierwszego stopnia, jednolite studia magisterskie i studia drugiego stopnia na Uniwersytecie Warszawskim w roku akademickim 2022/2023;
- [uchwały nr 147 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 18 maja 2022 r.](#) w sprawie warunków, trybu i terminów postępowania rekrutacyjnego na studia pierwszego stopnia, jednolite studia magisterskie i studia drugiego stopnia na Uniwersytecie Warszawskim w roku akademickim 2023/2024.

Informacje o zasadach przyjęcia na studia są publikowane w systemie Internetowej Rejestracji Kandydatów, a także pomocniczo na stronie IR w zakładce „Strefa kandydata”. Nad całym procesem opracowywania zasad rekrutacji dla kierunków studiów organizowanych na Wydziale Neofilologii czuwa wydziałowy Pełnomocnik ds. rekrutacji.

### 3.1.1. Zasady rekrutacji na studia I stopnia

Kwalifikacja na studia I stopnia (stacjonarne i niestacjonarne – wieczorowe) odbywa się na podstawie wyników egzaminu matury polskiej, międzynarodowej (International Baccalaureate), europejskiej (European Baccalaureate) lub zagranicznej. Zgodnie z koncepcją kształcenia na kierunku filologia romańska, która zakłada opanowanie języka francuskiego na poziomie C1 *ESOKJ* na studiach I stopnia, najważniejszym celem postępowania kwalifikacyjnego jest sprawdzenie predyspozycji językowych kandydata. Próg kwalifikacji wynosi 50 pkt. Punkty rekrutacyjne obliczane są jako średnia ważona procentowych wyników z egzaminu maturalnego z następujących przedmiotów:

#### a) Tab. 5. Kandydaci z maturą 2005-2022

Przedmiot wymagany	Przedmiot wymagany	Przedmiot wymagany	Przedmiot punktowany
<b>Język polski</b>  P. podstawowy x 0,6 albo P. rozszerzony x 1	<b>Matematyka</b>  P. podstawowy x 0,6 albo P. rozszerzony x 1	Jeden język obcy do wyboru z: <b>j. angielski,</b> <b>j. francuski, j. hiszpański,</b> <b>j. niemiecki, j. rosyjski,</b> <b>j. włoski, j. portugalski,</b> <b>j. słowacki, j. szwedzki</b>  P. rozszerzony x 1	<b>Język francuski</b>  P. rozszerzony x 1
waga = 5%	waga = 15%	waga = 60%	waga = 20%

W kolumnach 3 i 4 można uwzględnić dwukrotnie język francuski.

**b) Tab. 6. Kandydaci ze starą maturą**

Przedmiot wymagany	Przedmiot wymagany	Przedmiot wymagany	Przedmiot punktowany
<b>Język polski</b>  P. podstawowy x 0,6 albo P. rozszerzony x 1 albo brak poziomu x 0,8	<b>Matematyka</b>  P. podstawowy x 0,6 albo P. rozszerzony x 1 albo brak poziomu x 0,8	Jeden język obcy do wyboru z: <b>j. angielski,</b> <b>j. francuski, j. hiszpański,</b> <b>j. niemiecki, j. rosyjski,</b> <b>j. włoski</b>  P. rozszerzony x 1 albo brak poziomu x 0,8	<b>Język francuski</b>  P. rozszerzony x 1 albo brak poziomu x 0,8
waga = 5%	waga = 15%	waga = 60%	waga = 20%

W kolumnach 3 i 4 można uwzględnić dwukrotnie język francuski.

**c) Tab. 7. Kandydaci z Maturą Międzynarodową (IB)**

Przedmiot wymagany	Przedmiot wymagany	Przedmiot wymagany	Przedmiot punktowany
<b>Język polski</b> albo <b>język A*</b> albo <b>literature and performance*</b>  P. niższy (SL) x 0,6 albo P. wyższy (HL) x 1	<b>Matematyka</b>  P. niższy (SL) x 0,6 albo P. wyższy (HL) x 1	<b>Język obcy nowożytny</b> <b>tn. dowolny do</b> <b>wyboru przez</b> <b>kandydata**</b>  P. wyższy (HL) x 1	<b>Język francuski</b>  P. wyższy (HL) x 1
waga = 5%	waga = 15%	waga = 60%	waga = 20%

\*W przypadku braku języka polskiego: języki w kolumnach 1 i 3 muszą być różne, chyba że język A jest językiem francuskim. W takim przypadku w kolumnach 1, 3 i 4 można uwzględnić trzy razy język francuski.

\*\*W kolumnach 3 i 4 można uwzględnić dwukrotnie język francuski.

**d) Tab. 8. Kandydaci z Maturą Europejską (EB)**

Przedmiot wymagany  <b>Język polski</b> albo <b>język L1*</b>  P. podstawowy x 0,6 albo P. rozszerzony x 1	Przedmiot wymagany  <b>Matematyka</b>  P. podstawowy x 0,6 albo P. rozszerzony x 1	Przedmiot wymagany  <b>Język obcy nowożytny</b> <b>tzn. dowolny do</b> <b>wyboru przez</b> <b>kandydata**</b>  P. rozszerzony x 1	Przedmiot punktowany  <b>Język francuski</b>  P. rozszerzony x 1
waga = 5%	waga = 15%	waga = 60%	waga = 20%

\*W przypadku braku języka polskiego: języki w kolumnach 1 i 3 muszą być różne, chyba że język L1 jest językiem francuskim. W takim przypadku w kolumnach 1, 3 i 4 można uwzględnić trzy razy język francuski.

\*\*W kolumnach 3 i 4 można uwzględnić dwukrotnie język francuski.

**e) Tab. 9. Kandydaci z maturą zagraniczną**

Przedmiot wymagany  <b>Język polski</b> albo <b>język oryginalny</b> <b>matury*</b>	Przedmiot wymagany  <b>Matematyka</b>	Przedmiot wymagany  <b>Język obcy nowożytny do</b> <b>wyboru przez</b> <b>kandydata**</b>	Przedmiot punktowany  <b>Język francuski</b>
waga = 5%	waga = 15%	waga = 60%	waga = 20%

\*W przypadku braku języka polskiego: języki w kolumnach 1 i 3 muszą być różne, chyba że język oryginalny matury jest językiem francuskim. W takim przypadku w kolumnach 1, 3 i 4 można uwzględnić trzy razy język francuski.

\*\*W kolumnach 3 i 4 można uwzględnić dwukrotnie język francuski.

**f) Sprawdzian kompetencji kandydatów do studiowania w języku polskim**

Kandydaci z maturą zagraniczną oraz kandydaci z maturą IB lub EB (nie dotyczy kandydatów z maturą IB lub EB, którzy mają na dyplomie wynik egzaminu z języka polskiego), zobowiązani są przedstawić honorowany przez Uniwersytet Warszawski dokument poświadczający znajomość języka polskiego, co najmniej na poziomie B2. Kandydaci, którzy nie legitymują się honorowanym przez Uniwersytet Warszawski dokumentem poświadczającym znajomość języka polskiego, przystępują do sprawdzianu ze znajomości języka polskiego na poziomie B2.

Sprawdzian ma formę rozmowy na podstawie tekstu w języku polskim i obejmuje sprawdzenie następujących umiejętności:

- umiejętność rozumienia tekstu pisanego w języku polskim,

- umiejętność wypowiedzi w języku polskim,
- znajomość struktur gramatycznych języka polskiego.

Zakres wymagań: poziom B2 według ESOKJ.

Rozmowa oceniana jest w skali 0 – 100 punktów (umiejętność rozumienia tekstu pisanego – 35 pkt., umiejętność wypowiedzi w języku polskim – 35 pkt., znajomość struktur gramatycznych języka polskiego – 30 pkt.). Minimalna liczba punktów konieczna do zdania egzaminu – 60 pkt.

Punktacja za sprawdzian ze znajomości języka polskiego nie jest wliczana do punktacji końcowej, stanowi odrębną punktację.

Zasady przyznawania ulg **laureatom i finalistom krajowych i międzynarodowych olimpiad przedmiotowych** w procesie rekrutacji, podobnie jak w przypadku zasad rekrutacji, przygotowuje Rada Dydaktyczna, następnie propozycje Rady są przyjmowane przez Senat UW. W rekrutacji na lata 2022/23 i 2023/24 zasady te są ujęte w:

- Uchwale nr 379 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów i finalistów konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych w roku akademickim 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 oraz 2022/2023;
- Uchwale nr 452 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów i finalistów konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych w roku akademickim 2023/2024.

Maksymalną liczbę punktów możliwych do zdobycia w postępowaniu kwalifikacyjnym otrzymują: laureaci i finaliści następujących olimpiad:

- Olimpiady Języka Francuskiego;
- Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Angielskiego;
- Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Niemieckiego;
- Olimpiady Języka Rosyjskiego;
- Olimpiady Języka Białoruskiego;
- Olimpiady Języka Hiszpańskiego;
- Olimpiady Języka Łacińskiego

oraz laureaci polskich eliminacji Konkursu Prac Młodych Naukowców Unii Europejskiej.

Maksymalną liczbę punktów możliwych do zdobycia w postępowaniu kwalifikacyjnym z matematyki i z języka polskiego otrzymują laureaci i finaliści Olimpiady Lingwistyki Matematycznej.

### **g) Zasady kwalifikacji na studia w trybie przeniesienia z innej uczelni**

O przyjęcie na studia w trybie przeniesienia mogą ubiegać się studenci studiów stacjonarnych (lub niestacjonarnych) na kierunku filologia romańska lub kierunku o równoważnych efektach uczenia się. Przeniesienia dokonywane są po zaliczeniu pierwszego roku studiów.

Kandydaci są przyjmowani na podstawie następujących kryteriów:

- średnia ocen z toku studiów – powyżej 4,0, w tym co najmniej ocena 4 z języka francuskiego (PNJF);
- liczba przedmiotów do uzupełnienia wynikająca z braku równoważności efektów uczenia się i różnic programowych – maksymalnie 4 przedmioty.

O zakwalifikowaniu do grupy z zaawansowaną znajomością języka francuskiego lub z francuskim od podstaw decyduje Kierownik Jednostki Dydaktycznej na podstawie dotychczasowego przebiegu studiów romanistycznych kandydata oraz jego wyników w nauce.

W przypadku zgłoszenia się większej liczby kandydatów niż przyjęty limit miejsc o przyjęciu decyduje ranking średnich ocen uzyskanych przez kandydatów w toku studiów.

Kandydat jest zobowiązany dostarczyć następujące dokumenty:

- karta przebiegu studiów i wykaz przedmiotów z sylabusami;
- umotywowany wniosek o przeniesienia z dokładnym adresem do korespondencji;
- zaświadczenie z dziekanatu macierzystej jednostki zawierające potwierdzenie posiadania przez kandydata praw studenckich;
- podpisane przez dziekana (dyrektora) macierzystej jednostki zaświadczenie, że student wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w jego macierzystej jednostce (nie zalega z żadnymi zaliczeniami i płatnościami).

Kandydatów obowiązują te same zasady co w pkt. f) w przypadku sprawdzianu kompetencji kandydatów do studiowania w języku polskim.

Zmianę trybu studiowania reguluje Uchwała nr 4 Rady dydaktycznej dla kierunku filologia romańska z dnia 27 maja 2020 r.

### **3.1.2. Zasady rekrutacji na studia II stopnia**

Zgodnie z koncepcją kształcenia na studiach II stopnia na kierunku filologia romańska, która zakłada docelową znajomość języka francuskiego na poziomie C2 *ESOKJ* oraz opanowanie kompetencji naukowo-badawczych, postępowanie kwalifikacyjne sprawdza biegłość językową kandydatów oraz wiedzę i przygotowanie do prowadzenia badań z zakresu tematyki wybranego seminarium magisterskiego. O przyjęcie na studia II stopnia mogą ubiegać się:

#### **a) Kandydaci z dyplomem uzyskanym w Polsce**

O przyjęcie mogą się ubiegać osoby, które uzyskały dyplom licencjata, magistra, inżyniera lub równoważny na dowolnym kierunku studiów.

- **Kandydaci posiadający dyplom ukończenia studiów na kierunku filologia romańska lub kierunku o równoważnych kierunkowych efektach uczenia się**

Elementy postępowania kwalifikacyjnego brane pod uwagę:

- ocena uzyskana na dyplomie ukończenia studiów;
- wynik rozmowy kwalifikacyjnej z przyszłym promotorem pracy magisterskiej dotyczącej problematyki seminarium magisterskiego, na które kandydat zamierza uczęszczać. Rozmowa kwalifikacyjna odbywa się w języku francuskim i dotyczy jednego z zagadnień z listy, która jest opublikowana w systemie Internetowej Rekrutacji Kandydatów.

Sposób przeliczania punktów:

1. Za ocenę uzyskaną na dyplomie ukończenia studiów maksymalnie można uzyskać 70 punktów.  
2. Z rozmowy kwalifikacyjnej dotyczącej problematyki seminarium magisterskiego maksymalnie można uzyskać 30 punktów. Elementy brane pod uwagę przy ocenie wypowiedzi kandydata:

- wiedza na temat zagadnienia będącego przedmiotem rozmowy (10 pkt.);
- umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów (10 pkt.);



- poprawność językowa wypowiedzi (10 pkt.).

Sposób przeliczania oceny na dyplomie ukończenia studiów:

ocena 5 – 70 pkt.

ocena 4+ – 55 pkt.

ocena 4 – 40 pkt.

ocena 3+ – 25 pkt.

ocena 3 – 15 pkt.

Wynik końcowy stanowi suma uzyskanych punktów za ocenę na dyplomie oraz z rozmowy kwalifikacyjnej dotyczącej problematyki seminarium magisterskiego. Maksymalnie można uzyskać 100 punktów. Warunkiem zakwalifikowania kandydata na studia jest uzyskanie co najmniej 15 punktów z rozmowy kwalifikacyjnej z przyszłym promotorem pracy magisterskiej.

- **Kandydaci posiadający dyplom ukończenia studiów na kierunku innym niż filologia romańska lub kierunku innym niż kierunek o równoważnych kierunkowych efektach uczenia się**

Elementy postępowania kwalifikacyjnego brane pod uwagę:

- znajomość języka francuskiego na poziomie C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy potwierdzona certyfikatem Uniwersytetu Warszawskiego lub jego ekwiwalentem: Diplôme Approfondi de la Langue Française (DALF C1), Diplôme Supérieur d'Etudes Françaises Modernes (DS);
- wynik egzaminu ustnego w języku francuskim w zakresie trzech spośród wymienionych poniżej dyscyplin studiów filologicznych (do wyboru przez kandydata):
  - metodyka nauczania języka obcego,
  - językoznawstwo,
  - historia literatury francuskiej,
  - kultura Francji.

Zakres wymagań – wybrane zagadnienia z programu studiów I stopnia na kierunku filologia romańska;

- wynik rozmowy kwalifikacyjnej z przyszłym promotorem pracy magisterskiej dotyczącej problematyki seminarium magisterskiego, na które kandydat zamierza uczęszczać. Rozmowa kwalifikacyjna odbywa się w języku francuskim i dotyczy jednego z zagadnień z listy opublikowanej w systemie Internetowej Rekrutacji Kandydatów.

Sposób przeliczania punktów:

1. Z egzaminu ustnego maksymalnie można uzyskać 70 punktów: 30 punktów za odpowiedź na pytanie z dziedziny, z której kandydat zamierza pisać pracę magisterską oraz po 20 punktów za odpowiedź na pytania z pozostałych dwóch dziedzin.

2. Z rozmowy kwalifikacyjnej dotyczącej problematyki seminarium magisterskiego maksymalnie można uzyskać 30 punktów. Elementy brane pod uwagę przy ocenie wypowiedzi kandydata:

- wiedza na temat zagadnienia będącego przedmiotem rozmowy (10 pkt.);
- umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów (10 pkt.);
- poprawność językowa wypowiedzi (10 pkt.).

Wynik końcowy stanowi suma uzyskanych punktów z egzaminu ustnego oraz z rozmowy kwalifikacyjnej dotyczącej problematyki seminarium magisterskiego. Maksymalnie można uzyskać 100 punktów.

Warunkiem zakwalifikowania kandydata na studia jest uzyskanie co najmniej 35 punktów z egzaminu ustnego oraz co najmniej 15 punktów z rozmowy kwalifikacyjnej z przyszłym promotorem pracy magisterskiej.

#### **b) Kandydaci z dyplomem zagranicznym**

Obowiązują takie same zasady, jak dla kandydatów z dyplomem uzyskanym w Polsce.

Oceny kandydatów z dyplomem zagranicznym, którzy posiadają dyplom ukończenia studiów na kierunku filologia romańska lub kierunku o równoważnych kierunkowych efektach kształcenia są odpowiednio przeliczone i przyrównane do skali ocen obowiązującej na Uniwersytecie Warszawskim.

#### **Sprawdzenie kompetencji kandydatów do studiowania w języku polskim**

Kandydaci z dyplomem zagranicznym, zobowiązani są przedstawić honorowany przez Uniwersytet Warszawski dokument poświadczający znajomość języka polskiego, co najmniej na poziomie B2. Kandydaci, którzy nie legitymują się honorowanym przez Uniwersytet Warszawski dokumentem poświadczającym znajomość języka polskiego, przystępują do sprawdzianu ze znajomości języka polskiego na poziomie B2.

Sprawdzian ma formę rozmowy na podstawie tekstu w języku polskim i obejmuje sprawdzenie następujących umiejętności:

- umiejętność rozumienia tekstu pisanego w języku polskim;
- umiejętność wypowiedzi w języku polskim;
- znajomość struktur gramatycznych języka polskiego.

Zakres wymagań: poziom B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.

Rozmowa oceniana jest w skali 0 – 100 punktów (umiejętność rozumienia tekstu pisanego – 35 pkt., umiejętność wypowiedzi w języku polskim – 35 punktów, znajomość struktur gramatycznych języka polskiego 30 punktów). Minimalna liczba punktów konieczna do zdania egzaminu – 60 punktów.

Punktacja za sprawdzian znajomości języka polskiego nie jest wliczana do punktacji końcowej, stanowi odrębną punktację.

#### **c) Zasady kwalifikacji na studia w trybie przeniesienia z innej uczelni**

Jednostka nie przewiduje odrębnego naboru na studia w trybie przeniesienia na studiach drugiego stopnia.

#### **d) Potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów**

Na Uniwersytecie Warszawskim funkcjonuje procedura potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia poza systemem studiów, które można wykorzystać na potrzeby rekrutacji, określona następującymi uchwałami Senatu UW:

- Uchwała nr 392 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 20 lutego 2019 r. w sprawie potwierdzania na Uniwersytecie Warszawskim efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną;
- Uchwała nr 64 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 16 czerwca 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu postępowania rekrutacyjnego na studia prowadzone na

Uniwersytecie Warszawskim w roku akademickim 2022/2023 na podstawie potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną;

- Uchwała nr 148 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 18 maja 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu postępowania rekrutacyjnego na studia prowadzone na Uniwersytecie Warszawskim w roku akademickim 2023/2024 na podstawie potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną;

jednak dla kierunku filologia romańska nie wdrożono tego systemu.

### **3.2. Ogólne zasady weryfikacji efektów uczenia się i zaliczania etapów studiów**

Ogólne ramy weryfikacji efektów uczenia się określa Regulamin Studiów na Uniwersytecie Warszawskim (uchwała nr 441 Senatu UW z dnia 19 czerwca 2019 r.; zwłaszcza rozdziały V i VI) oraz uszczegółwiającej jego przepisy Uchwała nr 6 Rady Dydaktycznej z dnia 25 września 2020 r. w sprawie zasad przeprowadzania egzaminów i oceniania na kierunku filologia romańska. Regulamin Studiów zawiera ogólne zasady dotyczące przystępowania do egzaminu, obowiązującej skali ocen i ustalania średniej ocen, zaliczania etapu studiów, warunkowego wpisu na kolejny etap, skierowania na powtarzanie etapu, skreślenia z listy studentów i wznowienia studiów. Uchwała Rady Dydaktycznej określa natomiast ramowe zasady przeprowadzania egzaminów i zaliczeń, sposób dokumentacji egzaminów ustnych i pisemnych oraz zasady monitorowania procesu egzaminowania.

Metody i kryteria oceniania dla poszczególnych przedmiotów są zamieszczone w sylabusach przedmiotów w informatycznym systemie obsługi studiów USOS co najmniej na cztery miesiące przed rozpoczęciem semestru (przed uruchomieniem rejestracji na zajęcia), a prowadzący są zobowiązani do ich konsekwentnego przestrzegania. Zgodnie z § 32 ust. 2 Regulaminu Studiów na UW student ma prawo zrezygnować z zajęć, jeśli zasady zaliczenia przedmiotu zostały zmienione po rozpoczęciu semestru. Zasady weryfikacji efektów uczenia się na filologii romańskiej są ujednolicone dla wszystkich zajęć tego samego typu (np. ćwiczeń, konwersatoriów) prowadzonych w ramach tego samego przedmiotu w stopniu, w jakim pozwala na to jego specyfika (patrz: punkt 3.2). Nad spójnością metod i kryteriów oceniania w ramach jednego przedmiotu czuwają koordynatorzy przedmiotów i koordynatorzy modułów.

Na filologii romańskiej etapem cyklu dydaktycznego jest rok studiów. Rozstrzygnięcia i decyzje administracyjne związane z zaliczeniem roku akademickiego podejmuje Kierownik studiów działający z upoważnienia KJD. Zgodnie z Regulaminem Studiów na UW student, który nie zaliczył wszystkich przedmiotów przewidzianych w planie studiów danego etapu studiów, może na swój wniosek zostać warunkowo wpisany na kolejny etap, jeżeli łączna liczba punktów ECTS przypisanych do niezaliczonych przedmiotów nie przekracza 1/3 łącznej liczby punktów ECTS objętych planem studiów danego etapu. Jeśli kryterium to nie jest spełnione, student może zostać skierowany na powtarzanie etapu studiów, przy czym dany etap można powtarzać tylko jeden raz.

Weryfikacja efektów uczenia się na danym etapie studiów odbywa się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem, którego ogólne ramy, tj. terminy sesji egzaminacyjnych, określa co roku postanowienie Rektora UW w sprawie organizacji kolejnego roku akademickiego ogłaszane w porozumieniu z Zarządem Samorządu Studentów do dnia 1 lutego. Szczegółowym ustaleniem harmonogramu sesji egzaminacyjnej z prowadzącymi zajęcia zajmuje się Kierownik studiów, a następnie podlega on weryfikacji studenckiej (podobnie jak plan zajęć). W porozumieniu z egzaminatorami i Kierownikiem studiów dokonywane są jego modyfikacje, a po ostatecznym

zatwierdzeniu jest on zamieszczany na stronie IR – nie później niż na miesiąc przed początkiem sesji. Terminy kolokwii prowadzący ustala ze studentami z odpowiednim wyprzedzeniem.

W IR egzaminy i zaliczenia odbywają się w formie ustnej i pisemnej. Pracownicy, zgodnie z zasadami określonymi w sylabusach przedmiotów, dokonują ponadto ciągłej weryfikacji osiągnięć studentów opartej na różnorodnych formach wypowiedzi pisemnej i ustnej (np. karty pracy, redakcja różnych gatunków tekstu, prezentacje, nagrania), kolokwiiach i zespołowych projektach. Jest to ewaluacja ciągła, kształtująca, która pozwala studentowi w ciągu semestru uzyskać konstruktywną informację zwrotną na temat stopnia osiągnięcia danego efektu uczenia się. Oceny są przekazywane studentom osobiście, przy oddawaniu prac na zajęciach lub podczas cotygodniowych dyżurów wykładowców, których terminy podane są na stronie IR, a także za pośrednictwem platform takich jak Google Classroom, które oprócz oceny punktowej umożliwiają także wprowadzanie komentarzy. Ważnym elementem ewaluacji kształtującej jest możliwość omówienia każdej pracy z prowadzącym.

Przebieg studiów jest dokumentowany w protokołach zaliczenia przedmiotu i w zatwierdzonych przez KJD kartach okresowych osiągnięć studenta. Szczegółowe zasady dokumentacji egzaminów określa ww. uchwała nr 6 Rady Dydaktycznej. Przykładowo na dokumentację egzaminu pisemnego składają się formularze egzaminu z odpowiedziami egzaminowanych i komentarzami egzaminatorów, a także zastosowana skala oceniania. Dokumentacja jest przechowywana przez egzaminatora przez rok.

Studenci realizujący **moduł metodyczny** nadający im w cyklu 5-letnim uprawnienia do wykonywania zawodu nauczyciela we wszystkich typach szkół, są zobowiązani, według standardów, określonych w rozporządzeniu MNiSW z dn. 25 lipca 2019 r., do odbycia praktyk zawodowych i psychopedagogicznych. Warunkiem zaliczenia praktyk zawodowych psychopedagogicznych jest dostarczenie zaświadczenia ze szkoły o odbyciu wymaganej liczby godzin obserwacji i wykonaniu zadań wyznaczonych przez nauczyciela-opiekuna praktyk (patrz: Kryterium 2).

### 3.3. Zasady, warunki i tryb dyplomowania

#### 3.3.1. Proces dyplomowania

Proces dyplomowania na kierunku filologia romańska obejmuje aspekty formalne i merytoryczne, które pozwalają na weryfikację zgodności procesu kształcenia z wytycznymi formalnymi oraz stopnia osiągnięcia przez studenta kluczowych efektów uczenia się. Zasady dyplomowania są regulowane stosownymi dokumentami ministerialnymi, a ich uszczegółowieniem są następujące dokumenty:

- Regulamin Studiów na Uniwersytecie Warszawskim, wprowadzony uchwałą nr 441 Senatu UW z dnia 19 czerwca 2019 r. (rozdziały VI i VIII);
- uchwała nr 3 Rady Dydaktycznej dla kierunku filologia romańska z dnia 17 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad procesu dyplomowania na kierunku studiów filologia romańska, składających się z: 1) szczegółowych zasad przygotowania i oceny pracy dyplomowej; 2) szczegółowych zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego; 3) szczegółowych zasad monitorowania procesu dyplomowania;
- wewnętrzne dokumenty dotyczące zasad przygotowania pracy dyplomowej i procedur obowiązujących podczas egzaminów dyplomowych, tj.:
  - dokumenty o nazwie Praca dyplomowa w zakresie ... – wymagania formalne – trzy niezależne dokumenty poświęcone formalnej specyfice redagowania prac dyplomowych w zakresie literaturoznawstwa, językoznawstwa i glottodydaktyki,

zawierające m.in. wymagania dotyczące długości pracy, jej formy, zasad cytowania i sporządzania przypisów, sporządzania spisu treści;

- o dokument o nazwie Składanie pracy dyplomowej w APD – instrukcja dla studentów;
- o dokument o nazwie Sposób przeprowadzania egzaminu dyplomowego (licencjackiego i magisterskiego) w IR UW.

Dokumenty te są dostępne na stronie internetowej IR. Zasady dyplomowania są też szczegółowo omawiane podczas seminarium dyplomowego przez kierującego pracą.

Do procedury dyplomowania należą następujące składowe:

- wybór seminarium dyplomowego z aktualizowanej corocznie oferty programowej:
  - o na studiach I stopnia student dokonuje wyboru seminarium licencjackiego, rejestrując się na zajęcia w USOS-ie;
  - o na studiach II stopnia kandydat na studia dokonuje wyboru seminarium magisterskiego, zapisując się na rozmowę kwalifikacyjną z prowadzącym seminarium w systemie IRK (patrz: Kryterium 3 – Przyjęcie na studia). W obu przypadkach wybór seminarium jest tożsamy z wyborem kierującego pracą;
- osiągnięcie zaplanowanych efektów uczenia się, w tym kompetencji badawczych, udokumentowanych ocenami za aktywność i prace etapowe realizowane w trakcie seminarium dyplomowego;
- wybór i zatwierdzenie tematu pracy dyplomowej:
  - o student wybiera temat w porozumieniu z kierującym pracą, a następnie jest on zatwierdzany przez Radę Dydaktyczną po pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę Naukową IR;
- przygotowanie pracy dyplomowej zgodnie z wytycznymi formalnymi i merytorycznymi oraz standardami etycznymi obowiązującymi w przypadku pracy naukowej;
- zaliczenie wszystkich zajęć przewidzianych w planie studiów;
- złożenie pracy w internetowym Archiwum Prac Dyplomowych (APD) UW i poddanie się procedurze weryfikacji antyplagiatowej;
- uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu dyplomowego.

Wymogi formalne i merytoryczne dotyczące pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego, zawarte w uchwale nr 3 Rady Dydaktycznej z dnia 17 kwietnia 2023 r., zostały określone według trzech zasadach: są specyficzne dla kierunku studiów, zróżnicowane w zależności od poziomu kształcenia i jednolite na danym poziomie, zapewniając równe traktowanie studentów niezależnie od wyboru dyscypliny i seminarium dyplomowego.

Praca dyplomowa na obu poziomach kształcenia powinna być przygotowana w języku francuskim i stanowić samodzielne opracowanie zagadnienia teoretycznego lub praktycznego z zakresu jednej z dwóch dyscyplin, do których jest przyporządkowany kierunek studiów: literaturoznawstwa lub językoznawstwa, w tym glottodydaktyki. Tematyka pracy powinna być tak dobrana, aby jej przygotowanie zakładało wykorzystanie wiedzy i umiejętności nabytych w trakcie studiów na filologii romańskiej na danym poziomie kształcenia. Na studiach I stopnia praca dyplomowa powinna świadczyć o przygotowaniu studenta do prowadzenia badań naukowych, natomiast na studiach drugiego stopnia powinna już dowodzić umiejętności przeprowadzenia przez niego postępowania badawczego stanowiącego wkład do zakresu wiedzy wskazanego w jej tytule.

Forma pracy odzwierciedla różnice w oczekiwanym stopniu opanowania przez studenta efektów uczenia się związanych z prowadzeniem działalności naukowej oraz stopniu biegłości

językowej (odpowiednio C1 i C2). Praca licencjacka ma postać prezentacji multimedialnej z załączonym konspektem (3-5 stron bez bibliografii), natomiast praca magisterska – formę pisemnej rozprawy (minimum 40 stron bez bibliografii). Praca licencjacka weryfikuje przede wszystkim umiejętność syntetyzowania treści poznanych w trakcie studiów, doboru źródeł i metody badań oraz poprawnego przeprowadzenia analizy prostego problemu badawczego i formułowania wniosków. Praca magisterska weryfikuje osiągnięcie w sposób pogłębiony powyższych kompetencji (wymagając np. pogłębionej samodzielnie wiedzy z dziedziny stanowiącej przedmiot badań), a ponadto sprawdza bardziej złożone umiejętności badawcze, takie jak umiejętność problematyzowania oraz formułowania i weryfikowania hipotez.

Zróżnicowanie wymogów dotyczy również egzaminów dyplomowych. Oba egzaminy, licencjacki i magisterski, mają formę egzaminu ustnego w języku francuskim z zakresu dyscypliny, której dotyczy praca dyplomowa. Egzamin licencjacki składa się z dwóch części: przedstawienia tematu pracy dyplomowej w formie prezentacji multimedialnej oraz odpowiedzi na dwa pytania zadane na podstawie udostępnionej wcześniej studentom listy zagadnień z zakresu problematyki seminarium licencjackiego oraz zagadnień ogólnych danej dyscypliny. Egzamin sprawdza więc przede wszystkim stopień opanowania wiedzy nabytej w toku studiów oraz zaprezentowania treści merytorycznych w sposób syntetyczny i uporządkowany, z zachowaniem poprawności językowej. Podczas egzaminu magisterskiego student odpowiada na trzy pytania, w tym minimum jedno pytanie z zakresu pracy dyplomowej odnoszące się do kwestii poruszonych w recenzjach oraz dwa pytania z danej dyscypliny, z listy zagadnień przedstawionej z wyprzedzeniem przez kierującego pracą. Weryfikowana jest więc nie tylko wiedza z zakresu problematyki badawczej pracy magisterskiej, ale także umiejętność analizy zagadnień naukowych poruszanych na seminarium magisterskim oraz zdolność do przedstawienia swoich opinii i logicznego ich uzasadnienia, która wymaga także bardziej zaawansowanych kompetencji językowych (poziom C2).

Taka organizacja procedury dyplomowania sprawia, że weryfikacja efektów uczenia się spoczywa głównie na kierującym/kierujących pracą, który/którzy na bieżąco kontroluje/kontrolują osiągnięcia studenta. W celu zapewnienia skuteczności tej kontroli Rada Dydaktyczna określiła maksymalną liczbę prac dyplomowych, którymi nauczyciel akademicki może kierować w danym roku akademickim: 15 dla prac licencjackich oraz 11 dla prac magisterskich. Powołany recenzent pracy dyplomowej, będący specjalistą w zakresie danego zagadnienia, ma za zadanie ocenić wiedzę oraz umiejętności badawcze i redakcyjne studenta. Egzamin dyplomowy nie jest więc kluczowym elementem systemu weryfikacji efektów uczenia się, gdyż z racji swej budowy i swych celów nie pozwala na kompleksowe sprawdzenie poziomu ich osiągnięcia. Razem z pozostałymi etapami procesu dyplomowania stanowi jednak miarodajny element tejże weryfikacji, a jego rola zapewne będzie wzrastać jako dodatkowego narzędzia sprawdzającego samodzielność pracy dyplomowej (efekty uczenia się związane z przestrzeganiem własności intelektualnej) ze względu na rozwój generatorów treści opartych na sztucznej inteligencji.

### **3.3.2. Wybór nauczycieli prowadzących seminaria dyplomowe i ich tematyki**

O jakości procesu dyplomowania świadczy również waga przyznawana kompetencjom naukowym nauczycieli akademickich w nim uczestniczących – priorytetem jest w tym przypadku posiadanie aktualnego dorobku naukowego w danym obszarze. W ujęciu ogólnym tematyka seminariów ustalana jest według niniejszego schematu:

- na studiach I stopnia: 2 seminaria literaturoznawcze, 2 seminaria językoznawcze, 1-2 seminaria glottodydaktyczne;

- na studiach II stopnia: 1-2 seminaria literaturoznawcze, 1 seminarium językoznawcze, 1 seminarium glottodydaktyczne.

Taka rozpiętość pozwala zachować dużą różnorodność tematyczną, zarówno w zakresie dyscyplin, jak i tematów, a tym samym zaoferować duży wybór studentom. Jej ilustracją są tytuły obecnie realizowanych seminariów dyplomowych:

#### Seminaria licencjackie uruchomione w roku akademickim 2023/2024

*Język, kultura, znaczenie we współczesnej glottodydaktyce*

*Język i tożsamość: wybrane zagadnienia socjolingwistyki wielojęzyczności*

*Mity, archetypy, tematy i motywy w literaturze XX wieku*

*Muzyka, muzycy i muzyczność w literaturze francuskiej XIX-XXI wieku*

*O reprezentacjach, teoriach subiektywnych i ideologiach w dydaktyce języków obcych*

*Wybrane typy interakcji werbalnych – teoria i analiza*

#### Seminaria magisterskie uruchomione w roku akademickim 2023/2024

*Inność, marginalność, wykluczenie we francuskiej literaturze średniowiecznej i współczesnej*

*Nowe słowa, nowe kolokacje – współczesne sposoby tworzenia jednostek językowych w języku francuskim (i polskim)*

*Wokół uczenia się: wyzwania dla współczesnej dydaktyki języków obcych (aspekty psychologiczne i socjologiczne)*

#### Seminaria magisterskie uruchomione w roku akademickim 2022/2023 (obecny II rok)

*Bliskość, konflikt, władza – relacje społeczne w języku i dyskursie*

*Budowanie wspierającego środowiska uczenia się – (post)pandemiczne wyzwania dla glottodydaktyki*

*Podróż: teoria, symbolika, doświadczenie (literatura i malarstwo, XVIII-XXI wiek)*

Zgodnie z § 24 Regulaminu Studiów na UW do prowadzenia seminariów dyplomowych, zarówno licencjackich, jak i magisterskich, są uprawnieni nauczyciele akademicy mający co najmniej stopień naukowy doktora. Osoby z tytułem magistra mogą prowadzić seminaria i prace licencjackie pod warunkiem upoważnienia przez KJD za zgodą Rady Dydaktycznej. Tradycją i dobrą praktyką w IR jest powierzanie prowadzenia seminariów i prac dyplomowych na studiach pierwszego stopnia nauczycielom akademickim mającym co najmniej stopień naukowy doktora, natomiast na studiach II stopnia przede wszystkim wykładowcom ze stopniem co najmniej doktora habilitowanego. Seminarium dyplomowe może być też prowadzone przez więcej niż jedną osobę w celu wzbogacenia oferty tematycznej zajęć i/lub – w przypadku młodych pracowników – umożliwienia zdobycia doświadczenia dydaktycznego we współpracy z bardziej doświadczonym wykładowcą na zasadzie mentoringu. Nadzór merytoryczny nad obsadą seminariów dyplomowych sprawują Kierownicy Zakładów, którzy działają w porozumieniu z Kierownikiem Studiów i Dyrektorem Instytutu.

Egzamin dyplomowy przeprowadza komisja powołana przez Kierownika Studiów (działającego z upoważnienia KJD), w skład której wchodzi trzy osoby: Kierownik Studiów lub inny wyznaczony przez niego nauczyciel akademicki, kierujący pracą dyplomową oraz recenzent. Recenzenta wyznacza, na wniosek kierującego pracą, Kierownik Studiów. Recenzent powinien specjalizować się w dziedzinie, której dotyczy praca dyplomowa. Nie mniej niż dwóch członków komisji powinno posiadać co najmniej stopień naukowy doktora.

### 3.4. Monitorowanie postępu studentów

Postępy studentów są regularnie monitorowane i oceniane, zarówno w ramach zadań, jakie nakłada na Radę Dydaktyczną § 5 ust. 2 Regulaminu Studiów na UW, jak i rozwiązań własnych wypracowanych w IR. Służą temu bardzo zróżnicowane narzędzia, dobierane w zależności od celów kontroli oraz okresu, w jakim ma ona miejsce. Poniżej wymieniono kilka narzędzi obecnie stosowanych, syntetycznie opisując rolę każdego z nich:

- coroczne monitorowanie danych rekrutacyjnych, które wpływają na planowanie oferty edukacyjnej i optymalizowanie realizowanych już działań (np. liczba uruchamianych grup przedmiotowych), w tym m.in. tworzenie zestawień dotyczących profili kandydatów:
  - na studiach I stopnia z punktu widzenia ich dotychczasowej ścieżki edukacyjnej w zakresie nauki kierunkowego języka francuskiego (liczba lat nauki, egzaminy, uzyskane certyfikaty);
  - na studiach II stopnia z punktu widzenia ukończonych przez nich studiów licencjackich;
- w obu przypadkach monitorowanie pozycji kierunku na liście priorytetów;
- regularne monitorowanie liczby studentów;
- coroczne monitorowanie liczby studentów kończących studia, w tym kończących studia terminowo;
- cosemestralne monitorowanie liczby studentów, którzy nie uzyskali zaliczenia w pierwszym terminie i studentów powtarzających poszczególne przedmioty;
- coroczne monitorowanie liczby studentów skreślonych z programu studiów;
- przeprowadzanie ankiety typu jakościowo-ilościowego, co 2-3 lata podczas dni adaptacyjnych dla studentów I roku, która dotyczy trzech obszarów związanych z rozpoczynanymi studiami: (1) świadomości wyboru, (2) diagnozy motywów i wstępnych oczekiwań; (3) planów związanych ze studiami w kontekście przyszłej działalności zawodowej;
- przeprowadzanie ankiety wśród studentów III roku na temat przyszłych planów dotyczących studiów II stopnia (wzór obu ankiet został zatwierdzony uchwałą Rady Naukowej Instytutu Romanistyki z dnia 7 stycznia 2020 r. w sprawie organizacji i przebiegu badań mających na celu wysoką jakość kształcenia w Instytucie);
- wieloaspektowa, złożona analiza wyników zaliczeń i egzaminów przewidzianych programem studiów – szczegółowe objaśnienia i przykłady dotyczące stosowanych praktyk zawarto poniżej.

#### 3.4.1. Liczba studentów: rekrutacja, odsiew i kończenie studiów w terminie

Rekrutacja na studia I stopnia stacjonarne utrzymuje się na stałym poziomie, zarówno pod względem liczby miejsc (113), jak i liczby kandydatów (ok. 3 osób na 1 miejsce). Duże zainteresowanie kandydatów kierunkiem studiów sprawia, iż limit osób przyjętych zostaje co roku wypełniony.

Studia I stopnia niestacjonarne (wieczorowe) są zdecydowanie mniej popularne, jednak przyciągają z roku na rok coraz więcej kandydatów (45 osób w 2021, 53 w 2022 i 61 w 2023), co pozwala zbliżyć się do zakładanego limitu przyjęć (18 osób przyjętych na 20 miejsc).

W ostatnich dwóch latach odnotowujemy spadek liczby kandydatów na studia II stopnia stacjonarne: w 2022 r. przyjęto 26 osób, zaś w 2023 r. i 29 osób, nie wypełniając limitu 32 miejsc.

Obserwujemy istotny odsiew studentów na studiach I stopnia stacjonarnych. W ostatnich latach, wg danych z SAD (System Analizy Danych UW), wyniósł on: 2019/2020: 58,12%; 2020/2021: 58,12%; 2021/2022: 47,75%. Należy zaznaczyć, że odsiew ten jest największy po I roku studiów



(2019/2020: 48,70%; 2020/2021: 56,64%; 2021/2022: 50,47%), następnie maleje z każdym rokiem, np. dla r. a. 2021/2022: po I roku: 50,47%; po II roku: 11,32%; po III roku 6%. Przyczyn tego zjawiska upatrujemy w strategiach studiowania stosowanych przez współczesnych studentów, którzy rozpoczynają studia na kilku kierunkach równocześnie, nie traktując podjęcia studiów jako wieloletniego zobowiązania.

Na studiach II stopnia stacjonarnych odsiew studentów utrzymuje się na niższym poziomie: 2019/2020: 35,48 %; 2020/2021: 20,59 %; 2021/2022: 26,47 %.

Tylko ok. jedna czwarta studentów kończy studia I stopnia w terminie (2019/2020: 26,96 %; 2020/2021: 26,95 %). Studia II stopnia kończy w terminie, w zależności od roku, ok. jedna trzecia (2019/2020: 29,03 %; 2020/2021: 29 %) lub prawie połowa osób studiujących (2021/2022: 47%). Przyczyną nieterminowego kończenia studiów jest przede wszystkim trudność łączenia studiów z pracą zawodową lub jednoczesnego studiowania na kilku kierunkach.

### 3.4.2. Metody i narzędzia sprawdzania osiągnięcia efektów uczenia się w toku studiów

Pragniemy podkreślić, że naszym szczególnym staraniem jest zachowanie regularności i cykliczności w stosowaniu narzędzi monitorowania postępów studentów, np. liczebność grup jest weryfikowana co najmniej raz w miesiącu, a osiągnięcie efektów uczenia się jest sprawdzane w ramach systemu tzw. kontroli ciągłej (z fr. *contrôle continu*), co oznacza, że jednorazowe, semestralne kolokwia zastępują częstsze sprawdziany, uzupełniane innymi formami kontroli (np. omawiane wcześniej studia przypadków czy prace projektowe, patrz: Kryterium 2). Metody sprawdzania osiągnięcia efektów uczenia się są corocznie aktualizowane w sylabusach przedmiotów. Stosowane są również, lecz wyłącznie jako uzupełnienie, bardziej wyspecjalizowane narzędzia diagnostyczne, np.:

- Protokoły głośnego myślenia bywają wykorzystywane w nauczaniu gramatyki stosowanej na I roku studiów I stopnia – pozwalają one odtwarzać procesy poznawcze i identyfikować źródła trudności podczas rozwiązywania zadań.
- Podczas zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela studenci regularnie przygotowują własne portfolia, których częścią są autonarracje dotyczące odbytych praktyk, dzienniczki samoobserwacji czy kwestionariusze diagnozy kompetencji.
- Pisemne autonarracje dotyczące przyrostu wiedzy i zmiany przekonań na temat roli różnych zmiennych w procesie nauki języka obcego sporządzali w ub.r. studenci biorący udział w zajęciach o nazwie *Wstęp do akwizycji i nauki języka* (od roku akademickiego 2023/2024 *Edukacja językowa w XXI w.*).

Prace egzaminacyjne są przedmiotem analizy w ramach zespołów odpowiedzialnych za ich przygotowanie. Dane szczegółowe, dotyczące konkretnych przedmiotów, są przekazywane właściwym kierownikom zakładów i kierownikowi studiów. Wyniki prac studentów poddaje się systematycznym analizom, a następnie omawia i interpretuje w kontekście możliwych zmian. Stają się one też przedmiotem dyskusji nie tylko podczas posiedzeń Rady Dydaktycznej, ale także w trakcie ogólnoinstitutowych zebrań i posiedzeń Rady Naukowej IR – wierność zasadom demokracji bezpośredniej to ważna wartość zespołu IR, np. w 2023 roku tematem ogólnoinstitutowej debaty, w której brali udział wszyscy pracownicy IR, były dwa zagadnienia: organizacja seminariów dyplomowych i poziom biegłości językowej studentów w zakresie języka francuskiego, zwłaszcza na studiach II stopnia.

Poza ww. narzędziami i praktykami stosujemy też inne, bardziej sformalizowane. W przypadku przedmiotu *Praktyczna nauka języka francuskiego* na studiach I stopnia wprowadzono wewnętrznych

koordynatorów, którzy regularnie i często (np. raz w miesiącu) zbierają dane o wynikach uzyskiwanych przez studentów – w przypadku niepokojących danych niezwłocznie wprowadza się działania remediacyjne (np. dodatkowe konsultacje dla studentów). Przedmiotem analizy są oceny i komentarze zamieszczone przez studentów w semestralnych ankietach studenckich. Dodatkowo kluczowe tendencje ilościowe lub szczególnie istotne komentarze są prezentowane przez kierownika studiów, w formie tabel, wykresów i przytaczanych cytatów, podczas zebrań.

Przedmiotem analizy są też dwa typy raportów sporządzane w ramach zadań Rady Dydaktycznej: cosemestralny raport z przebiegu i wyników sesji egzaminacyjnej oraz coroczny raport z procesu dyplomowania, których zakres określają uchwały Rady (nr 6 z dnia 25 września 2020 r. i nr 9 z dnia 17 kwietnia 2020 r.):

- Raport z przebiegu sesji egzaminacyjnej jest przygotowywany przez Kierowników Zakładów i zawiera informacje nt. liczby zdających, liczby otrzymanych i nieotrzymanych zaliczeń dla poszczególnych przedmiotów, wyników sesji w podziale na przedmioty oraz wniosków o egzamin komisyjny. Takie raporty, pozwalają nam nie tylko na bieżącą weryfikację poziomu studentów, ale również pozwalają nam wyciągać wnioski na temat sposobu przeprowadzania weryfikacji. Przykładowo, od roku akademickiego 2023/2024 została zmieniona forma zaliczenia przedmiotu *Historia i kultura Francji* z egzaminu ustnego na egzamin pisemny;
- Raport z procesu dyplomowania jest przygotowywany przez komisję wskazaną przez Radę Dydaktyczną i zawiera wnioski z analizy reprezentatywnej próby (co najmniej 1/3) recenzji i ocen prac dyplomowych, a także pytań egzaminacyjnych i ocen z egzaminu dyplomowego. Przy analizie bierze się m.in. pod uwagę przede wszystkim: rzeczowość, kompletność i trafność uzasadnienia ocen prac dyplomowych wystawionych przez kierującego pracą i recenzenta; zasadność różnic w ocenach pracy dyplomowej wystawionych przez kierującego pracą i recenzenta w przypadku, gdy oceny różnią się o co najmniej jeden stopień; przestrzeganie zakresu merytorycznego i procedury przeprowadzania egzaminu dyplomowego z wymaganiami określonymi w szczegółowych zasadach procesu dyplomowania.

Oba raporty są następnie przedstawiane i poddawane pod dyskusję Rady Dydaktycznej, która na podstawie wniosków i rekomendacji w nich zawartych opracowuje plan działań naprawczych i przekazuje go pracownikom.

Powszechną praktyką zespołów uczących jednego przedmiotu jest, po przeprowadzeniu i ocenieniu sprawdzianów cząstkowych i/lub egzaminów, analiza prac z poziomu meta, w tym m.in. poszukiwanie najbardziej „reprezentatywnych” błędów, definiowanie przyczyn niezadowolających rezultatów w różnych obszarach, określanie najmocniejszych stron i atutów prac. Wyniki te są często konfrontowane z opiniami i odczuciami studentów, np. w kolejnym roku – ta konfrontacja dwóch perspektyw wydaje się nam szczególnie ważna, a w jej procesie są wykorzystywane różne narzędzia introspektywne: wywiady indywidualne, wywiady grupowe (fokusy), kwestionariusze. Specyficzna procedura ma zastosowanie w przypadku prac etapowych z przedmiotu *Praktyczna nauka języka francuskiego* – tu bowiem opracowywane są przez kierownika zakładu dane, które pozwalają ustalać dominujące tendencje ilościowe: stopień trudności wszystkich zadań, średni wynik uzyskany z każdego zadania, trendy dotyczące poszczególnych grup studentów.

### 3.4.3. Przykłady działań podjętych na podstawie tych danych uzyskanych z monitoringu

Na podstawie analizy danych zebranych w ciągu ostatnich kilku lat, m.in. dzięki zastosowaniu ww. form refleksji, metod i narzędzi, zdołaliśmy opracować wspólne, ustandaryzowane rozwiązania służące poprawie metod weryfikacji efektów uczenia się. Są to m.in.:

- ujednoczenie systemu oceniania w przypadku przedmiotów/modułów o tej samej specyfice, np. w przypadku modułów *Praktycznej nauki języka francuskiego* wszyscy nauczyciele stosują, podczas ustalania oceny semestralnej, tę samą skalę ocen w odniesieniu do skali procentowej;
- ujednoczenie zasadniczych kryteriów zaliczenia strukturalnie identycznych konwersatoriów literaturoznawczych i konwersatoriów historyczno-kulturowych;
- stosowanie tej samej lub podobnej liczby prac kontrolnych w przypadku przedmiotów, które są prowadzone w ramach kilku grup i/lub przez kilku nauczycieli (np. *Fonetyka języka francuskiego*, *Wstęp do językoznawstwa*, *Analiza tekstu literackiego*, moduły *Praktycznej nauki języka francuskiego*);
- maksymalne zobiektywizowanie kryteriów oceny prac pisemnych i wypowiedzi ustnych o charakterze ciągłym, narracyjnym, możliwe m.in. dzięki doprecyzowaniu składowych kategorii oceny składających się na daną pracę lub wypowiedź (tzw. *grilles*);
- położenie większego nacisku na stosowanie opisowej oceny kształtującej (*formative assessment*), dzięki której student otrzymuje informację zwrotną nie tylko o popełnionych błędach i usterkach, ale przede wszystkim o swoich mocnych stronach podczas wykonywanych przez niego działań; powszechną praktyką jest też wspólne ustalanie możliwości poprawy bądź rozwijania jakiejś umiejętności – w naszej ocenie ten rodzaj ewaluacji ma również ogromnie ważne znaczenie z punktu widzenia motywacji i dalszego zaangażowania studenta;
- regularne sprawdzanie sylabusów przedmiotów pod kątem zdefiniowanych zasad zaliczenia przedmiotu, w tym głównie realnych możliwości ich zastosowania, ich powiązania z celami i tematyką zajęć oraz możliwości ich zastosowania w danych, konkretnych uwarunkowaniach (np. tryb zajęć);
- regularne spotkania ze studentami i/lub ich przedstawicielami, w tym cykliczne prowadzenie wywiadów typu fokus na temat bieżących czynników zadowolenia i niezadowolenia, napotkanych trudności, potencjalnych wyzwań; kluczową rolę odgrywają tu, od 2020 roku, wyłaniani spośród studentów tzw. opiekunowie romy (obecnie wyłącznie „opiekunki romy”), którzy pozostają w stałym kontakcie z koleżankami i kolegami, zbierają od nich ewentualne sugestie, a podczas regularnych spotkań przekazują je kierownikowi studiów i wspólnie omawiają możliwości wdrożenia danych rozwiązań.

Podsumowując system weryfikacji efektów uczenia się na kierunku filologia romańska, można sformułować następujące wnioski:

- umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się (jawność zasad oceniania, publikacja zasad z wyprzedzeniem, różne formy oceniania);
- stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się (podejście kształtujące w ocenianiu);
- motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się (tworzenie przestrzeni do autonomii i odpowiedzialnego procesu kształcenia);

- pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności (np. przygotowanie do zawodu nauczyciela języka francuskiego).

#### 3.4.4. Monitorowanie losów absolwentów

Monitorowaniu losów absolwentów służą następujące narzędzia i rozwiązania:

- Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA);
- Rady Interesariuszy Wydziału Neofilologii UW, w której zasiadają m.in. absolwenci Wydziału, w tym filologii romańskiej (patrz: Kryterium 6);
- kontakty z nauczycielami różnych placówek, w których studenci filologii romańskiej odbywają praktyki;
- kontakty z instytucjami, z którymi utrzymujemy regularny kontakt w ramach organizowanych zajęć dla studentów (np. agencje tłumaczeń, wydawnictwa);
- wydarzenia naukowe organizowane w IR, np. obchody stulecia Instytutu w 2019 roku, zebrania naukowe zakładów;
- nieformalne spotkania z licznym gronem absolwentów (np. kontakty utrzymywane przez absolwentów studiów drugiego stopnia z promotorami ich prac magisterskich).

Warto dodać, że w styczniu 2020 r. zainicjowaliśmy otwarcie Klubu Absolwenta IR UW, którego jednym z założeń było pozyskiwanie danych na temat losów naszych byłych studentów. Niestety, pandemia i będące jej konsekwencją obostrzenia uniemożliwiły organizację pierwszego zaplanowanego spotkania, kolejne jest już zaplanowane na połowę bieżącego roku akademickiego.

Dostępne w systemie ELA dane dotyczące ekonomicznych losów absolwentów kierunku studiów filologia romańska z roku 2021 pozwalają stwierdzić, iż:

- absolwenci studiów I stopnia poszukują pracy etatowej przez 2,95 miesiąca i jest to okres nieznacznie dłuższy od czasu poszukiwania pracy etatowej absolwentów innych kierunków w dziedzinie nauk humanistycznych, który wynosi 2,83 miesiąca;
- absolwenci studiów II stopnia poszukują pracy etatowej przez 0,91 miesiąca i jest to okres przeszło dwukrotnie krótszy niż czas poszukiwania pracy etatowej absolwentów innych kierunków w dziedzinie nauk humanistycznych, który wynosi 2,34 miesiąca;
- względny wskaźnik zarobków wynosi dla absolwentów studiów I stopnia 0,65, zaś dla absolwentów studiów II stopnia podnosi się do 0,8; w obu przypadkach wskaźnik ten plasuje się wyżej niż dla innych kierunków w dziedzinie nauk humanistycznych, gdzie wynosi on 0,5 dla studiów I stopnia i 0,62 dla studiów II stopnia;
- bezrobocie wynosi w przypadku absolwentów studiów I stopnia 1,67%, a względny wskaźnik bezrobocia 0,81, co oznacza, że przeciętne bezrobocie wśród absolwentów jest niższe niż stopa bezrobocia w ich miejscu zamieszkania;
- bezrobocie nie dotyczy absolwentów studiów II stopnia (0%), podczas gdy po ukończeniu innych kierunków w dziedzinie nauk humanistycznych wynosi ono 4,73%.

Reasumując, absolwenci studiów I i II stopnia w IR stosunkowo szybko znajdują pracę, jednak przeciętnie zarabiają od 20% do 35% poniżej średniej wynagrodzeń w swoich miejscach zamieszkania. Sytuacja ekonomiczna absolwentów studiów II stopnia jest nieco lepsza niż absolwentów studiów I stopnia: szybciej znajdują pracę i uzyskują wyższe wynagrodzenie.

#### Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

##### 4.1. Dane ogólne dotyczące kadry

Instytut Romanistyki UW (dalej: IR) zatrudnia ogółem 35 nauczycieli akademickich, w tym:

- 25 nauczycieli zatrudnionych na etatach badawczo-dydaktycznych,
- 11 nauczycieli zatrudnionych na etatach dydaktycznych.

Proporcja pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych wynosi więc 69% do 31%. Podobny rozkład utrzymuje się od kilku lat.

Struktura zatrudnienia wśród pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych przedstawia się następująco:

- a) z punktu widzenia przynależności do dyscypliny:
  - językoznawstwo – 19 pracowników,
  - literaturoznawstwo – 16 pracowników,
  - nauki o religii – 1 pracownik;
- b) z punktu widzenia stopni/tytułów naukowych:
  - magister – 3 pracowników,
  - doktor – 16 pracowników,
  - doktor habilitowany – 5 pracowników,
  - doktor habilitowany na stanowisku profesora uczelni – 10 pracowników,
  - profesor – 2 pracowników;
- c) z punktu widzenia przynależności do Zakładów:
  - Zakład Dydaktyki Języków Romańskich – 12 pracowników,
  - Zakład Literaturoznawstwa Francuskiego – 11 pracowników,
  - Zakład Językoznawstwa Romańskiego – 9 pracowników,
  - Pracownia Badań nad Cywilizacją Franko-kanadyjską i Literaturą Quebecu – 4 pracowników.

W Tabeli 10 zamieszczono wykaz nauczycieli akademickich zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, którzy prowadzą zajęcia na kierunku filologia romańska w IR w roku akademickim 2023/2024. Natomiast Tabele 11 i 12 zawierają nazwiska nauczycieli akademickich zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych i współpracowników.

Tab. 10. Wykaz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku filologia romańska w roku akademickim 2023/2024 – umowy o pracę

Lp.	Tytuł/ Stopień naukowy	Imię i nazwisko	Dziedzina/ Dyscyplina	Stanowisko D – grupa dydaktyczna B-D – grupa badawczo- dydaktyczna
1.	Dr	Anna Ciostek	n. hum. językoznawstwo	Adiunkt D

2.	Dr	Agnieszka Dryjańska	n. hum. językoznawstwo (glottodydaktyka)	Adiunkt B-D
3.	Dr hab.	Wanda Fijałkowska	n. hum. językoznawstwo	Adiunkt B-D
4.	Dr	Magdalena Grycan	n. hum. językoznawstwo	Starszy asystent B-D
5.	Dr hab. prof. ucz.	Małgorzata Izert	n. hum. językoznawstwo	Profesor uczelni B-D
6.	Dr	Agnieszka Janion	n. hum. językoznawstwo	Asystent B-D
7.	Dr	Alicja Jaworska-Kaska	n. hum. językoznawstwo	Asystent D
8.	Dr hab. prof. ucz.	Anna Kieliszczyk	n. hum. językoznawstwo	Profesor uczelni B-D
9.	Dr hab.	Marcin Klik	n. hum. literaturoznawstwo	Adiunkt B-D
10.	Dr hab.	Monika Kostro	n. hum. językoznawstwo	Adiunkt B-D
11.	Dr	Dariusz Krawczyk	n. hum. literaturoznawstwo	Adiunkt B-D
12.	Dr	Wiesław Kroker	n. hum. literaturoznawstwo	Adiunkt D
13.	Dr hab. prof. ucz.	Radosław Kucharczyk	n. hum. językoznawstwo (glottodydaktyka)	Profesor uczelni B-D
14.	Dr hab. prof. ucz.	Monika Kulesza	n. hum. literaturoznawstwo	Profesor uczelni B-D
15.	Dr hab. prof. ucz.	Monika Malinowska	n. hum. literaturoznawstwo	Profesor uczelni B-D

16.	Dr	Małgorzata Molska	n. hum. językoznawstwo (glottodydaktyka)	Adiunkt D
17.	Dr	Michał Obszyński	n. hum. literaturoznawstwo	Adiunkt B-D
18.	Dr	Anna Opiela-Mrozik	n. hum. literaturoznawstwo	Adiunkt B-D
19.	Dr hab. prof. ucz.	Elżbieta Pachocińska	n. hum. językoznawstwo	Profesor uczelni B-D
20.	Mgr	Dorota Padzik	n. hum. językoznawstwo	Asystent D
21.	Mgr	Pascale Peeters	n. hum. literaturoznawstwo	Asystent D
22.	Dr hab. prof. ucz.	Ewa Pilecka	n. hum. językoznawstwo	Profesor uczelni B-D
23.	Dr	Kamil Popowicz	n. hum. literaturoznawstwo	Starszy asystent D
24.	Dr	Sara del Rossi	n. hum. literaturoznawstwo	Asystent D
25.	Mgr	Lucas Skurczyński	n. hum. nauki o religii	Lektor D
26.	Dr hab. prof. ucz.	Maciej Smuk	n. hum. językoznawstwo (glottodydaktyka)	Profesor uczelni B-D
27.	Dr hab.	Agata Sobczyk	n. hum. literaturoznawstwo	Adiunkt B-D
28.	Dr hab. prof. ucz.	Małgorzata Sokołowicz	n. hum. literaturoznawstwo	Profesor uczelni B-D
29.	Dr	Dorota Szeliga	n. hum. literaturoznawstwo	Adiunkt B-D
30.	Prof. dr hab.	Jolanta Sujecka-Zajac	n. hum. językoznawstwo (glottodydaktyka)	Profesor B-D
31.	Dr hab.	Krystyna Szymankiewicz	n. hum. językoznawstwo (glottodydaktyka)	Adiunkt B-D
32.	Dr	Alessia Vignoli	n. hum. literaturoznawstwo	Asystent D

33.	Dr	Karolina Wawrzonek	n. hum. językoznawstwo	Adiunkt D
34.	Dr	Marta Wojakowska	n. hum. językoznawstwo	Adiunkt B-D
35.	Prof. dr hab.	Izabella Zatorska	n. hum. literaturoznawstwo	Profesor B-D
36.	Dr hab. prof. ucz.	Judyta Zbierska- Mościcka	n. hum. literaturoznawstwo	Profesor uczelni B-D

Tab. 11. Wykaz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku filologia romańska w roku akademickim 2023/2024 – umowy cywilnoprawne

Lp.	Tytuł/ Stopień naukowy	Imię i nazwisko	Dziedzina/ Dyscyplina
1.	Dr	Jolanta (Kurska) Kawa	n. hum. nauki polityczne, nauki w zakresie komunikacji i informacji
2.	Mgr	Krystyna Zaleska	n. hum. językoznawstwo

Tab. 12. Wykaz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku filologia romańska w roku akademickim 2023/2024 – współpracownicy

Lp.	Tytuł/ Stopień naukowy	Imię i nazwisko	Dziedzina/ Dyscyplina
1.	Dr	Dobromir Dziewulak	n. hum. pedagogika (pracownik Wydz. Pedagogicznego UW)

#### 4.2. Polityka kadrowa

Polityka kadrowa obowiązująca w IR podlega sformalizowanym procedurom i jest zgodna z polityką zatrudnienia na Wydziale Neofilologii. Od wielu lat staramy się również wypracowywać takie zasady zatrudniania i awansów wewnętrznych, które są transparentne, spójne oraz umożliwiają awans każdemu pracownikowi, który wykazuje się adekwatnym dorobkiem. Zatrudnienie nauczycieli



akademickich w pełnym wymiarze czasowym odbywa się w drodze konkursu ogłaszanego na stronie Wydziału Neofilologii (<https://neofilologia.uw.edu.pl/konkursy-i-procedury-awansowe/ogloszenia-o-konkursach/>) i stronie ogólnouczelnianej (<https://www.uw.edu.pl/kategoria-praca/konkursy-na-stanowiska-nauczycieli-akademickich/>).

W skład komisji konkursowych wchodzi: przedstawiciel Dyrekcji IR, przedstawiciel innej jednostki organizacyjnej UW (np. Wydział Polonistyki) lub innej uczelni oraz osoby reprezentujące daną dyscyplinę i posiadające aktualny dorobek naukowy i dydaktyczny we właściwym zakresie tematycznym.

Awanse wewnętrzne obejmują dwa rodzaje promocji: awans na wyższe stanowisko w obrębie tej samej grupy pracowników (dydaktycznej lub badawczo-dydaktycznej) oraz zmianę grupy (z dydaktycznej na badawczo-dydaktyczną). Od 15 marca 2023 r. obowiązuje w IR nowa ścieżka takich awansów. Do 15 stycznia każdego roku kandydat do awansu składa: syntetyczny opis dotychczasowego dorobku w odniesieniu do działalności naukowej, w tym popularyzatorskiej, dydaktycznej i organizacyjno-administracyjnej oraz list motywacyjny, w którym przedstawia, w miarę konkretnie i szczegółowo, planowaną ścieżkę rozwoju. Ocenie podlega również to, w jakim stopniu planowany rozwój wpisuje się w strategię rozwoju Instytutu/Wydziału. Przedstawione kandydatury poddane zostają ocenie członków Dyrekcji IR i wszystkich Kierowników Zakładów/Pracowni oraz anonimowemu głosowaniu. Zaopiniowany wniosek o awans zostaje również poddany głosowaniu Rady Naukowej IR, a następnie skierowany do Dziekana Wydziału Neofilologii. W ciągu ostatnich sześciu lat w IR miało miejsce osiem takich awansów. Awanse na stanowisko profesora uczelni odbywają się wedle odmiennej, ogólnouczelnianej procedury (Zarządzenie nr 104 Rektora UW z 27.09.2019 r.). W tym przypadku główną przesłanką awansu są recenzje sporządzone przez specjalistów w zakresie danej dyscypliny, w tym co najmniej jednego spoza UW. W ciągu ostatnich trzech lat miało miejsce osiem takich awansów w IR. W dnia 1 czerwca 2022 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał zaś tytuł profesora nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo prof. dr hab. I. Zatorskiej.

Poza awansami pracownicy IR są uhonorowywani nagrodami, m.in. nagrodami Rektora UW i wyróżnieniami o charakterze naukowym, organizacyjnym i dydaktycznym.

#### **4.3. Dorobek kadry a planowanie obsady zajęć**

Jak opisano wcześniej, pracownicy IR są przypisani do jednej z wewnętrznych struktur organizacyjnych – Zakładu lub Pracowni. Przynależność ta ma głównie charakter naukowy, ale w zdecydowanej większości przypadków decyduje ona również o prowadzonych zajęciach; dotyczy to w pierwszej kolejności pracowników zatrudnionych na etatach badawczo-dydaktycznych. Tematyka zajęć, przede wszystkim seminariów licencjackich, magisterskich i tematycznych, następnie konwersatoriów literaturoznawczych, historyczno-kulturowych i językoznawczych, jak również zajęć modułu metodycznego koresponduje z tematyką badań prowadzonych przez nauczycieli. Ilustracją tej tendencji są m.in. tytuły seminariów, np. seminarium licencjackie *Muzyka, muzycy i muzyczność w literaturze francuskiej XIX-XXI wieku*, które w bieżącym roku akademickim 2023/2024 prowadzi dr Anna Opiela-Mrozik, seminarium magisterskie *Bliskość, konflikt, władza – relacje społeczne w języku i w dyskursie*, które prowadzą wspólnie dr hab. Monika Kostro i dr Agnieszka Janion czy seminarium tematyczne *Między teorią psychologiczną a praktyką nauczania języków obcych: jak zoptymalizować działania dydaktyczne w świetle koncepcji poznawczej?*, które dla studentów studiów magisterskich prowadzi dr hab. Krystyna Szymankiewicz.

Także dobór pracowników zatrudnianych w ramach umów cywilnoprawnych podlega ocenie pod kątem możliwych wartości dodanych dorobku danego nauczyciela, np. dr Jolanta (Kurska) Kawa prowadziła/prowadzi moduły *Praktycznej nauki języka francuskiego* poświęcone komunikacji medialnej, tj. *Wybrane aspekty języka specjalistycznego – Język prasowy*, *Wybrane aspekty języka specjalistycznego – Główne francuskie debaty na tematy społeczne*, zaś mgr Krystyna Zaleska, autorka powszechnie cenionych skryptów dotyczących użyciu czasów przeszłych i rodzajników w języku francuskim, prowadzi m.in. ćwiczenia z gramatyki stosowanej.

Zajęcia z *Praktycznej nauki języka francuskiego* oraz zajęcia wchodzące w skład modułu przekładowego na studiach II stopnia prowadzą też czynni tłumacze, w tym tłumaczka przysięgła.

Zajęcia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela prowadzą specjaliści w zakresie glottodydaktyki, w tym jeden profesor i trzy osoby ze stopniem doktora habilitowanego posiadające dorobek naukowy w tej subdyscyplinie. Także zajęcia o charakterze propedeutycznym z zakresu psychologii i pedagogiki powierzamy własnym pracownikom i bliskim współpracownikom. Od ponad dwudziestu lat zajęcia z pedagogiki prowadzi pracownik Wydziału Pedagogiki UW, dr Dobromir Dzięwulak, wieloletni *visiting professor* na uniwersytetach w Genewie i Strasburgu. Zajęcia z psychologii prowadzili, jeszcze dwa lata temu, pracownicy oddelegowani przez Wydział Psychologii UW. Obecnie powierzamy je drowi hab. Marcinowi Klikowi, który jest romanistą, a zarazem absolwentem psychologii – ułatwia to współpracę w zakresie definiowania celów i ustalaniu formuły zajęć, a zatem uczynić z nich zajęcia *sur mesure*.

Od wielu lat zatrudniane są również w IR osoby, które posiadają co najmniej podwójne wykształcenie. Przekłada się to wprost na możliwość bardziej interdyscyplinarnego kształcenia i wielokierunkowy dobór tematyki zajęć. Przykłady: dr hab. M. Kostro (stopień doktora uzyskany w Instytucie Filozofii i Socjologii PAN) prowadzi zajęcia o tematyce socjolingwistycznej, dr A. Dryjańska (absolwentka radioelektroniki na Politechnice Warszawskiej i filologii romańskiej) prowadzi zajęcia z lingwistyki komputerowej, dr hab. prof. ucz. M. Sokołowicz (absolwentka filologii romańskiej, angielskiej i polskiej) wprowadza na swoich zajęciach literaturoznawczych kontekst lektur angielskich i polskich.

#### **4.4. Działalność naukowa kadry zatrudnionej na etatach dydaktycznych**

Warto podkreślić, że dobrą praktyką wypracowaną w toku ostatnich lat jest regularne uczestnictwo w życiu naukowym pracowników zatrudnionych na etatach dydaktycznych, które – z formalnego punktu widzenia – nie obligują do takiej aktywności. Wyrazem zainteresowania rozwojem naukowym pracowników dydaktycznych są ich publikacje i udział w przedsięwzięciach naukowych, np.

- Dr Wiesław Kroker współorganizował w dniach 11-12.05.2021 r. krajową konferencję naukową poświęconą ekokrytyce. Był również współredaktorem akt tejże konferencji, które ukazały się w Wyd. UW w 2022 r. pod tytułem *Mondes humains, monde non humains. Formes et coexistences (XXe-XXIe siècles)*. Książka ukazała się w wolnym dostępie i zarazem zainaugurowała nową serię wydawniczą *Sensibilités environnementales*.
- Dr Małgorzata Molska i mgr Dorota Padzik wystąpiły z referatem, w dniach 31.08-2.09 br., na konferencji organizowanej na Université libre de Bruxelles pt. *Retour sur la grammaire scolaire: discours et progression curriculaire*.
- Na łamach czasopisma *Języki obce w szkole* opublikowano, w latach 2021-2023, pięć artykułów autorstwa mgr Doroty Padzik.

- Dr Sara del Rossi uczestniczy rokrocznie w kilku konferencjach zagranicznych, publikuje średnio 2-3 rozdziały/artykuły, a jej rozprawa doktorska ukazała się drukiem w 2022 r. we francuskim wydawnictwie L'Harmattan (*Où va le kont ? Dynamiques transculturelles de l'oralité haïtienne*, Paris, L'Harmattan, coll. „Espaces littéraires”). Podobną aktywnością naukową wykazuje się dr Alessia Vignoli. Jej dysertacja doktorska ukazała się w tym samym wydawnictwie, w tym samym roku (*La catastrophe naturelle en littérature : écritures franco-caribéennes*, Paryż, L'Harmattan, coll. „Critiques Littéraires”). Obie panie przygotowują panel poświęcony nowej metodologii badań frankofońskich w ramach Kongresu Humanistycznego Wydziału Neofilologii (grudzień 2023 r.).
- Dr Magdalena Grycan i dr Karolina Wawrzonek uczestniczyły w czerwcu 2022 r. w Światowym Kongresie Języków Obcych FIPLV oraz dorocznej konferencji PTN „Kształcenie językowe w dobie przemian – potrzeba współpracy i nowych perspektyw”. Były też członkiniami komitetu organizacyjnego.

#### 4.5. Działalność pozainstytutowa i pozauczelniania kadry

Innym rysem kadry IR jest współpraca nauczycieli akademickich z innymi jednostkami UW oraz podmiotami zewnętrznymi – na tej liście znajdują się np. Rada Koordynacyjna ds. Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji Biegłości Językowej, Szkoła Edukacji Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności i UW, Uniwersytet Otwarty UW, Centralna Komisja Egzaminacyjna, Kolegium Europejskie w Natolinie, Szkoła Biznesu Politechniki Warszawskiej, Fundacja Lanckorońskich, Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie oraz wydawnictwa i agencje tłumaczeń itd. Doświadczenia te, nawet jeśli mają charakter punktowy, znajdują odbicie w treściach sylabusów, ale też w różnych rozwiązaniach stosowanych w IR, np. w formule arkuszy egzaminacyjnych.

Ponadto w IR są zatrudnione dwie osoby, które równolegle pracują jako nauczyciele języka francuskiego w warszawskich liceach: XV LO im. N. Żmichowskiej i XVI LO im. S. Sempołowskiej. Doświadczenia te mają bardzo istotny wpływ na kształt naszych programów w zakresie nauczania języka, a nawet typów zadań, które realizujemy podczas zajęć – przykład: w obliczu stwierdzenia systematycznego spadku kompetencji gramatycznej wśród absolwentów szkół średnich istotnie zmieniliśmy proporcje typów ćwiczeń dotyczących danych zagadnień, np. „tradycyjne” teksty z lukami sprawdzające użycie determinantów rzeczownika zastąpiliśmy większą liczbą zdań do tłumaczenia, zawierających reprezentatywne struktury i wyrażenia z danymi określnikami.

Pracownicy IR są również zapraszani do udziału w pracach zespołów eksperckich, zespołów recenzyjnych i zespołów redakcyjnych podręczników do nauki języka francuskiego jako obcego, np. dr Karolina Wawrzonek jest autorką materiałów do nauczania gramatyki języki francuskiego dla wydawnictwa Preston Publishing, a dr hab. prof. ucz. Radosław Kucharczyk jest rzeczoznawcą podręczników do nauki języka francuskiego Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz recenzentem arkuszy egzaminacyjnych języka francuskiego Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

#### 4.6. Szkolenia dla kadry

Szkolenia dla kadry dydaktycznej realizowane są w ramach ogólnouniwersyteckich programów: Programu zintegrowanych działań na rzecz rozwoju Uniwersytetu Warszawskiego (ZIP) i Programu Doskonałość Dydaktyczna Uczelni (DDU). Uzupełniają je szkolenia „na miarę”, skierowane wprost do pracowników filologii romańskiej. W ciągu ostatnich sześciu lat pracownicy IR wzięli udział w ogółem 32 różnych szkoleniach. Podczas pandemii realizowane były obowiązkowe szkolenia dotyczące

nauczania w tych specyficznych warunkach. Tematyka szkoleń, w których uczestniczyli nasi pracownicy, najlepiej ilustruje dużą rozpiętość tematyczną – od ogólnych, poświęconych postawom i kompetencjom miękkim nauczyciela (np. *Inteligencja emocjonalna w pracy wykładowcy, Rola informacji zwrotnej*), przez ogólnodydaktyczne (np. *Flipped classroom i blended learning - efektywne zastosowanie elementów nauczania zdalnego w projektowaniu procesu dydaktycznego na poziomie akademickim, Coachingowe podejście w dydaktyce*) po związane ze specyfiką zajęć na filologii (np. *Korpusy językowe: metodologia badań korpusowych i narzędzia do analizy danych. Wprowadzenie do platformy Sketch Engine, Tworzenie zadań sprawdzających rozumienie ze słuchu na poziomie C1*). Szkolenia te uzupełniają warsztaty poświęcone formalnym aspektom naszej pracy, z których korzystają przedstawiciele dyrekcji, Kierownik studiów i członkowie Rady Dydaktycznej (np. *Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych - seminarium doskonalące kompetencje w zakresie wykorzystania systemu ELA, Prawne i praktyczne aspekty działania rad dydaktycznych*, cykl szkoleń *Akademia Zarządzania Dydaktyką Uniwersytecką*). Szczególnie cenne są szkolenia organizowane wyłącznie na potrzeby pracowników filologii romańskiej, których tematyka zależy od zdefiniowanych wcześniej „lokalnych” potrzeb – przykładami takich szkoleń są m.in.: *Rola informacji zwrotnej, Wsparcie studentów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym osób z niepełnosprawnościami, chorobą przewlekłą, ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (jak dysleksja), Nauczanie języka specjalistycznego*. Ostatnim takim szkoleniem, zorganizowanym przez Kierownika studiów także wyłącznie na potrzeby romanistów, było szkolenie zrealizowane przez Biuro Rzeczniczki Akademickiej UW ds. studenckich i pracowniczych pt. *Współpraca z trudnym studentem/studentką* (25.04.2023 r.). Pracownicy biorą też udział w szkoleniach za granicą – w ciągu ostatnich sześciu lat zrealizowano sześć wyjazdów stricte szkoleniowych do ośrodków Alliance Française we Francji i CAVILAM Vichy. Rozwijaniu kompetencji i wzbogacaniu warsztatu dydaktycznego służą też inne podróże zagraniczne, w tym wyjazdy Erasmus+ i wizyty studyjne (np. wizyta studyjna na Uniwersytecie w Heidelbergu, partnera z Sojuszem 4EU+, w celu obserwacji dobrych praktyk w zakresie zapewniania jakości kształcenia, 3-6 lipca 2023 r.).

#### **4.7. Ocena okresowa kadry**

Zasady i kryteria oceny okresowej nauczycieli akademickich określają:

- Zarządzenie nr 9 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie określenia trybu, zasad i kryteriów oceny okresowej nauczycieli akademickich;
- Zarządzenie nr 86 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 9 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie określenia trybu, zasad i kryteriów oceny okresowej nauczycieli akademickich.

Ocena nauczycieli akademickich dotyczy trzech obszarów działalności: dydaktycznej, naukowej i organizacyjnej.

W przypadku pierwszego typu oceny dotyczy działalności dydaktycznej uwzględnia się kryterium nr 1 – obowiązkowe i kryterium nr 2 – dodatkowe zgodnie z Uchwałą nr 39 Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia z dnia 3 grudnia 2021 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć dydaktycznych nauczycieli akademickich. W ramach kryterium nr 1 dokonuje się oceny realizacji obowiązkowego, wynikającego z umowy o pracę, wymiaru zajęć dydaktycznych (pensum) oraz realizacji zadań związanych z dydaktyką zgodnie z § 4 ust. 2 pkt 1 Regulaminu pracy na Uniwersytecie Warszawskim (Monitor UW z 2019 r. poz. 319 z późn. zm.). W ramach kryterium nr 2 dokonuje się oceny innych osiągnięć związanych z organizowaniem i prowadzeniem dydaktyki akademickiej, m.in. realizowanie

innowacyjnych form kształcenia, autorstwo lub współautorstwo podręczników oraz innych pomocy i materiałów dydaktycznych, upowszechnianie innowacji dydaktycznych, w tym prowadzenie szkoleń dla kadry lub organizację konferencji dla nauczycieli, organizowanie przedsięwzięć edukacyjnych skierowanych do różnych grup wiekowych w ramach idei kształcenia przez całe życie (*lifelong learning*).

W ocenie okresowej uwzględnia się również wynik ankiet studenckich. Ankiety te są również przedmiotem bardzo metodycznej i regularnej analizy co semestr (patrz: Kryterium 10).

Podstawowym, obiektywnym instrumentem oceny działalności naukowej jest ustawowa ewaluacja dyscyplin. Poza nim stosowane są w IR dodatkowe rozwiązania o różnym charakterze sformalizowana, uzależnionym od instancji oceny:

- na poziomie Zakładów/Pracowni – systematyczna wymiana informacji na temat osiągnięć naukowych z ich Kierownikami;
- na poziomie Instytutu – roczne sprawozdania naukowe przekazywane Dyrektorowi ds. naukowych, które pracownicy wypełniają w lutym/marcu kolejnego roku kalendarzowego;
- na poziomie Wydziału – w cyklu dwuletnim, poprzez weryfikację danych zawartych w systemie PBN.

Działalność organizacyjna pracowników oceniana jest głównie w kategorii tzw. wartości dodanych - innymi słowy, może ona wpłynąć pozytywnie na całościową ocenę i uwzględniania jest w opinii sporządzonej przez Dyrektora IR/Dziekana w ocenie okresowej.

#### **4.8. Pomiar zadowolenia z pracy i wsparcie psychologiczne kadry - *Barometr satysfakcji***

Ponieważ dobra atmosfera miejsca pracy i satysfakcjonująca praca zespołowa są dla nas jednym z zasadniczych priorytetów, poza tradycyjnymi formami motywowania, takimi jak np. finansowanie udziału w konferencjach, udziału w stażach, kwerend zagranicznych, staramy się regularnie monitorować poziom satysfakcji z pracy oraz identyfikować obszary o najmocniejszym potencjale i obszary wymagające działań remediacyjnych. To w tym celu w styczniu 2021 r. zainicjowaliśmy unikatowe w skali Uczelni badanie o nazwie *Barometr satysfakcji*, w którym każdy pracownik – anonimowo – mógł podzielić się oceną cyfrową i komentarzem na temat kilku wyodrębnionych kategorii: ogólna satysfakcja, samoocena potencjału, dydaktyka, zadania pozadydaktyczne, praca naukowa, wspólne działanie, przyszłość, docenienie subiektywnie. W czerwcu br. zainicjowaliśmy zaś, nadal w ramach *Barometru satysfakcji*, swobodne wypowiedzi na temat czynników zadowolenia i czynników niezadowolenia pracy w IR (wyniki do wglądu).

Wspomniany *Barometr* pozwala nam na bieżące śledzenie poziomu satysfakcji pracowników, podejmowanie prób stawiania czoła definiowanym wyzwaniom i czuwanie nad bezpieczeństwem naszych pracowników. Taka proaktywna forma zbierania danych od kadry jest, w naszym odczuciu, bezpiecznym sposobem na uniknięcie bądź ewentualne złagodzenie napięć, które, w przeciwnym razie, mogłyby prowadzić do niepotrzebnych konfliktów i negatywnie wpływać na atmosferę pracy.

W przypadku stwierdzenia trudności i problemów o dużym ciężarze gatunkowym, których rozwiązanie wychodzi poza kompetencje dykcji czy zespołu dziekańskiego, istnieją wyższe instancje, specjalizujące się w określonych typach spraw:

- rzecznik akademicki (ombudsman) ([www.ombudsman.uw.edu.pl](http://www.ombudsman.uw.edu.pl)), do którego warto się zgłosić w przypadku konfliktu (między pracownikami, między osobą studiującą a pracownikiem itp.), dyskryminacji lub molestowania;
- rzecznicy dyscyplinarni, którzy są powołani do prowadzenia postępowań wyjaśniających w razie stwierdzenia konfliktu.

W ciągu ostatnich sześciu lat dyrekcja IR korzystała z pomocy obu instancji, w przypadku rzecznika akademickiego - kilkakrotnie.

Warto w tym miejscu dodać, że ważnym elementem polityki UW jest polityka równościowa i antydyskryminacyjna. Istnieje strona UW o nazwie [www.rownowazni.uw.edu.pl](http://www.rownowazni.uw.edu.pl), na której można znaleźć informacje, porady i publikacje z tego zakresu. Także nasz macierzysty Wydział Neofilologii troszczy się o bezpieczeństwo osób tu pracujących. Na podstawie [Zarządzenia nr 205 Rektora UW z dnia 31 sierpnia 2020 r. w sprawie „Procedury antydyskryminacyjnej na Uniwersytecie Warszawskim”](#) i [Zarządzenia nr 205 Rektora UW z dnia 31 sierpnia 2020 r. w sprawie „Planu równości płci dla Uniwersytetu Warszawskiego oraz planu działań równościowych na lata 2020-2023”](#), z dniem 1 października 2022 r. powołano wydziałową pełnomocniczkę ds. równości, dr Annę Grzeszak, do której mogą zgłaszać się osoby pracujące i studiujące, potrzebujące wsparcia, porady, wyjaśnienia w sprawie przeciwdziałania dyskryminacji, mobbingowi lub molestowaniu seksualnemu.

Na UW działa też, od 2018 r., [Centrum Pomocy Psychologicznej UW](#), w którym pracownicy i studenci mogą zasięgnąć porady. Centrum współpracuje z [Biurem ds. Osób z Niepełnosprawnościami \(BON\)](#) (patrz: Kryterium 8).

## **Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie**

Instytut Romanistyki (dalej: IR) mieści się w siedzibie Wydziału Neofilologii, w budynku przy ul. Dobrej 55, najnowszej i jednej z najnowocześniejszych lokalizacji Uniwersytetu Warszawskiego. Gmach został wyróżniony w 8. edycji Nagrody Architektonicznej Prezydenta m. st. Warszawy w kategoriach: architektura użyteczności publicznej oraz za rozwiązania zapewniające dostępność 2021. Z budynku korzystają studenci, doktoranci i pracownicy wydziałów Neofilologii, Lingwistyki Stosowanej, Ośrodka Studiów Amerykańskich UW oraz innych jednostek w ramach przestrzeni ogólnouniwersyteckich. Zajęcia dla studentów Wydziału Neofilologii odbywają się w gmachu przy ul. Dobrej 55 od 2012 r. (I etap) oraz w części udostępnionej w roku 2022 (II etap).

### **5.1. Wyposażenie budynku i sal dydaktycznych**

Powierzchnia użytkowa budynku wynosi 42,6 tys. m<sup>2</sup>, w tym ok. 25 tys. m<sup>2</sup> w nowo powstałej części gmachu. W budynku znajdują się 92 sale dydaktyczne, 70 pomieszczeń administracyjnych, 39 pomieszczeń naukowo-badawczych, 7 sal konferencyjnych, sala multimedialna, która może pomieścić ponad 150 osób i jest wyposażona w kabiny tłumaczy, laboratoria językowe (w tym laboratorium EEG i fonetyczne na Wydziale Neofilologii) i sale komputerowe, a ponadto:

- pomieszczenia biblioteczne na „poziomie -1” (magazyny) oraz czytelnia i pomieszczenia pracownicze „poziom 0”;
- cztery dziedzińce w holach, które pełnią rolę stref relaksu - wyposażone są w stoliki, pufy, fotele oraz kanapy, które pozwalają studentom i pracownikom na chwilę wypoczynku. Na I piętrze znajdują się stoliki dodatkowo wyposażone w gniazda elektryczne;
- na każdym piętrze pomieszczenia socjalne dla pracowników;
- pomieszczenia socjalne dla studentów - 1.227 i 1.265 (ogólnodostępne);
- pomieszczenie dla rodzica z dzieckiem – 1.035 (ogólnodostępne);
- pomieszczenie dla samorządu studentów Wydziału Neofilologii –3.213;

- 6 ogrodów, w tym ogród na dachu, z którego widać panoramę lewobrzeżnej Warszawy oraz Stare Miasto;
- garaż zlokalizowany w części podziemnej, w którym oprócz parkingu znajduje się także rowerownia z miejscem na 120 rowerów oraz prysznice.

Zajęcia dla studentów Wydziału Neofilologii odbywają się w 52 salach dydaktycznych (z zachowanym pierwszeństwem do ich rezerwacji), liczących łącznie 1.699 miejsc, oraz dodatkowo w 180-io osobowej auli wykładowej (1.008). Wyposażenie wszystkich sal wykładowych i dydaktycznych obejmuje zestaw audiowizualny – rzutnik komputerowy z ekranem lub wielkoformatowy monitor, tablicę suchościeralną oraz w niektórych salach tablice multimedialne. Na drugim piętrze znajduje się gabinet Dyrekcji IR (2.415) oraz Sekretariat Studencki (2.420). Szczegółowy opis wyposażenia sal, w których odbywają się zajęcia dla studentów filologii romańskiej, znajduje się w Załączniku nr 2, pkt 5.

## 5.2. Dostosowanie budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

Budynek przy ul. Dobrej 55 jest przykładem architektury inkluzywnej i zapewnia następujące udogodnienia:

- Wejście od ul. Dobrej: Wejście do budynku bez progów i stopni, jedno skrzydło: drzwi automatyczne, otwierane za pomocą przycisku. Wejście od ul. Browarnej: Wejścia po schodach lub za pomocą zadaszonej pochylni o kącie nachylenia nie większym 8%. Dwie pary drzwi wejściowych, dwuskrzydłowych. Jedna para drzwi wyposażona w automatykę drzwiową, otwierane za pomocą przycisku;
- Korytarze płaskie, na parterze różnica poziomu pomiędzy etapem I a etapem II realizacji połączona jest za pomocą łagodnych pochylni. Każde piętro dydaktyczne dostępne z windy. Jedna z wind dojeżdża na dach;
- W sytuacji potrzeby uzyskania pomocy można poprosić pracownika ochrony, którego stanowisko jest na wprost wejścia do budynku;
- Portiernia i szatnia na poziomie -1, na przeciwko wyjścia z windy;
- Na każdym piętrze znajdują się toalety dla osób z niepełnosprawnościami; dostęp do toalet z korytarza ogólnodostępnego;
- Pomieszczenia oznaczone są tabliczkami z podpisami brajlowskimi zawierającymi numer i nazwę pomieszczenia. Windy wyposażone są w informację głosową, wypukłe przyciski, opisane w alfabecie Braille'a. Duże sale wykładowe (aule: 1.008, 3.014) oraz sala wielofunkcyjna (0.410) są wyposażone w pętlę indukcyjną, w auli 0.410 dodatkowy rząd krzesel;
- Pod budynkiem, na ul. Dobrej, jest przystanek autobusowy, a na ul. Lipowej, przy wejściu od ul. Dobrej, wyznaczone są miejsca do parkowania dla osób z niepełnosprawnościami;
- Nie ma ograniczeń wstępu z psem asystującym;
- W pobliżu siedziby Biura ds. osób z niepełnosprawnościami znajdującego się w budynku na parterze zainstalowano dodatkowe powiadomienia głosowe;
- W salach dydaktycznych umieszczono 10% krzesel z pulpitemi dla osób leworęcznych i dodatkowo stolik z blatem dla osoby z niepełnosprawnością ruchową.

### 5.3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej

W siedzibie Wydziału, podobnie jak we wszystkich budynkach uniwersyteckich dostępna jest bezpłatna sieć WiFi Eduroam. Sale wykładowe wyposażone są w komputery stacjonarne z dostępem do Internetu i infrastrukturę umożliwiającą podłączenie komputerów przenośnych. Obsługa studentów odbywa się poprzez system USOS administrowany centralnie. Do zajęć w trybie zdalnym, który w okresie pandemii COVID-19, czyli w semestrze letnim 2019/2020 oraz w roku akademickim 2020/2021, pozostawał podstawową formą prowadzenia zajęć dydaktycznych, a obecnie jest stosowany w uzasadnionych merytorycznie przypadkach, są wykorzystywane narzędzia Google GSuite - Google Meet oraz Google Classroom, a także Zoom (w ramach licencji wykupionej przez UW). Uczelnia posiada również ogólnouniwersytecką platformę e-learningową Kampus: <https://kampus.come.uw.edu.pl>. W związku z pandemią i wzrostem wykorzystania tego narzędzia Uniwersytet uruchomił dodatkową platformę: <https://kampus-student2.ckc.uw.edu.pl>. Do przeprowadzania egzaminów zdalnych wykorzystywana jest odrębna platforma Kampus egzaminy: <https://kampus-egzaminy.ckc.uw.edu.pl>.

### 5.4. System biblioteczno-informacyjny

Studenci filologii romańskiej posiadają przez konto biblioteczne dostęp do zasobów **Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego (BUW)**, które według sprawozdania rocznego za 2022 r. liczą 6 292 029 książek, czasopism, zbiorów specjalnych i zinwentaryzowanych zasobów elektronicznych (według stanu na 31.12.2021 r.). E-zbiory BUW (<https://www.buw.uw.edu.pl/zasoby-online/>) obejmują ponad 100 baz z artykułami naukowymi, m.in.: Academic Research Source (EBSCO), Cambridge Journals, Oxford Journals, JSTOR, ProQuest, Science Direct oraz kolekcje wielodziedzinowych książek elektronicznych: IBUK Libra (pol.), eBook Academic Collecgon EBSCO, Dawsonera, JSTOR Open Access Books, Springer Link, Taylor & Francis eBooks, czy Wiley Online Library. Dostęp do baz jest możliwy zarówno z komputerów domowych, jak i komputerów w sieci uniwersyteckiej. Od 2 października 2023 r. Biblioteka UW będzie otwarta całodobowo, częściowo w trybie bezobsługowym. Po godz. 21:00 możliwe będzie korzystanie na miejscu ze zbiorów w Wolnym Dostępie, z WiFi i e-zbiorów, a ponadto w selfczekach można będzie wypożyczać książki z Wolnego Dostępu i Księgozbioru Dydaktycznego lub prolongować termin ich zwrotu. Przez całą dobę można będzie odbierać z książkomatu książki zamówione wcześniej z Magazynu.

Oprócz BUW studenci filologii romańskiej korzystają również z zasobów **Biblioteki Wydziału Neofilologii (BWN)**, która funkcjonuje od 3 października 2022 r. BWN powstała z połączenia 4 bibliotek, które działały przy jednostkach Wydziału Neofilologii, m.in. Biblioteki Iberystyki, Italianistyki i Romanistyki. BWN gromadzi i udostępnia książki, czasopisma i inne materiały m.in. w języku angielskim, estońskim, fińskim, francuskim, hiszpańskim, niderlandzkim, niemieckim, portugalskim, węgierskim, włoskim. Biblioteka posiada również publikacje polskojęzyczne dotyczące powyższych języków, a także historii oraz kultury państw i regionów, w których mówi się tymi językami. Zbiory BWN obejmują zarówno literaturę naukową, jak i piękną. W księgozbiornie znajdują się publikacje z zakresu m.in. literaturoznawstwa, językoznawstwa, przekładoznawstwa oraz dydaktyki języków obcych. Nowości i popularne tytuły w księgozbiornie można sprawdzić na [profilu na Goodreads](#).

BWN mieści się na parterze budynku Wydziału Neofilologii przy ul. Dobrej 55, **co umożliwia łatwy dostęp również osobom z niepełnosprawnościami**. W czytelnicy znajdują się stanowiska do pracy własnej dla 30 osób (z możliwością dostawienia dodatkowych krzeseł), 5 komputerów z dostępem do Internetu i 3 skanery, a także fotokopiarka, na której pracownicy mogą powielić materiały dydaktyczne na zajęcia.



Zbiory biblioteczne liczą 259198 woluminów (stan na 21.09.2023 r.), księgozbiór romanistyczny liczy ok. 45 tys. woluminów (książek i czasopism). Prenumerowane jest kilka czasopism, m. in. *Cahiers de lexicologie*, *Études littéraires*, *Europe : Revue littéraire mensuelle*, *Français dans le monde*, *Langage et société*, *Lire. Magazine Littéraire*, *Romantisme. Revue du dix-neuvième siècle*. Z czasopism elektronicznych udostępnionych w sieci UW można również korzystać na stanowiskach komputerowych w Czytelnicy Biblioteki WN. Księgozbiór BWN jest regularnie uzupełniany. Pracownicy poszczególnych sekcji wyszukują publikacje odpowiadające prowadzonym zajęciom oraz badaniom naukowym. Na tej podstawie dokonuje się zakupów po wcześniejszych konsultacjach z pracownikami naukowymi i dydaktycznymi poszczególnych Instytutów. Warto podkreślić, że propozycje zakupów może składać cała społeczność WN, w tym studenci, za pomocą formularza elektronicznego dostępnego na stronie Biblioteki. Zbiory dostępne są w formie tradycyjnej, jak i online, a całość zbiorów znajduje się w katalogu online. Zasoby biblioteczne BWN odpowiadają aktualnej tematyce badawczej pracowników, są w ścisłej korelacji z potrzebami procesu dydaktycznego i badawczego. Zbiory obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach realizowanych przedmiotów, zaś liczba egzemplarzy dostosowana jest do potrzeb procesu nauczania oraz liczby studentów. Warto podkreślić, że tylko w latach 2018-2019 staraniem dr. Dariusza Krawczyka do biblioteki zakupiono aż 428 książek na kwotę 57 338,75 zł. W 2022 r. w Bibliotece pojawiło się 100 nowych pozycji romanistycznych, a w obecnym roku ma to być w sumie 300 woluminów. Ceną inicjatywą BWN jest też Księgodzielnia, czyli regał z publikacjami, które nie zostały włączone do zbiorów Biblioteki i są udostępnione do wzięcia.

### **5.5. Monitorowanie i doskonalenie bazy dydaktyczno-naukowej**

Budynek dydaktyczny przy ul. Dobrej 55 jest zarządzany centralnie przez Biuro ds. Nieruchomości "Powiśle" (dalej: BNP), które podlega Z-cy Kanclerza UW ds. nieruchomości. Zapewnienie właściwych pod względem technicznym i bhp warunków użytkowania obu gmachów należy do Biura. Za bieżące monitorowanie stanu technicznego i wyposażenia budynku przy ul. Dobrej 55 odpowiedzialny jest kierownik obiektu. Wydział Neofilologii jako jeden z użytkowników nieruchomości może zgłaszać uwagi w sprawie infrastruktury budynku drogą służbową do kierownika obiektu i BNP, ale nie jest organem decyzyjnym w tej sprawie. Na poziomie Wydziału nadzór nad wykorzystaniem bazy dydaktycznej, w szczególności przydziałem sal na zajęcia, pełni dyrektor administracyjny. Pracownicy mogą na bieżąco zgłaszać swoje potrzeby i uwagi dotyczące wyposażenia budynku do dyrektora administracyjnego lub zespołu dziekańskiego, natomiast studenci - za pośrednictwem Rady Samorządu Studentów WN - do kierowników studiów i KJD. W sposób systematyczny opinie te były zbierane przez kierowników jednostek i zespół dziekański w okresie zasiedlania budynku, w r. a. 2021/2022, podczas zebrań z pracownikami i drogą mailową. Efektem konsultacji było m.in. uzupełnienie wyposażenia sal dydaktycznych o krzesła z pulpitemi dla osób leworęcznych oraz dodatkowe stanowiska pracy ze stolikami dla osób ze specjalnymi potrzebami (wniosek RSS WN i pracowników).

Monitorowaniem i konserwacją infrastruktury informatycznej i sprzętu komputerowego w budynku zajmuje się sekcja techników, którym zarówno dyrektor administracyjny Wydziału, jak i każdy pracownik bezpośrednio może zgłosić wszelkie nieprawidłowości i usterki.

### **Zalecenia dotyczące kryterium 5 z 2017 roku**

- 1) „Zaleca się sfinalizowanie przeniesienia biblioteki jednostki do nowego skrzydła budynku.”

Zgodnie z założeniami inwestycyjnymi Wieloletniego programu Uniwersytetu Warszawskiego (2015-2025), wspartego uchwałą Rady Ministrów z dnia 3 listopada 2015 r., zakończenie II etapu budowy

gmachu wydziałów lingwistycznych pozwoliło wygospodarować przestrzeń niezbędną do przeniesienia wspólnej Biblioteki Iberystyki, Italianistyki i Romanistyki. Od 3 października 2022 r. studenci WN mogą swobodnie korzystać ze wspólnej biblioteki w nowoczesnej lokalizacji.

## 2) „Zaleca się udostępnienie pomieszczenia do pracy własnej studentów”

W holach budynku przy ul. Dobrej 55 znajdują cztery dziedzińce, które pełnią rolę stref relaksu ale również cichej pracy - wyposażone są w stoliki, pufy, fotele oraz kanapy, które pozwalają studentom i pracownikom na chwilę wypoczynku, lub umożliwiają pracę własną. Na I piętrze znajdują się stoliki dodatkowo wyposażone w gniazdka elektryczne, które stwarzają przestrzeń do pracy własnej przy użyciu nowych technologii.

Dodatkowo, w budynku dostępne są:

- pomieszczenia socjalne dla studentów – 1.227 i 1.265 (ogólnodostępne);
- pomieszczenie dla rodzica z dzieckiem – 1.035 (ogólnodostępne);
- pomieszczenie dla samorządu studentów Wydziału Neofilologii – 3.213;
- BWN w której znajduje się kilkanaście stanowisk do pracy własnej.

## **Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku**

Współpraca z partnerami zewnętrznymi przy realizacji procesu kształcenia na kierunku filologia romańska w Instytucie Romanistyki (dalej: IR) jest w dużej mierze elementem szerszej współpracy Wydziału Neofilologii z otoczeniem społeczno-gospodarczym, która opiera się na rozwiązaniach systemowych i jest rozwijana etapowo od początku kadencji obecnego Zespołu Dziekańskiego (wrzesień 2020 r.).

W zakresie jakości kształcenia współpraca ta ma na celu podejmowanie działań wspierających przygotowanie studentów do funkcjonowania w przyszłym środowisku pracy poprzez kształtowanie kompetencji zawodowych – merytorycznych i miękkich – w ramach programu studiów oraz spójnej, przemyślanej oferty warsztatów, szkoleń, spotkań z potencjalnymi pracodawcami i praktyk stanowiących jego uzupełnienie. Współpraca z interesariuszami zakłada również działania w drugą stronę – zaangażowanie pracowników i studentów w działania na rzecz środowiska zewnętrznego.

### **6.1. Podmioty współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na Wydziale Neofilologii**

#### **6.1.1. Prodzikan ds. badań i współpracy oraz pełnomocnicy dziekana odpowiedzialni za współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym**

W kadencji 2020-2024 została powołana nowa funkcja Prodzikana ds. badań i współpracy oraz utworzona podlegająca mu Sekcja Obsługi Badań na Wydziale Neofilologii. Został także po raz pierwszy powołany **Pełnomocnik ds. Strategii i Komunikacji** (i podlegała mu sekcja o tej samej nazwie) oraz **Pełnomocnik ds. współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym**. Do zadań Pełnomocników należy między innymi pośredniczenie w nawiązywaniu współpracy z podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego – firmami, mediami i instytucjami kultury w celu rozszerzania Rady Interesariuszy WN (patrz: punkt 6.1.2) oraz zawierania umów dotyczących wspólnych działań Wydziału i partnerów zewnętrznych na rzecz rozwijania kompetencji zawodowych studentów (praktyki zawodowe, warsztaty itp.). Ponadto w maju 2023 r. został powołany **Pełnomocnik ds. współpracy z**

**instytucjami edukacyjnymi.** Jest to odpowiedź na zauważalną potrzebę kontaktu ze strony placówek edukacyjnych, które chcą nawiązać współpracę z Wydziałem Neofilologii UW. W porozumieniu z Kierownikiem Jednostki Dydaktycznej, Kierownikami Studiów i Radą Samorządu Studentów Pełnomocnicy podejmują dwa rodzaje działań – skierowane do wszystkich studentów Wydziału oraz przeznaczone dla studentów poszczególnych kierunków studiów, które uwzględniają kierunkowe efekty uczenia się i zakładany profil absolwenta.

### **6.1.2. Rada Interesariuszy Wydziału Neofilologii UW**

Od października 2021 r. na Wydziale Neofilologii jest tworzona Rada Interesariuszy, która jest ciałem opiniodawczo-doradczym i konsultacyjnym jednostki. W skład Rady są powoływani najważniejsi przedstawiciele i eksperci danej branży, cechujący się szczególnie bogatym doświadczeniem lub wybitnymi zasługami dla konkretnego obszaru rynku, ze szczególnym uwzględnieniem sektorów takich jak kultura, dyplomacja, administracja publiczna, edukacja, branża tłumaczeniowa, biznes czy rynek mediów. Pełna lista członków Rady znajduje się na stronie Wydziału Neofilologii <https://neofilologia.uw.edu.pl/9679-2/rada-interesariuszy/>. Celem Rady jest wspieranie i opiniowanie działań Wydziału oraz zaangażowanie w rozwój naukowy i zawodowy zarówno jego studentów, jak i pracowników akademickich (m.in. opiniowanie programów studiów i określanie efektów uczenia się). Członkowie Rady spotykają się w pełnym składzie podczas Walnego Zgromadzenia organizowanego dwa razy w roku oraz w podgrupach danej dziedziny tworzonych na potrzeby konkretnych projektów bądź inicjatyw. Rada spotkała się dotychczas dwukrotnie: pierwsze posiedzenie odbyło się 27 lutego 2023 r., a kolejne 29 września 2023 r.

## **6.2. Działania podejmowane we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie konstruowania/modyfikowania programu studiów, jego realizacji oraz doskonalenia na kierunku filologia romańska**

Działania podejmowane we współpracy z partnerami zewnętrznymi dotyczą zarówno projektowania, jak i realizowania kształcenia na kierunku filologia romańska. Ilustruje to choćby przykład ostatniego posiedzenia Rady Interesariuszy, które było poświęcone m.in. sylwetce absolwenta tego kierunku. Członkowie Rady zwrócili uwagę na konieczność uzupełnienia kompetencji cyfrowych o umiejętność krytycznego posługiwania się współczesnymi narzędziami komunikacji. Jako wniosek postanowiono włączyć do sylabusu przedmiotu *Technologie informacyjne* moduł dotyczący *fact-checkingu*, który będzie prowadzony przez praktyka z otoczenia Rady. Poniżej opisujemy bardziej szczegółowo działania podjęte w ostatnich latach na poziomie Wydziału i Instytutu w celu doskonalenia wśród studentów kompetencji przydatnych na rynku pracy.

### **6.2.1. Szkolenia i warsztaty uzupełniające program studiów o kompetencje przydatne na rynku pracy**

Studenci filologii romańskiej regularnie biorą udział w szkoleniach organizowanych przez Wydział Neofilologii. W semestrze letnim 2021/2022 był to na przykład kurs coolTUTOR, przygotowujący studentów do roli tutorów międzykulturowych. Jego celem było zapewnienie studentom kompleksowego zestawu narzędzi i kompetencji społecznych niezbędnych do pracy z osobami z terenów dotkniętych kryzysem humanitarnym, w tym osób należących do innych kręgów kulturowych.

Od roku 2022/2023 Wydział proponuje spójny program szkoleń adresowanych do studentów wszystkich kierunków WN UW, który składa się z siedmiu ścieżek tematycznych odpowiadających konkretnym obszarom rynku: media, dyplomacja, tłumaczenia, zarządzanie projektem, PR &

komunikacja, zarządzanie instytucją kultury, e-commerce. W ramach każdej ścieżki organizowane są trzy spotkania warsztatowe, których celem jest wprowadzenie studentów w konkretny obszar tematyczny i wyposażenie ich w wiedzę i kompetencje szczególnie istotne dla danego sektora.

#### **6.2.1.1. Warsztaty przeznaczone dla studentów filologii romańskiej organizowane przez IR**

W ramach oferty warsztatowej IR studenci filologii romańskiej mogli uczestniczyć w dwóch rodzajach warsztatów – **warsztatach rozwijających kompetencje zawodowe** w zakresie nauczania języka francuskiego i tłumaczeń oraz **warsztatach psychoedukacyjnych**.

Już od 2015 r. studenci realizujący **moduł metodyczny** mogą uczestniczyć w szkoleniu organizowanym przez Instytut Francuski dla egzaminatorów DELF/DALF junior, zdobyć uprawnienia egzaminatora A1/A2 i brać następnie udział w sesjach egzaminacyjnych w szkołach podstawowych. Filozofia oceniania tych egzaminów (nie tylko odejmowanie punktów za błędy, ale również „nagradzanie” zaawansowanych struktur gramatycznych czy słownictwa) jest ważnym elementem zajęć poświęconych ewaluacji językowej.

Każdego roku (z przerwą w 2020 w okresie pandemii SARS-CoV-2) organizowane są warsztaty przekładowe (potwierdzone zaświadczeniem uczestnictwa) dla studentów **modułu przekładowego** i chętnych, prowadzone przez doświadczonych specjalistów, laureatów nagród Stowarzyszenia Tłumaczy, m.in. z Pawłem Łapińskim, Barbarą Kochan, Anną Wasilewską czy Krystyną Rodowską. W listopadzie 2018 r. zorganizowano dla studentów otwarte spotkanie z przedstawicielami agencji tłumaczeniowych (BTCS Best Translation& Conference Service i agencja Invenire). W 2023 r. ten typ spotkań został wznowiony: w maju warsztaty przekładowe dla naszych studentów poprowadziła redaktorka prowadząca w Oficynie Literackiej Noir sur Blanc.

W warsztatach, które proponujemy naszym studentom, nie chodzi jedynie o doskonalenie ich kompetencji zawodowych; jako wsparcie psychologiczne dla studentów w obliczu pandemii SARS-CoV-2 zorganizowaliśmy warsztaty psychoedukacyjne - 29 marca 2021 r. był to wykład pt. „Nie jesteś sam/a”, a następnie zaproponowaliśmy cztery moduły warsztatów skoncentrowanych na radzeniu sobie z własnymi emocjami i stresem, w których wzięło udział aż 50 studentów.

#### **6.2.2. Praktyki i inne formy zdobywania doświadczenia zawodowego**

Wydział Neofilologii, w tym IR, podejmuje także działania w celu umożliwienia studentom poznania przyszłego środowiska pracy i zdobycia doświadczenia zawodowego w sektorach zgodnych z zakładanym profilem absolwenta studiów filologicznych (patrz też: Kryterium 8).

##### **6.2.2.1. Praktyki i inne działania przeznaczone dla wszystkich studentów WN, w tym dla studentów filologii romańskiej**

W dniach 1-2 marca 2023 r. w budynku Wydziału przy Dobrej 55, pod honorowym patronatem Rektora UW prof. dr hab. Alojzego Z. Nowaka, odbyły się **Językowe Targi Pracy**, których współorganizatorem był Wydział Neofilologii. Studenci i absolwenci mieli możliwość nawiązania kontaktów z pracodawcami, postawienia pierwszych kroków w karierze zawodowej, poznania ofert pracy, stażu lub praktyk, doskonalenia umiejętności związanych z pracą i budowaniem własnej marki osobistej.

Od roku akademickiego 2022/2023 Wydział Neofilologii uruchomił, w ramach Partnerstwa Strategicznego z firmą Alcon, projekt WN UW x Alcon. Projekt ma na celu poszerzanie wiedzy

teoretycznej oraz zdobywanie kompetencji zawodowych przez studentów i studentki WN, a także wzajemną wymianę wiedzy i doświadczenia między Wydziałem a przedstawicielami tzw. biznesu.

#### **6.2.2.2. Praktyki i inne działania przeznaczone dla studentów filologii romańskiej organizowane przez IR**

W 2018 r. IR nawiązał współpracę z przedszkolem nr 197 „Do Re Mi” w Warszawie w ramach praktyk studenckich. Był to pierwszy grupowy projekt przeprowadzenia praktyk w przedszkolu. Po zmianach wprowadzonych w kształceniu nauczycieli (Rozporządzenie MNiSW z dnia 25 lipca 2019 r.) nasi studenci realizują praktyki w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

Od 15 września 2022 r. obowiązuje zawarte między Uniwersytetem Warszawskim a Miastem stołecznym Warszawą porozumienie o współpracy w ramach projektu „Warszawska sieć przedszkoli i szkół ćwiczeń uniwersytetu Warszawskiego”. Celem porozumienia jest „zapewnienie warszawskim placówkom oświatowym kadry pedagogicznej o wysokich kompetencjach naukowych i dydaktycznych oraz stworzenie studentom Uniwersytetu Warszawskiego jak najlepszych warunków kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela”. Obecnie trwa dwuletni okres pilotażowy, w czasie którego w projekcie uczestniczy 15 przedszkoli i 14 szkół podstawowych i ponadpodstawowych, po którym to okresie nastąpi ewaluacja projektu. Dzięki wspomnianemu projektowi studenci IR przygotowujący się do zawodu nauczyciela mają możliwość odbywania praktyk nauczycielskich w wyselekcjonowanych szkołach, m. in. w renomowanym warszawskim XV Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Narcyzy Żmichowskiej, pod opieką najlepszych nauczycieli.

Oprócz sformalizowanej współpracy ze szkołami dopuszczone jest także odbywanie przez studentów praktyk pedagogicznych w placówkach wybranych przez nich samych, często w miejscu zamieszkania poza Warszawą. Ma to na celu ułatwienie studentom pogodzenia obowiązków związanych z praktykami z innymi obowiązkami wynikającymi z toku studiów. W trosce o zapewnienie wysokiej jakości opieki mentorskiej, prowadzone są ankiety ewaluacyjne dotyczące współpracy praktykantów z ich szkolnymi opiekunami praktyk. Opiekun praktyk z ramienia IR pozostaje w kontakcie zarówno z praktykantami, jak i z ich szkolnymi opiekunami.

#### **6.2.3. Współpraca IR z otoczeniem społeczno-gospodarczym i jej wpływ na koncepcję i proces kształcenia**

Jak to zostało podkreślone na początku sekcji Kryterium 6, współpraca ze środowiskiem społeczno-gospodarczym na Wydziale Neofilologii jest rozumiana dwustronnie - zakłada nie tylko inicjatywy dla studentów organizowane we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, ale także działania uczelni na rzecz najbliższego otoczenia czy też aktywność zawodową pracowników (np. jako ekspertów). W tym kontekście warto wymienić następujące formy współpracy IR, które mają także przełożenie na koncepcję kształcenia i jej realizację na kierunku filologia romańska (patrz też: Kryterium 4):

- Kilko z naszych pracowników pracuje w szkołach publicznych (dr Małgorzata Molska, dr hab. prof. ucz. Radosław Kucharczyk), dr Michał Obszyński ma swoją własną szkołę językową, ze szkołami językowymi współpracują także mgr Lucas Skurczyński czy dr Karolina Wawrzonek. Te doświadczenia zawodowe i znajomość kontekstu rynku pracy są bardzo cenne dla naszych studentów, którzy myślą o pracy jako nauczyciele języka francuskiego w sektorze publicznym i prywatnym. Potrzeby rynku są na bieżąco (re)definiowane i brane pod uwagę przy budowaniu treści zajęć.

- Kilko z naszych wykładowców regularnie współpracuje z Ministerstwem Edukacji i Nauki oraz Centralną Komisją Egzaminacyjną przy przygotowywaniu/adaptowaniu materiałów do nauki języka francuskiego i egzaminów certyfikujących z tego języka (zajmuje się tym m. in. dr hab. prof. ucz. Radosław Kucharczyk): współpraca ta ma oczywiście wpływ na zajęcia dla przyszłych nauczycieli.
- Wiosną 2023 r., w ramach projektu “Uniwersytet Najmłodszy” prowadzonego na Wydziale Neofilologii, studenci modułu metodycznego pod opieką dr hab. prof. ucz. Radosława Kucharczyka przeprowadzili lekcję języka francuskiego dla warszawskich przedszkolaków, którzy przybyli w tym celu do naszej siedziby przy ul. Dobrej. To bardzo cenne doświadczenie dydaktyczne było wynikiem współpracy Wydziału z warszawskimi przedszkolami.
- Wśród naszych pracowników znajduje się kilko czynnych tłumaczy, m. in. dr Anna Ciostek (tłumaczka przysięgła), dr hab. Wanda Fijałkowska, dr Wiesław Kroker, mgr Krystyna Zaleska czy prof. dr hab. Izabella Zatorska: wszyscy oni dzielą się na zajęciach doświadczeniami zdobytymi we współpracy z podmiotami zlecającymi tłumaczenia. Zapraszają też na swoje zajęcia czynnych tłumaczy, którzy również przedstawiają studentom specyfikę branży.
- Stała współpraca dr hab. prof. ucz. Ewy Pileckiej z Samsung Research & Development Polska, gdzie jest ona ekspertem ds. języka francuskiego, wpływa na prowadzone przez nią zajęcia, na których pokazuje studentom zastosowanie narzędzi językoznawczych w firmie elektronicznej. Tę współpracę z firmą Samsung wykorzystuje też w pracy dydaktycznej dr Agnieszka Dryjańska, która dwukrotnie gościła na swoich zajęciach poświęconych lingwistyce komputerowej specjalistów z tej firmy, którzy opowiadali studentom na temat automatycznego przetwarzania języka (kwiecień 2020) oraz o sztucznej inteligencji (maj 2022). Wiedza zaś, którą podczas swojej współpracy z Samsungiem zdobyła dr hab. prof. ucz. Ewa Pilecka pozwoliła jej wziąć udział w panelu dyskusyjnym poświęconym sztucznej inteligencji i ChatGPT (w ramach cyklu wykładów dla studentów Neofilologii „Żyj chFILO”: nagranie dostępne online: <https://www.youtube.com/watch?v=lQq3-3bxOzE>).
- Bardzo ważną współpracą z punktu widzenia przystosowywania naszych zajęć do potrzeb studentów, przede wszystkim I roku studiów licencjackich, jest współpraca z warszawskimi szkołami średnimi. Od ponad 10 lat IR organizuje w swoich murach wykłady dla uczniów warszawskich liceów. W każdym semestrze odbywają się cztery wykłady w języku polskim poświęcone językowi francuskiemu, szeroko pojętemu językoznawstwu oraz kulturze i literaturze krajów francuskojęzycznych. Od czasów pandemii SARS-CoV-2, kiedy to wykłady zostały czasowo prowadzone online, na prośbę nauczycieli dwa wykłady w semestrze są prowadzone w sali, a dwa w trybie zdalnym. W przypadku tradycyjnych wykładów rocznie odwiedzało nas 600-800 licealistów. Teraz zdarza się, że na jeden wykład zdalny łączy się 10 klas, czyli prawie 300 osób. Bywa też, że na wykłady zdalne zgłaszają się do nas również nauczyciele i uczniowie spoza Warszawy. Organizatorka wykładów jest w stałym kontakcie mailowym z nauczycielami i dopasowuje formę i tematykę wykładów do ich potrzeb. Młodzież, która nas odwiedza, nasi potencjalni kandydaci na studia, pokazują też prowadzącym wykłady, jacy są współcześni licealiści, co ich interesuje, a to pozwala lepiej dopasowywać treści zajęć dla studentów I roku.
- Na wyraźną prośbę nauczycieli klas dwujęzycznych warszawskich liceów IR organizuje również regularnie wykłady w języku francuskim, które nasi wykładowcy wygłaszają już bezpośrednio w zainteresowanych szkołach. Od kilku lat współpracujemy w ten sposób z liceami im. N.

Żmichowskiej i S. Sempołowskiej. Kontakt z tymi szkołami pozwala nam lepiej poznać naszych przyszłych studentów i przygotować dla nich odpowiednią ofertę zajęć.

- IR obejmuje patronatem wiele wydarzeń promujących język i kulturę francuską w wielu szkołach. Nasi pracownicy regularnie zasiadają w jury konkursów.
- Współpraca z otoczeniem gospodarczym wiąże się również z szeroką działalnością popularyzatorską naszych pracowników: jako eksperci występują oni w różnych debatach, panelach, prowadzą wykłady dla różnych instytucji. Oto kilka przykładów: w czerwcu 2019 r. wykład „O tekstualizacji ludzkich doświadczeń. Literaturoznawcza refleksja nad metodami psychologii narracyjnej” dla Akademii Ignatianum w Krakowie wygłosił dr hab. Marcin Klik, w grudniu 2021 r. prof. dr hab. Jolanta Sujecka-Zajęc wygłosiła wykład online „Lider myśli i ... rozumie siebie” dla nauczycieli języka angielskiego w ramach Akademii Liderów i Liderów Edukacji, DOS-ELT Śpiewak-Rosińska; w marcu 2023 r. dr hab. prof. ucz. Monika Malinowska wzięła udział w panelu pt. „Wokół Christine de Pizan”, który współorganizowała z Austriackim Forum Kultury w Warszawie (dostępne online: <https://www.youtube.com/watch?v=BNrqe4wjVG4>). Przykłady te można by mnożyć. Istotne jest to, że wykłady popularyzatorskie nasi wykładowcy wygłaszają również dla instytucji zagranicznych, np. dr hab. prof. ucz. Małgorzata Sokołowicz dla Association Nancy France-Pologne w 2018 r. i 2019 r. Każdy taki wykład lub panel przyczynia się do autorefleksji nad własnym warsztatem, sposobem przekazywania wiedzy i w ten sposób przekłada się na kształcenia naszych studentów.

### **6.3. Ewaluacja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym**

Na poziomie Wydziału współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym podlega cyklicznej ewaluacji podczas walnych posiedzeń Rady Interesariuszy, odbywających się dwa razy w roku, w ramach Kolegiów Dziekańskich w poszerzonym składzie z udziałem Pełnomocników wymienionych w punkcie 6.1.1. oraz podczas zebrań KJD z Kierownikami Studiów. Na poziomie Instytutu jej ewaluacja jest dokonywana podczas posiedzeń Rady Dydaktycznej, a w przypadku kwestii związanych z kształceniem nauczycieli także podczas zebrań Zakładu Dydaktyki Języków Romańskich. Narzędzia ewaluacji współpracy ze szkołami w ramach praktyk nauczycielskich zostały opisane w punkcie 6.2.3.

Wpływ współpracy ze środowiskiem zewnętrznym na kształcenie w IR widać również w semestralnych ankietach studenckich oraz w rozmowach ze studentami, którzy bardzo doceniają spotkania z przedstawicielami świata zawodowego oraz możliwość sprawdzenia się w przyszłej roli zawodowej (tłumacza lub nauczyciela).

#### **Zalecenia dotyczące kryterium 6 z 2017 roku**

„Zaleca się wypracowanie zasad i stworzenie forum do opiniowania koncepcji kształcenia przez interesariuszy oraz podpisanie stosownych umów regulujących tę kwestię”.

Powołanie od października 2021 r. na Wydziale Neofilologii Rady Interesariuszy, ciała opiniodawczo-doradczego i konsultacyjnego jest rozwiązaniem umożliwiającym wypracowanie zasad współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Współpraca jest rozumiana dwustronnie - zakłada nie tylko inicjatywy dla studentów organizowane we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, ale także działania uczelni na rzecz najbliższego otoczenia czy też aktywność zawodową pracowników (np. jako ekspertów) (patrz: punkt 6.2.3).

Ewaluacja współpracy odbywa się cyklicznie, co pozwala w pełni dostosowywać się do bieżących potrzeb studentów IR oraz środowiska zewnętrznego.

### **Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku**

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia w Instytucie Romanistyki (dalej: IR) odbywa się na kilku poziomach. Pierwszy poziom dotyczy umiędzynarodowienia kadry. Z punktu widzenia kształcenia w języku obcym ważne jest to, że studenci mają zajęcia z Belgijką, mgr Pascale Peeters, oraz Francuzem, mgr. Lucasem Skurczyńskim. Dobrą ilustracją międzykulturowości oraz tego, że język francuski może być językiem wernakularnym jest zatrudnienie w Instytucie dwóch Włosek, dr Sary Del Rossi i dr Alessi Vignoli. Fakt, że studenci komunikują się z tymi wykładowcami w języku francuskim również poza salą wykładową, przygotowuje ich do ewentualnych studiów za granicą, a różne kultury reprezentowane przez tych wykładowców wzbogacają ofertę zajęć Instytutu. Jednakże również nasi polscy wykładowcy mają duże doświadczenie międzynarodowe, co wpływa – pośrednio – na umiędzynarodowienie kierunku. Wśród tych doświadczeń należy wymienić:

- regularny udział w zagranicznych konferencjach. Każdy aktywny naukowo pracownik IR uczestniczy rocznie średnio w 1-2 konferencjach zagranicznych (Francja, Belgia, Kanada, ale również Litwa, Grecja, Hiszpania);
- wspólne projekty naukowe prowadzone z kolegami z zagranicy. W ramach projektu z Uniwersytetem w Montpellier poświęconemu kryzysowi jako narzędziu analizy tekstów literackich wydano w 2021 r. monografię wieloautorską "Crise de la littérature et partage des disciplines (publikacja dostępna online: <https://www.wuw.pl/product-pol-13419-Crise-de-la-litterature-et-partage-des-disciplines-EBOOK.html>). We współpracy z University of British Columbia, Kanada i z University of Pennsylvania, USA) zorganizowano w okresie wrzesień 2021-maj 2022 cykl seminariów p.t. „Marguerite de Navarre Seminar”, w których wzięło udział 140 badaczy z Europy, USA i Kanady. Coraz częściej pracownicy IR są wykonawcami/ekspertami w europejskich projektach, takich jak *ALAMODE Apprentissage des Langues MoDiMEs dans une Europe Plurielle* czy *Las colocaciones intensivas del francés antiguo y su traducción al francés contemporáneo y al español (Colindante)*. Międzynarodowe projekty realizowane są również w ramach sojuszu uniwersytetów 4EU+: nasi pracownicy koordynowali i realizowali w latach 2021-2022 projekt badawczy pt. „European perspective on Literature, Culture, Language and Certification (EPoLCLC)”;
- regularne wyjazdy na zagraniczne uniwersytety w ramach programu Erasmus+. Poza czasem pandemii SARS-CoV-2, kiedy to wyjazdy te zostały z oczywistych przyczyn ograniczone, nasi pracownicy odbywali około 12 wyjazdów w każdym roku akademickim (lista ośrodków, z którymi Romanistyka ma podpisaną umowę o wymianie studentów i kadry jest przedstawiona poniżej);
- regularne wyjazdy na stypendia, staże badawcze, kwerendy i szkolenia zagraniczne, np. stypendia Rządu francuskiego, pobyty naukowe w ramach umów bilateralnych, stypendia oferowane przez AIEQ, szkolenia dla nauczycieli języka francuskiego organizowane przez francuskie szkoły językowe;
- wygłaszanie wykładów na zaproszenie w zagranicznych placówkach naukowych. Nie sposób wymienić tu wszystkich takich wykładów, ale na przykład dr Michał Obszyński dwukrotnie



występował na Uniwersytecie w Mediolanie, wygłaszając w marcu 2022 r. wykład pt. „La politique linguistique au Québec”, a w maju 2023 r. – „En quête d’un langage universel. La décolonisation de la langue et de la littérature dans les postulats des congrès d’écrivains et d’artistes noirs francophones”; w kwietniu 2022 r. na Uniwersytecie w Montpellier dr hab. Agata Sobczyk wygłosiła wykład: „La profanation carnavalesque dans les fabliaux”;

- wyjazdy jako visiting professor: poza tygodniowymi pobytami Erasmus+, podczas których nasi pracownicy prowadzą zazwyczaj 8 godz. zajęć na zagranicznej uczelni, wykładowcy IR mają także doświadczenia w dłuższych pobytach na francuskich uczelniach. Na początku 2020 roku miesiąc na paryskiej Sorbonie spędziła, nauczając studentów tamtejszej komparatystyki literackiej, dr hab. prof. ucz. Małgorzata Sokołowicz. W lutym 2023 r. dr hab. prof. ucz. Maciej Smuk uczył studentów dydaktyki języków obcych na Uniwersytecie w Poitiers;
- uczestniczenie w procesie recenzyjnym postępowań doktorskich za granicą: dr hab. prof. ucz. Radosław Kucharczyk regularnie recenzuje prace doktorskie z zakresu FLE na Uniwersytecie w Poitiers, dr hab. prof. ucz. Małgorzata Sokołowicz współpracuje na tym polu z Uniwersytetem Lotaryńskim oraz starą i nową Sorboną.

Rozbudowane kontakty pracowników Instytutu z kolegami z zagranicy wpływają pozytywnie na umiędzynarodowienie procesu kształcenia również na innym poziomie. Nasi studenci mają bowiem możliwość uczestniczyć w zajęciach i wykładach prowadzonych przez wykładowców z zagranicy lub przez obcokrajowców reprezentujących inne dziedziny (głównie dyplomację). Oto kilka przykładów:

- w okresie przedpandemicznym co roku w Instytucie Romanistyki gościło 5-6 zagranicznych gości przyjeżdżających prowadzić zajęcia w ramach umów Erasmus. Od zeszłego roku akademickiego (2022/2023) wizyty te zaczęły odżywać: gościło u nas dwóch profesorów: prof. Laurent Currelly, z Uniwersytetu w Miluzie i prof. Hans-Jurgen Lusebrink z Uniwersytetu z Kraju Saary;
- kontakty naukowe naszych pracowników sprawiają, że zagraniczni wykładowcy przyjeżdżają do Instytutu Romanistyki, poza samymi umowami Erasmus+. I tak w maju 2019 r. wykład „Vers un dictionnaire électronique des structures linguistiques exprimant l'intensité en français” poprowadziła dla naszych studentów prof. Clara Romero (Université de Paris – daw. Université Paris Descartes), a w maju 2023 r. gościł w Instytucie i prowadził zajęcia dla studentów Frédéric Marty (CY Cergy Paris Université) – autor monografii o Louise Dupin. Dużym ułatwieniem w prowadzeniu jednych-dwóch zajęć dla naszych studentów są programy pozwalające na przeprowadzenie wykładów zdalnie (platformy Zoom, GoogleMeet). W 2021 r. odbyła się w tym trybie, między innymi, seria wykładów mająca na celu promocję kultury i literatury quebeckiej wśród naszych studentów: w maju „Montréal dans les bulles: représentations de l'espace urbain et du français parlé montréalais dans la bande dessinée” – wykład prof. Anny Giaufret (Università di Genova), a miesiąc wcześniej – „Dire, lire, entendre le Québec” – wykład prof. Bernarda Andrèsa (UQAM);
- na pojedyncze zajęcia bywają również zapraszani pracownicy dyplomacji. I tak na przykład w kwietniu 2023 r. jedno z zajęć „Aktualności frankofońskich” poprowadził Guillaume Wegmüller z Ambasady Szwajcarii, objaśniając studentom funkcjonowanie demokracji bezpośredniej w jego kraju;
- ważną inicjatywą z punktu widzenia umiędzynarodowienia oferty naszych zajęć są zaproszenia tzw. *visiting professors*. Prowadzą oni zazwyczaj jedno-dwa zajęcia kursowe (30 godz.) skondensowane w miesiąc. Takie zajęcia prowadzone były np. przez językoznawców prof.

Fabrice'a Marsaca (Université de Strasbourg, semestr letni 2017/18), prof. Xavier Blanco (Universidad Autónoma de Barcelona, semestr zimowy 2018/19), dydaktyka: prof. Freiderikosa Valetopoulosa (Université de Poitiers, semestr letni 2018/2019) czy literaturoznawców: prof. Hansa-Jurgena Lusebrinka (Université de la Sarre, semestr letni 2017/2018), prof. Sarga Mousse (Sorbonne Nouvelle, semestr letni 2018/2019), prof. Michèle Clément z Lyonu (semestr zimowy 2019/2020) i prof. François Rosseta (Université de Lausanne, semestr letni 2021/2022).

Proces kształcenia naszych studentów podlega więc umiędzynarodowieniu w ramach samego programu zajęć, nie należy zresztą zapominać, że nasze kształcenie odbywa się w całości lub częściowo w języku obcym. Nasi studenci mają też jednak możliwość wyjazdu na studia zagraniczne w ramach stypendium Erasmus+. Pod koniec 2021 r. zostały przeanalizowane nasze umowy Erasmus. Biorąc pod uwagę potrzeby i preferencje studentów, zdecydowaliśmy się zintensyfikować wymiany z najpopularniejszymi uniwersytetami (Bordeaux, Lyon, Nicea, Montpellier), a zrezygnować z tych umów, które nie były praktycznie wykorzystywane (Saloniki, Madryt, Barcelona). Obecnie IR ma podpisane umowy Erasmus+ z 12 ośrodkami: Université de Liège, Université Lumière (Lyon II), Université Michel de Montaigne (Bordeaux III), Université de Haute-Alsace (Mulhouse), Université de Lorraine (Wydział Lettres Modernes), Université Paul Valéry (Montpellier III), Université Côte d'Azur (Nice), Université Sorbonne Nouvelle (Paris III), Université de Nanterre (Paris X), Université Paris Nord (Paris XIII), Université de Poitiers i Universität des Saarlandes. Ta liczba pozwala nam na nawiązywanie nowych kontaktów z uniwersytetami, które mogą być szczególnie atrakcyjne dla naszych studentów i pracowników (rozważamy obecnie podpisanie umowy z Uniwersytetem w Strasburgu).

Poniższe dane pokazują, jak popularne są wyjazdy Erasmus+ wśród naszych studentów:

Studenci IR zakwalifikowani na wyjazd:

- 2017-2018 – 19 osób (wyjechało 16 osób)
- 2018-2019 – 15 osób
- 2019-2020 – 24 osoby
- 2020-2021 – 29 osób (wyjechało 15 osób)
- 2021-2022 – 25 osób
- 2022-2023 – 26 osób

Proces rekrutacyjny jest szczegółowo opisany na naszej stronie: <https://romanistyka.wn.uw.edu.pl/index.php/erasmus/>.

Dla studentów, którzy nie są pewni, czy chcą wyjechać lub też tych, którzy rozważają nie tylko semestralną wymianę, ale dłuższe studia we Francji, organizujemy od czterech lat (poza rokiem akademickim 2022/2023), spotkania z reprezentantami Campus France. Podczas kilkugodzinnego spotkania, prowadzą oni prezentację na temat studiowania we Francji, a następnie są dostępni dla studentów i odpowiadają na ich indywidualne pytania.

Instytut Romanistyki ma również obecnie podpisaną jedną umowę o podwójnych dyplomach, którą koordynuje dr hab. prof. ucz. Radosław Kucharczyk. W zasadzie co roku przynajmniej jeden student IR kończy studia z takim podwójnym dyplomem.

Doktoranci, piszący prace pod kierunkiem pracowników IR, mogą wyjeżdżać na atrakcyjne stypendia naukowe na Uniwersytet Kraju Saary w ramach umowy bilateralnej z tamtejszą romanistyką. We wrześniu 2023 r. z zasobów doskonale zaopatrzonej biblioteki tamtejszej Romanistyki korzystała jedna z naszych doktorantek. W kwietniu 2023 r. IR gościł również doktoranta z tamtejszego

uniwersytetu, który konsultował swój projekt doktorski z naszymi pracownikami i planował wspólną sesję naukową z naszymi doktorantami.

Ważna dla procesu umiędzynarodowienia jest również obecność studentów zagranicznych na naszych zajęciach. Choć ich liczba nie jest wysoka, co spowodowane jest zapewne przez barierę językową, to samo uczestnictwo studentów zagranicznych wpływa na charakter zajęć.

Studenci zagraniczni wpisani na zajęcia w IR:

- 2018-2019 – 21 studentów + stypendystka z Kanady
- 2019-2020 – 9
- 2020-2021 – 9
- 2021-2022 – 6
- 2022-2023 – 5

Natomiast chętnie przyjeżdżają do nas zagraniczni studenci ostatnich lat studiów magisterskich w zakresie FLE na staż: pod okiem opiekuna przydzielonego spośród pracowników IR, obserwują oni zajęcia i prowadzą kilka zajęć. W ostatnich latach (poza pandemią) co roku przyjeżdża do nas jeden taki stażysta rocznie (głównie z Uniwersytetu w Poitiers, ale też z Lille).

Nasi studenci doceniają umiędzynarodowienie naszego procesu kształcenia: w anonimowych ankietach przeprowadzanych na koniec semestru podkreślają obecność na zajęciach zagranicznych gości, doceniają również wysokie kompetencje (zdobyte między innymi dzięki zagranicznym kontaktom) naszych wykładowców. Ci, którzy skorzystali z mobilności Erasmus+ sami zachęcają swoich kolegów i koleżanki do takiego wyjazdu. Nasze koordynatorki Erasmus+ są w stałym kontakcie ze studentami, którzy przebywają aktualnie za granicą i zawsze służą im pomocą i wsparciem. W 2020/2021 roku podczas zajęć prowadzonych zdalnie, wielu studentów przebywających akurat na Erasmusie zdecydowało się uczestniczyć również w zajęciach w IR: pokazuje to, jak cenią nasze zajęcia oraz to, że nie odbiegają one od kursów prowadzonych we Francji.

Na koniec chcielibyśmy podkreślić, że w ramach podejmowanych działań mających na celu uwrażliwienie na korzyści płynące z umiędzynarodowienia, Kierownik studiów przeprowadziła wśród studentów anonimową ankietę, w której studenci mogli zaprezentować własny sposób postrzegania i korzyści wynikające z umiędzynarodowienia w toku studiów. Studenci podkreślili między innymi, że umiędzynarodowienie wprowadza elementy wielokulturowości na zajęcia, co pomaga im przygotować się do kariery w coraz bardziej zglobalizowanym świecie.

## **Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia**

### **8.1. System wsparcia a potrzeby różnych grup studentów**

Wsparcie studentów filologii romańskiej wpisane jest w pierwszej kolejności w działania prowadzone na całym Uniwersytecie Warszawskim, jak również na samym Wydziale Neofilologii. Wśród tych pierwszych należy wymienić wsparcie udzielane przez specjalnie do tego celu powołane jednostki lub funkcje takie jak: Biuro ds. Pomocy Materialnej, Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BON), Centrum Pomocy Psychologicznej UW, Ombudsman (Rzecznik akademicki), Koordinator ds. Antydyskryminacji, Komisja Rektorska ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji. Na poziomie wydziału jest to Pełnomocnik ds. równości na Wydziale Neofilologii. Celem wymienionych tutaj ciał jest zapewnienie odpowiednich warunków studiowania i funkcjonowania w życiu akademickim na zasadach równości i

inkluzywności, co przekłada się na opracowywanie i wdrażanie ogólnouniwersyteckich i wydziałowych ram prawnych, rekomendacji, poradników i kodeksów dobrych praktyk jak również na działania interwencyjne i mediacyjne w przypadkach naruszenia praw w którymkolwiek z obszarów objętych działaniem danej jednostki.

Przykładem może być tutaj Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, które oferuje wsparcie osobom doświadczającym skutków niepełnosprawności i/lub przewlekłych problemów zdrowotnych, jak również osobom doświadczającym przejściowych problemów zdrowotnych, których skutki utrudniają lub uniemożliwiają studiowanie zgodnie z wymogami określonymi w Regulaminie Studiów UW i sylabusach przedmiotów w USOSweb (np. zgodnie z limitem dopuszczalnych nieobecności). Biuro to na podstawie dokumentacji medycznej przygotowuje rekomendacje dotyczące odpowiednich rozwiązań dostosowanych do sytuacji każdego studenta. Studenci z niepełnosprawnościami mogą, w uzasadnionych przypadkach, korzystać z wydłużonego czasu na pisanie kolokwium i egzaminów lub indywidualnego sposobu ich przeprowadzenia w ramach IOS (Indywidualnej organizacji studiów – patrz: punkt 8.2.1). Na podstawie rekomendacji BON udzielane są im także urlopy zdrowotne, a także ustalane są alternatywne sposoby lub terminy zaliczenia przedmiotów. Kierownik studiów stara się przestrzegać zaleceń BON dbając o zapewnienie realizacji efektów uczenia się koniecznych do osiągnięcia w ramach programu studiów. Udogodnienia infrastrukturalne w zakresie dostosowań architektoniczno-technicznych wyszczególnione są w Kryterium 5.

Z Biurem ds. Osób z Niepełnosprawnościami współpracuje Centrum Pomocy Psychologicznej UW, które różnych form wsparcia – od pojedynczych konsultacji po indywidualną psychoterapię krótkoterminową lub psychoterapię grupową ograniczoną w czasie. CPP prowadzi także warsztaty psychoedukacyjne.

Studenci IR mogą również liczyć na wsparcie materialne w formie stypendium socjalnego, zapomogi czy też specjalnego stypendium dla osób z niepełnosprawnościami dostępnych dla studentów na poziomie ogólnouniwersyteckim. Za wsparcie odpowiedzialne jest Biuro ds. Pomocy Materialnej UW.

Dodatkowymi formami wsparcia studentów są Akademicka Poradnia Prawna UW, Centrum Rozwiązywania Sporów i Konfliktów przy WPiA UW czy też Studencki Ośrodek Pomocy Prawnej przy WPiA UW (Klinika Prawa UW), które zapewniają ogólnodostępną pomoc prawną w szerokim zakresie spraw i zagadnień.

## **8.2. Formy wspierania studentów w procesie uczenia się**

Studenci otrzymują wsparcie zarówno dydaktyczne, jak i naukowe, które jest dostarczane przez administrację IR oraz nauczycieli akademickich. Obejmuje ono takie formy jak:

1. Wsparcie administracyjne poprzez stały kontakt z Kierownikiem studiów (na dyżurach i drogą mailową), opiekunami roku (jeden opiekun dla każdego roku wybierany spośród pracowników IR), koordynatorami odpowiedzialnymi za poszczególne obszary oraz sekretariatem ds. studentów;
2. Indywidualne konsultacje: studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (wieczorowych) mogą korzystać z konsultacji, które są częścią obowiązkowych dyżurów nauczycieli akademickich. Terminy tych konsultacji są regularnie ogłaszane na stronie internetowej IR w zakładce Strefa Studenta – informacje organizacyjne – [dyżury pracowników](#);
3. Rozszerzanie bazy materiałów dydaktycznych w formie cyfrowej udostępnianych drogą mailową, USOS lub na platformach Kampus czy Google Classroom. Materiały takie wspierają

rozwój autonomii studentów, a równocześnie wychodzą naprzeciw rosnącej z ich strony wrażliwości ekologicznej. W przypadku niektórych zajęć, pozwalają one również łatwiej organizować sobie plan zajęć;

4. Indywidualizacja studiowania: studenci mają możliwość indywidualizacji swojego toku studiów (IOS) i mogą skorzystać z prawa do wsparcia opiekuna naukowego zgodnie z [Regulaminem Studiów UW](#);
5. Rozszerzenie oferty dydaktycznej o elementy ponadprogramowe, czego przykładem może być organizowane przez jednego z pracowników IR „Atelier de jeux”. Spotkania te mają na celu doskonalenie kompetencji wypowiedzi ustnej w języku francuskim poprzez gry oraz zachęcenie studentów do pracy nad kompetencjami leksykalnymi i semantycznymi;
6. Dostęp do informacji o ofercie dydaktycznej: studenci mają dostęp do sylabusów przedmiotów, literatury przedmiotu oraz sposobu ewaluacji poprzez platformę USOSweb na ponad miesiąc przed początkiem rejestracji na zajęcia, co ułatwia orientację w proponowanych treściach oraz układanie planu zgodnie z zainteresowaniami.
7. Studenci 1 roku: w IR studenci zaczynający studia mogą liczyć na pełne wsparcie ze strony administracji. Studenci mogą również zgłaszać swoje uwagi do starostów lub do opiekuna roku. Opiekun roku jest kluczową osobą pierwszego kontaktu dla nowo przyjętych studentów ułatwiając komunikację np. z koordynatorami przedmiotów i z Kierownikiem studiów. Od roku akademickiego 2021/2022 został również wprowadzony program warsztatów z kompetencji miękkich dla studentów I roku odbywający się w ramach Wydziałowego Dnia Adaptacyjnego. Warsztaty dotyczą: kreatywnego robienia notatek, zarządzania czasem, zarządzania stresem.

### **8.2.1. Indywidualne potrzeby studentów**

W szczególnych przypadkach istnieje możliwość ubiegania się o indywidualną organizację studiów (IOS) zgodnie z [Regulaminem studiów na UW](#), gdzie rozróżnia się : 1) indywidualny program studiów realizowany we współpracy z opiekunem naukowym; 2) indywidualny plan studiów realizowany we współpracy z opiekunem naukowym; 3) indywidualny tryb i termin zaliczania przedmiotów lub 4) indywidualny tryb studiowania przeznaczony dla studentów z niepełnosprawnością lub z chorobą przewlekłą, zgodnie z zaleceniami Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BON).

Zgoda na odbywanie studiów w trybie indywidualnej organizacji studiów może zostać wyrażona w szczególności: 1) studentom wyróżniającym się w nauce; 2) studentom uczestniczącym w pracach badawczych nieobjętych programem studiów; 3) studentom wyróżniającym się w działalności sportowej, w której reprezentują Uniwersytet; 4) studentom wyróżniającym się w działalności kulturalnej lub artystycznej; 5) studentom skierowanym na studia w innej uczelni lub instytucji krajowej lub zagranicznej; 6) studentom studiującym jednocześnie na więcej niż jednym kierunku studiów; 7) studentom z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą; 8) studentkom w ciąży i studentom będącym rodzicami; 9) w innych uzasadnionych przypadkach niż wymienione w pkt. 1-9, w tym związanych ze zdarzeniami losowymi dotyczącymi studenta.

Procedury przyznawania IOS reguluje Uchwała Rady Dydaktycznej nr 12 z dnia 23 listopada 2021 r. Ten sposób studiowania pozwala na modyfikację czasu trwania studiów lub zastąpienie przedmiotów obowiązkowych innymi. Od 2021 r. Kierownik studiów przyjął 28 wniosków o indywidualną organizację studiów. Większość wniosków dotyczyła indywidualnego trybu studiowania przeznaczonego dla studentów z niepełnosprawnością lub z chorobą przewlekłą (BON). Dodatkowo, w IR 8 studentów zostało objętych IOS z racji tego, że studiowali jednocześnie na więcej niż jednym

kierunku studiów. Wówczas każdy z nich miał wyznaczonego opiekuna naukowego (pracownika IR), który czuwał nad prawidłową realizacją programu studenta z IOS.

### **8.2.2. Wsparcie w sytuacji kryzysu**

Okresem, który wymagał szczególnej troski o studentów i ich proces uczenia się był czas pandemii. W roku akademickim 2020/2021, w ramach dni adaptacyjnych prowadzonych pod koniec września 2020 r., Dyrekcja IR zebrała informacje o kompetencjach cyfrowych nowo przyjętych studentów/studentek oraz ich doświadczeniach z nauczaniem zdalnym, szczególnie w odniesieniu do używanych przez nich wcześniej platform. Kierownik studiów przeprowadził szkolenia np. z obsługi USOS i praw studenckich) w trybie zdalnym oraz szkolenia wprowadzające w działanie narzędzi informatycznych wykorzystywanych w prowadzeniu zajęć zdalnych w IR (platforma Zoom i Classroom). W semestrze zimowym 2020/2021 zgodnie z zapowiedzią Prorektora ds. studentów i jakości kształcenia dr hab. Sławomira Żółtka, prof. ucz., stworzono specjalne rekomendacje dot. kształcenia w trybie zdalnym, które powstały w ramach *Programu zintegrowanych działań na rzecz rozwoju Uniwersytetu Warszawskiego (Programu ZIP)* dzięki pracy trzech zespołów roboczych reprezentujących: nauki społeczne, nauki humanistyczne oraz nauki ścisłe i przyrodnicze. W IR, w ramach projektowania zajęć oraz udoskonalenia systemu wsparcia studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich w kształceniu/uczeniu się zdalnym, zastosowano wiele rekomendacji wypracowanych przez wspomniane zespoły. Mając na względzie, że w sytuacji nauczania zdalnego, studenci mogli odczuwać większe zmęczenie i spadki koncentracji, Kierownik studiów rekomendował pracownikom IR szereg rozwiązań, takich jak krótkie przerwy w trakcie zajęć, ustalenie zasad włączania/wyłączania kamer, włączanie do zajęć prowadzonych synchronicznie samodzielnej pracy studentów, wykonywanej indywidualnie, stosowanie różnych form interakcji między studentami, w tym pracy w parach i w podgrupach (np. w tzw. pokojach), tzw. debriefing – rozmowa o odczuciach i emocjach związanych z wykonanym zadaniem; wprowadzanie elementów oceniania kształtującego, skoncentrowanego na podkreśleniu osiągniętych rezultatów.

Poczucie zagrożenia i niepewności, jak również zdalny tryb pracy osłabiły zdrowie psychiczne studentów. W związku z tym, po semestrze zimowym 2020/2021, Dyrekcja IR zdecydowała się przeprowadzić anonimową ankietę mającą na celu poznanie potrzeb studentów w zakresie kondycji psychicznej. Zebrane informacje pozwoliły podjąć konkretne działania w kierunku poprawy jakości pracy w trosce o zdrowie studentów w tym wykład pt. "Nie jesteś sam/a" poprowadzony przez Katarzynę Murawską-Jamroziak, trenerkę psychologii biznesu, z wykształcenia pedagoga i psychoterapeutkę, specjalizującą się w interwencjach kryzysowych. Biorąc pod uwagę pozytywny odbiór wykładu i potrzebę poruszania tematyki zdrowia psychicznego, studentom zaproponowano również spotkania weekendowe, w godzinach 10.00-16.00, poświęcone umiejętnościom psychologicznym, takim jak radzenie sobie z emocjami, współpraca w grupie, rozwijanie poczucia własnej wartości, metody radzenia sobie ze stresem, komunikacja i budowanie relacji. W sumie odbyły się 4 spotkania warsztatowe, w których wzięło udział 50 chętnych studentów.

### **8.3. Formy wsparcia w mobilności krajowej i międzynarodowej**

Kluczową rolę we wsparciu studentów zainteresowanych mobilnością studencką odgrywają koordynatorzy ds. mobilności. Zgodnie z wytycznymi z załącznika 1 do uchwały Rady Dydaktycznej na kierunku filologia romańska nr 10 z 23 listopada 2021 r. obszarami ich kompetencji są 1. zarządzanie (planowanie, organizacja i koordynacja procesu składania aplikacji, selekcji kandydatów,

przygotowywania umów mobilności oraz monitorowanie postępów programu), 2. wsparcie studentów w odpowiednim zrozumieniu wymogów programu, wyborze odpowiednich instytucji partnerskich oraz informowanie o dostępnych miejscach i stypendiach, 3. kontakty z partnerami zagranicznymi, 4. administracja i zarządzanie dokumentacją, 5. monitorowanie i ocena funkcjonowania programu, 6. rozwiązywanie problemów i pomoc uczestnikom programu, 7. promocja programu.

Aktualnie w IR dwóch pracowników pełni funkcję koordynatora ds. wyjazdów studenckich, co przekłada się na sprawną obsługę zarówno aplikacji do udziału w programie, jak również pomyślną realizację samych wyjazdów.

Informacje o mobilności studenckiej dostępne są dla studentów na stronie internetowej IR, w zakładce Strefa Studenta -> wyjazdy / dyplomy / kariera -> [Erasmus+](#). Jak już wspomniano w Kryterium 7, regularne spotkania z reprezentantami Campus France są też okazją dla studentów mniej zdecydowanych, wahających się lub takich, którzy szukają możliwości wyjazdu na dłuższy okres do wyjaśnienia wątpliwości i zasięgnięcia bardziej szczegółowych informacji.

#### **8.4. Wspieranie studentów IR we wchodzeniu na rynek pracy**

Na poziomie uniwersyteckim, studenci IR mogą korzystać z kompleksowego wsparcia udzielanego przez Biuro Karier UW, a także otrzymać pomoc w przekuwaniu pomysłów opracowanych podczas studiów w projekty przedsiębiorcze w ramach Inkubatora UW.

Na poziomie Wydziału, najważniejszą formą wsparcia studentów w drodze do kariery zawodowej jest wprowadzony w roku 2022/2023 program szkoleń adresowanych do studentów wszystkich kierunków WN, składający się z siedmiu ścieżek tematycznych odpowiadających konkretnym obszarom rynku (Media, Dyplomacja, Tłumaczenia, Zarządzanie projektem, PR & komunikacja, Zarządzanie instytucją kultury, E-commerce). Również na poziomie Wydziału organizowane są branżowe targi pracy, pomagające studentom w nawiązaniu kontaktów z potencjalnymi pracodawcami oraz spotkania warsztatowe prowadzone we współpracy z firmami zewnętrznymi (Samsung R&D Institute Poland, Alcon). W roku 2022/2023 WN zorganizował także koszyk przedmiotów ogólnouniwersyteckich doskonalących kompetencje przydatne na rynku pracy i w nauce, obejmujących m.in. zajęcia z wystąpień publicznych, komunikacji biznesowej czy turystycznej w języku angielskim.

W obszarze działań podejmowanych przez IR w ramach wspierania studentów we wchodzeniu na rynek pracy wymienić należy praktyki nauczycielskie, szkolenia metodyczne i warsztaty tłumaczeniowe, a także spotkania z przedstawicielami rynku pracy.

Powyższe działania wspierające, zarówno te wydziałowe, jak i instytutowe, zostały przedstawione szczegółowo w Kryterium 6.

W kontekście przygotowania studentów do podjęcia pracy zawodowej warto również wspomnieć o jednej z niedawnych inicjatyw w IR. W ramach ścieżki metodycznej przygotowującej do zawodu nauczyciela, w lipcu 2023, IR współorganizował Szkołę letnią *Edukacja szyta na miarę. Specjalne i dodatkowe potrzeby uczennic i uczniów języków obcych*. Celem projektu było uwrażliwienie oraz podniesienie wiedzy i kompetencji studentek i studentów Wydziału Neofilologii w zakresie specjalnych i dodatkowych potrzeb edukacyjnych osób uczących się języków obcych, zwłaszcza w kontekście przyszłej pracy w sektorze edukacji. Projekt był okazją do spotkania zarówno badaczy z zakresu SPE, jak i praktykujących wykładowców i nauczycieli. Dodatkowo w panelach brały udział osoby z indywidualnymi doświadczeniami SPE oraz pracownicy Uniwersytetu Warszawskiego z Wydziału Neofilologii i Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Inicjatywa powstała w odpowiedzi na postulaty środowiska studenckiego i adresowana została do studentek i studentów Wydziału Neofilologii UW

realizujących ścieżkę metodyczną oraz osób zainteresowanych dydaktyką języków obcych i edukacją włączającą (inkluzywną). Działanie to pozwoliło na uzupełnienie programu nauczania na ścieżkach metodycznych w zakresie bardzo ważnej i aktualnej tematyki, jakimi są specjalne i dodatkowe potrzeby osób uczących się języków obcych. Dostarczyło ono przyszłym nauczycielom języków obcych wiedzy i narzędzi niezbędnych do efektywnej pracy z uczniami o różnorodnych potrzebach edukacyjnych, odegrało ważną rolę uwrażliwiającą i uświadamiającą i było dodatkowo dobrą okazją do budowania relacji i sieci kontaktów z innymi przyszłymi nauczycielami, co może być cenne zarówno podczas studiów, jak i w przyszłej karierze zawodowej.

### **8.5. System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce i wsparcie rozwoju społecznego**

System motywowania studentów w IR, podobnie jak na całym Uniwersytecie Warszawskim, jest oparty na kilku kluczowych elementach:

- wsparcie ogólnoakademickie: UW oferuje szeroki zakres wsparcia akademickiego, w tym konsultacje z wykładowcami, dostęp do bibliotek i zasobów naukowych, możliwość uczestnictwa w dodatkowych zajęciach i warsztatach, spotkaniach tematycznych;
- system stypendiów i nagród: UW przyznaje różnego rodzaju stypendia i nagrody za osiągnięcia akademickie jak chociażby stypendium Rektora za wyróżniające się osiągnięcia naukowe, sportowe lub artystyczne czy nagrody za najlepszą pracę licencjacką lub magisterską;
- minigranty wydziałowe: w ramach Programu Wsparcia Młodych Naukowców Wydział Neofilologii UW oferuje możliwość ubiegania się o minigranty na realizację prac badawczych wykonywanych w zespołach studenckich;
- wsparcie najlepszych projektów i inicjatyw studenckich w ramach Funduszu Doskonałości Dydaktycznej;
- różnorodność planów nauczania: IR oferuje bogatą gamę planów nauczania (4 moduły na studiach I stopnia i 3 moduły na studiach II stopnia), co pozwala studentom wybrać moduł odpowiadający ich zainteresowaniom i celom zawodowym;
- kultura badawcza i akademicka: IR promuje kulturę badawczą i zachęca studentów do uczestnictwa w projektach badawczych. W IR funkcjonują 2 koła naukowe : Koło Naukowe Kultury Frankofońskiej (KKF), które powstało w 2023 r. z inicjatywy studentów i studentek zainteresowanych bogactwem kultury krajów obszaru frankofońskiego i Koło Literatur Frankofońskich zajmujące się literaturą języka francuskiego, szczególnie spoza Francji. Oba koła naukowe mogą korzystać ze wsparcia finansowego ze strony uniwersyteckiej Rady Konsultacyjnej ds. Studenckiego Ruchu Naukowego. Promocję ich działalności wspierają również organizowane na Wydziale Neofilologii Targi Kół Naukowych. Zarówno prace kół naukowych, jak i typowe, programowe zajęcia dydaktyczne w IR cechuje otwartość i wspieranie wolności akademickiej. Studenci mają możliwość wyrażania swoich opinii, angażowania się w różne inicjatywy studenckie i tworzenia własnych projektów;
- współpraca z pracodawcami/rynkiem pracy: Dyrekcja IR nawiązuje współpracę z różnymi pracodawcami, co może stworzyć możliwości staży i praktyk dla studentów. Perspektywa przyszłej kariery zawodowej może stanowić silną motywację do osiągnięcia dobrych i bardzo dobrych wyników w nauce (patrz: Kryterium 6);
- rozwój społeczny i osobisty: organizowane w IR szkolenia, wydarzenia i zajęcia ponadprogramowe są okazją do dbania o rozwój osobisty studentów, rozwijania umiejętności



interpersonalnych, przywództwa czy kreatywności. Są też przestrzenią nawiązywania bliższych znajomości i tworzenia sieci koleżeńskich. Przykładem mogą być zorganizowane w 2023 roku Dni Frankofonii, przygotowane i przeprowadzone przez pięć zespołów studenckich, które opracowały dwudniowy program wykładów, spotkań, konkursów, pokazów filmowych, ściśle związanych z realiami krajów francuskojęzycznych. Przy wsparciu pracowników IR, około trzydziestu studentów zaangażowało się w ten sposób w wydarzenie, które unaoczniało im realny wymiar zdobywanej na studiach wiedzy i motywowało w ten sposób do dalszych wysiłków;

- dostęp do innowacyjnych technologii: pracownicy IR korzystają z nowoczesnych technologii i narzędzi edukacyjnych, które czynią proces nauki bardziej atrakcyjnym i dostosowanym do potrzeb współczesnych studentów;
- w przypadku studentów wyróżniających się w nauce Kierownik studiów, w wyniku spotkań z zainteresowanym studentem, może wyrazić zgodę na Indywidualną Organizację studiów. W 2023 r. 1 osoba została objęta IOS na tej podstawie. Indywidualna Organizacja Studiów to narzędzie, które pozwala studentom wybitnym w IR maksymalnie wykorzystać swój potencjał i osiągnąć wyjątkowe wyniki w nauce.

Podsumowując, system motywowania studentów UW opiera się na stworzeniu środowiska, w którym studenci są zachęceni i wspierani w dążeniu do osiągnięcia swoich celów akademickich oraz rozwoju osobistego.

#### **8.6. Dostęp do informacji o pomocy i wsparciu**

Informacje o systemie wsparcia dla studentów, w tym o dostępie do pomocy materialnej, są w IR rzetelnie udostępniane i przekazywane w różnych formach. Jednym z głównych źródeł informacji jest [strona internetowa Instytutu Romanistyki](#), na której znajdują się aktualne materiały dotyczące dostępnych form wsparcia (zakładka Strefa Studenta > Informacje organizacyjne > Opiekunowie i koordynatorzy; Stypendia i zapomogi; Wsparcie na uczelni oraz w tej samej zakładce > Wyjazdy / Dyplomy / Kariera > Granty i stypendia naukowe; Biuro Karier UW). Na stronie IR studenci mogą znaleźć szczegółowe informacje na temat procedur, dokumentów oraz kontaktów, które są niezbędne do skorzystania z różnych rodzajów pomocy.

Opiekunowie i Starości odgrywają także istotną rolę w informowaniu studentów o systemie wsparcia. To oni są bezpośrednimi źródłami informacji i dzięki swojemu doświadczeniu mogą udzielać wskazówek dotyczących dostępnych środków pomocy. Bezpośredni, zindywidualizowany kontakt z konkretnymi osobami wspiera też studentów w przełamywaniu ewentualnych barier psychologicznych w poszukiwaniu pomocy.

Ważną funkcję pełni również Rada Samorządu Studentów WN oraz prowadzona przez nią [strona Samorządu](#). Poprzez aktywną działalność informacyjną, organizację spotkań i konsultacji Rada Samorządu Studentów stara się zapewnić studentom łatwy dostęp do potrzebnych informacji i wsparcia, aby każdy mógł skorzystać z odpowiednich środków na swojej edukacyjnej drodze. Należy przy tym podkreślić, że przedstawiciele Samorządu Studenckiego biorą czynny i regularny udział w procedowaniu decyzji i zarządzeń KJD dotyczących spraw studenckich jako ciało konsultacyjne.

W zakresie polityki antidyskryminacyjnej Komisja Rektorska ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji monitoruje stronę internetową „[Równoważni](#)”, która zawiera ważne informacje na ten temat. Ponadto, w roku 2023/2024, w ramach oferty przedmiotów ogólnouniwersyteckich, studenci

WN będą mogli wybrać dedykowany przedmiot „Kurs na Równość - przeciwdziałanie dyskryminacji na UW”, informujący, czym jest dyskryminacja i jak należy reagować.

Wszelkie informacje dotyczące bezpieczeństwa, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa są przekazywane studentom w ramach Dni Adaptacyjnych, podczas których przedstawiane są obowiązujące na UW zasady, prawa studenta oraz dostępne formy wsparcia. Dodatkowo, UW posiada „[The Welcome Point](#)”, który dostarcza wsparcie studentom zagranicznym oraz innym grupom w kwestiach związanych z uczelnią, życiem na studiach i sprawami codziennymi. Ważnym elementem edukacji w zakresie bezpieczeństwa, poszanowania godności i praw studenta są również materiały informacyjne, kierowane drogą mailową do pracowników i studentów przez odpowiednie organy, odpowiedzialne za poszczególne obszary.

Dzięki temu zróżnicowanemu podejściu do informowania oraz do opieki nad osobami potrzebującym wsparcia, studenci mają możliwości skorzystania z różnych, dostępnych form pomocy w sposób efektywny i zgodny z własnymi potrzebami oraz z poszanowaniem prawa do intymności.

### **8.7. Skargi i wnioski ze strony studentów**

Skargi, opinie i sugestie studentów mogą być przekazywane bezpośrednio do właściwych organów, zarówno na poziomie instytutowym (opiekunowie roku, koordynatorzy, Kierownik studiów, inni członkowie Dyrekcji IR), wydziałowym (KJD, Pełnomocnik ds. równości) czy uczelnianym (Ombudsman, Koordynator ds. Antydyskryminacji, Komisja Rektorska ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji). Dodatkowo, systematycznie przeprowadzane ankiety studenckie zawierają pytania otwarte, co pozwala studentom na wyrażanie swoich spostrzeżeń i uwag dotyczących prowadzonych zajęć w sposób gwarantujący zachowanie anonimowości.

Dyrekcja IR i Kierownik studiów podejmują działania w celu skutecznego rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów, a także zapewnienia wsparcia osobom doświadczającym trudnych sytuacji lub konfliktów, zwłaszcza związanych z realizacją programów studiów. W sytuacjach, gdy uwagi dotyczą technicznych aspektów zajęć, Kierownik studiów podejmuje konkretne działania, kontaktując się z Planistą, Pełnomocnikiem ds. USOS czy Dyrektorem administracyjnym WN, w celu skutecznego rozwiązania problemu. W przypadku poważniejszych konfliktów i skarg istnieje możliwość skorzystania z pomocy profesjonalistów, takich jak wspomniany Ombudsman czy Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Dzięki takiemu podejściu Dyrekcja IR dąży do zapewnienia studentom adekwatnych i, jeśli to konieczne, bezstronnych metod rozwiązywania wszelkich trudności czy konfliktów, które mogą się pojawiać w trakcie ich edukacji na uczelni.

### **8.8. Wsparcie administracyjne**

Wsparcie administracyjne zapewniają studentom:

- Kierownik studiów (dostępny na dyżurach w trybie stacjonarnym lub zdalnymi oraz poprzez stały kontakt mailowy);
- odrębny sekretariat ds. studenckich;
- opiekunowie roku (jeden opiekun dla każdego roku).

Administracja IR, poprzez swój kompetentny i zaangażowany zespół (Kierownik studiów i 2 sekretarki), skupia się na zapewnieniu studentom sprawnego procesu uczenia się i rozwiązywaniu ewentualnych trudności czy kwestii spornych, dbając o przestrzeganie obowiązujących terminów określonych przepisami prawa. W celu usprawnienia i przyspieszenia tego procesu, wykorzystywane są narzędzia do komunikacji zdalnej oraz komponenty administracyjnego kontaktu ze studentem, w tym zwłaszcza

modułu Podania w systemie USOSweb. Rozwiązanie to umożliwia szybkie udzielanie odpowiedzi na wnioski, które pojawiają się na kontach studentów zaledwie kilka godzin po ich rozpatrzeniu przez Kierownika studiów. Ważniejsze decyzje są archiwizowane w formie papierowej w teczce studenta, co stanowi dodatkowe zabezpieczenie dokumentacji.

Personel w sekretariacie ds. studenckich posiada duże i długoletnie doświadczenie w obszarze administrowania procesem dydaktycznym. Dzięki temu studenci filologii romańskiej mogą liczyć na fachowe doradztwo oraz konkretne wskazówki w kwestiach związanych z organizacją i przebiegiem swojej edukacji.

Ocena pracy administracji (sekretariatu i Kierownika studiów) oraz skuteczności systemu USOS jest przeprowadzana raz do roku za pomocą ankiety opracowanej na podstawie wytycznych Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia (uchwała nr 17 URK z dnia 15 marca 2021 r. i uchwała nr 2 URK z dnia 30 kwietnia 2021 r.). Więcej na ten temat piszemy w Kryterium 10 (punkt 10.11.).

### **Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach**

Największym wyzwaniem dla skutecznej polityki informacyjnej jest obecnie szybka dezaktualizacja informacji oraz nadmiar przekazów docierających do studentów, który utrudnia skuteczne komunikowanie treści ważnych dla procesu kształcenia. Dlatego też w 2022 r. zmieniliśmy format strony Instytutu Romanistyki (dalej: IR) na bardziej przejrzysty dla odbiorcy i łatwiejszy w zarządzaniu treścią, a równolegle rozwijamy inne kanały komunikacji, dostosowane do potrzeb studentów, zwłaszcza media społecznościowe. Usprawnieniu przekazywania informacji kandydatom, studentom i pracownikom służyło też utworzenie na Wydziale Neofilologii Sekcji ds. Strategii i Komunikacji w 2021 r. (patrz: Kryterium 6).

#### **9.1. Strona internetowa**

Do postawienia nowej strony IR posłużył popularny program CMS, który daje możliwość edycji i tworzenia treści poprzez wizualny edytor (zbliżony do edytora Word). Strona posiada deklarację dostępności. Obsługa sieci w ramach Sekcji informatycznej Wydziału zapewniana jest przez pracownika, którego zadaniem jest regularne kontrolowanie dostępności do stron internetowych Instytutów i Katedr. Bieżące korzystanie ze strony przez koordynatorów, Dyrekcję IR i pracowników jest możliwe dzięki prostej i intuicyjnej obsłudze tzw. kokpitu administratora. Pracownicy są regularnie informowani o tym, jakie kroki należy podejmować, aby skutecznie publikować wybrane treści na stronie. W Instytucie Romanistyki mamy dwóch Koordynatorów ds. strony internetowej i mediów społecznościowych. Koordynatorzy wraz z Kierownikiem studiów kontrolują na bieżąco działanie wszystkich elementów serwisu, wprowadzają nowe informacje i usuwają stare.

Aktualizacja znaczących danych na stronie odbywa się każdorazowo po pojawieniu się nowych wersji istniejących dokumentów (np. regulaminów), jak również nowych dokumentów, które w ocenie Dyrekcji IR mogą mieć znaczenie dla którejkolwiek z grup odbiorców. Natomiast kompleksowa weryfikacja zawartości strony odbywa się raz w roku akademickim, najczęściej podczas przerwy letniej, i wówczas dokonuje się zmian także w tych elementach serwisu, które nie wymagają częstego aktualizowania. Weryfikacji dokonują członkowie Dyrekcji IR, każdy w zakresie informacji z obszaru, za który jest odpowiedzialny.

Każdego roku praca sekretariatu i praca Kierownika studiów, odpowiedzialnych za publiczny dostęp do informacji, podlega studenckiej ocenie za pomocą ankiety (patrz: Kryterium 8). Ankieta zawiera m.in. pytania dotyczące jakości komunikacji z Kierownikiem studiów i sekretariatem oraz przydatności informacji przez nich udzielanych, jak również treści zamieszczanych na stronie Instytutu.

Polityka dostępu do informacji w Instytucie Romanistyki uwzględnia także różne potrzeby różnych grup odbiorców. Poza treściami adresowanymi do całej społeczności Instytutu („O nas” i „Wydarzenia”) na stronie znajdują się zakładki: „Strefa studenta”, „Strefa kandydata” i „Strefa pracownika”.

„**Strefa studenta**” zawiera najistotniejsze informacje formalne i praktyczne dotyczące toku studiów:

- podstawowe akty prawne, m.in. Regulamin Studiów na UW, uchwały Rady Dydaktycznej dla kierunku filologia romańska o charakterze normatywnym, tabele opłat za usługi edukacyjne;
- program i plan studiów wraz z opisem „modułu metodycznego” (kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela języka francuskiego) i Regulaminem praktyk pedagogicznych;
- informacje organizacyjne: plan zajęć, harmonogram dyżurów pracowników, lista opiekunów i koordynatorów, formy wsparcia dla studentów;
- informacje naukowe („Wyjazdy / dyplomy / kariera”): m.in. program Erasmus+, studenckie koła naukowe, granty i stypendia naukowe.

Ponadto w zakładce „Informacje ogólne” został zamieszczony kontakt do przedstawicieli filologii romańskiej w Radzie Samorządu Studentów WN i przewodnik dla nowo przyjętych studentów I roku. W zakładce „Ogłoszenia dla studentów” są natomiast publikowane bieżące informacje dotyczące studiów oraz życia studenckiego i naukowego.

„**Strefa kandydata**” jest skierowana zarówno do osób potencjalnie zainteresowanych studiami na filologii romańskiej, a więc dopiero szukających informacji na ich temat, jak i osób w procesie rekrutacji. Dlatego też zawiera z jednej strony opis studiów i sylwetki absolwenta oraz zasady rekrutacji, z drugiej natomiast informacje praktyczne dotyczące aktualnej rekrutacji (harmonogram rekrutacji, terminy dyżurów komisji rekrutacyjnej itp.). W zakładce podane są także linki do strony Biura ds. Rekrutacji (<https://rekrutacja.uw.edu.pl/>) oraz Internetowej Rekrutacji Kandydatów (<https://irk.uw.edu.pl/>), gdzie kandydat znajdzie szczegółowe informacje na temat procedur rekrutacyjnych na UW (m.in. akty prawne, instrukcje dotyczące rejestracji na studia i wymaganych dokumentów – dla obywateli polskich i cudzoziemców).

W „**Strefie pracownika**” zamieszczamy bieżące ogłoszenia dla pracowników, informacje praktyczne dotyczące spraw pracowniczych (np. obiegu dokumentów na Wydziale), a także dwa biuletyny informacyjne: „Informacje Wydziałowe”, które informują m.in. o konkursach na finansowanie projektów badawczych, osiągnięciach naukowych pracowników WN (publikacje, konferencje, granty) i zmianach kadrowych (np. awansach), oraz „Romanistyczny Biuletyn Naukowy”, który prezentuje działalność naukową i popularyzatorską pracowników IR.

## 9.2. Inne źródła informacji

Wśród innych źródeł informacji o studiach na filologii romańskiej należy w pierwszym rzędzie wymienić **rozwiązania ogólnouniwersyteckie**:

- elektroniczne repozytoria aktów prawnych: „Monitor UW” i „Dziennik UW”, w których publikowane są akty prawne regulujące proces kształcenia (uchwały Senatu i zarządzenia

Rektora w „Monitorze UW”, uchwały Rady Dydaktycznej dla kierunku filologia romańska w „Dzienniku Rad Dydaktycznych”, zarządzenia KJD w „Dzienniku Wydziału Neofilologii”);

- systemy zarządzania danymi: Uniwersytecki System Obsługi Studiów (USOS) oraz wspomniany już system Internetowej Rekrutacji Kandydatów (IRK);
- strony biur administracji ogólnouniwersyteckiej wchodzących w skład Centrum Wsparcia Dydaktyki (CWD) (m.in. Biuro ds. Rekrutacji, Biuro ds. Obsługi Kształcenia, Biuro ds. Pomocy Materialnej), na których są publikowane akty prawne i bieżące informacje z zakresu działalności biur oraz przewodniki do pobrania w formacie pdf, np. dla kandydatów na studia czy nowych studentów.

Istotnym uzupełnieniem informacji na temat programu studiów i jego realizacji są sylabusy przedmiotów opublikowane w **USOSweb**, które szczegółowo informują o treściach kształcenia realizowanych na zajęciach, zakładanych efektach uczenia się oraz metodach i kryteriach oceniania. Sylabusy są aktualizowane co semestr, przed rozpoczęciem rejestracji na zajęcia, według wskazówek przesyłanych pracownikom przez Kierownika studiów, który weryfikuje je następnie pod względem kompletności i aktualności zawartych w nich informacji, szczególnie w przypadku zmian w programie studiów. Za pomocą USOS-a wysyłamy również studentom maile z bieżącymi informacjami na temat organizacji studiów lub wydarzeń naukowych w Instytucie Romanistyki i na Wydziale Neofilologii.

Nie sposób też pominąć znaczenia kontaktu osobistego z kandydatami i studentami. Co roku uczestniczymy w odbywającym się w kwietniu **Dniu Otwartym UW**, podczas którego udzielamy kandydatom informacji o studiach w ramach dyżurów na stoisku kierunku oraz podczas spotkań z Władzami Wydziału i Kierownikiem studiów. Funkcję informacyjną i promocyjną mają także **wykłady dla licealistów** organizowane w Instytucie Romanistyki (patrz: Kryterium 6). Nowo przyjęci studenci I roku zapoznają się z kolei z zasadami studiowania podczas spotkań z KJD, Kierownikiem studiów, opiekunem roku i przedstawicielami Rady Samorządu Studentów WN w ramach wydziałowych i instytutowych **Dni Adaptacyjnych** odbywających się pod koniec września. Studenci mają wtedy również możliwość poznania sekretariatu kierunku w ramach dyżuru „otwartych drzwi”.

Zarówno na poziomie Wydziału Neofilologii, jak i Instytutu Romanistyki rozwijamy ponadto komunikację za pomocą **mediów społecznościowych** (Facebook, Instagram), w których informujemy przede wszystkim o nadchodzących wydarzeniach naukowych, kulturalnych i integracyjnych w naszej jednostce, dodatkowej ofercie edukacyjnej, osiągnięciach naukowych pracowników, doktorantów i studentów, a także zamieszczamy relacje na żywo i fotorelacje z wydarzeń. Cennym źródłem informacji jest też wydziałowy kanał [YouTube](#), na którym można obejrzeć wykłady, spotkania i debaty z udziałem zaproszonych gości, które odbyły się na Wydziale Neofilologii, m.in. w Instytucie Romanistyki.

Od semestru letniego 2023 r. pocztą USOS do wszystkich studentek i studentów Wydziału Neofilologii jest także wysyłany co miesiąc **newsletter studencki** opracowywany przez Sekcję ds. Strategii i Komunikacji WN. Jest to inicjatywa prostudencka mająca na celu zaangażowanie studentów we wspólne działania w ramach Wydziału oraz działalność naukową. Ostatni numer został rozesłany w czerwcu 2023 r.

## Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

### 10.1. Ramy polityki jakości na filologii romańskiej

Ogólne ramy systemu zapewniania jakości kształcenia na Uniwersytecie Warszawskim wyznaczają trzy dokumenty: Statut UW, Regulamin Studiów na UW oraz zarządzenie nr 163 Rektora UW z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie systemu zapewniania jakości kształcenia na Uniwersytecie Warszawskim.

Nadzór nad procesem kształcenia na UW sprawuje Rektor, a w jego imieniu – **Prorektor ds. studentów i jakości kształcenia**. Zgodnie z § 142 Statutu UW na poziomie ogólnouczelnianym kluczowym podmiotem systemu zapewniania jakości kształcenia jest **Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia** (dalej: URK). W skład Rady wchodzi 20 osób, w tym przedstawiciele studentów i doktorantów, a przewodniczy jej Prorektor ds. studentów i jakości kształcenia. Kadencja Rady trwa 4 lata. Ogólne kompetencje URK określa § 58 Statutu UW oraz § 2 i § 3 zarządzenie nr 163 Rektora UW z dnia 8 listopada 2019 r. Należą do nich: „koordynacja i monitorowanie działań strategicznych w zakresie kształcenia” oraz „czuwanie nad realizacją bieżącej polityki w zakresie kształcenia, rekrutacji i organizacji studiów”, jak również opracowanie dla Rektora „projektu strategii w zakresie zapewniania jakości kształcenia” i „ogólnouczelnianych procedur zapewniania jakości kształcenia”. Zadania URK uszczegóławia § 4 Regulaminu Studiów na UW, zgodnie z którym Rada formułuje opinie, propozycje i wnioski przeznaczone w szczególności dla Senatu i Rektora, a także wytyczne skierowane do rad dydaktycznych i kierowników jednostek dydaktycznych w sprawach takich jak : zasady i tryb rekrutacji, przeprowadzanie egzaminów i ocenianie, proces dyplomowania, organizacja praktyk zawodowych, procedury postępowania w przypadku nieetycznego uzyskiwania przez studentów zaliczeń zajęć i egzaminów oraz naruszeń prawa autorskiego czy zasady dokonywanej przez studentów ewaluacji zajęć dydaktycznych oraz wsparcia administracyjnego. URK monitoruje również jakość kształcenia, m.in. analizując wyniki badań ankietowych i dokonując przeglądów programów studiów. Szczegółowe informacje na temat działalności URK znajdują się na stronie: <https://urk.uw.edu.pl/>.

Nad prawidłowym funkcjonowaniem systemu zapewniania jakości kształcenia na UW czuwa **Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia**, który zgodnie z § 2 zarządzenia nr 163 Rektora UW z dnia 8 listopada 2019 r. koordynuje działania ogólnouniwersyteckie służące ewaluacji i doskonaleniu jakości kształcenia oraz podnoszeniu kompetencji przez kadre dydaktyczną, jak również wspiera kierowników jednostek dydaktycznych w sprawach związanych z jakością kształcenia i upowszechnia dobre praktyki w tym zakresie. Nadzór nad jakością kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela należy do **Pełnomocnika Rektora ds. kształcenia nauczycieli**.

Na poziomie wydziału za organizację i jakość kształcenia odpowiada **Prodziekan ds. studenckich**, który pełni funkcję **Kierownika Jednostki Dydaktycznej** (dalej: KJD). Jego kompetencje określa § 67 Statutu UW oraz § 6 Regulaminu Studiów na UW. Zgodnie ze Statutem UW KJD realizuje strategię Uniwersytetu w zakresie kształcenia, dba o spójność oferty dydaktycznej jednostki i jakość prowadzonego kształcenia, koordynuje prace nad przygotowywaniem programów studiów organizowanych przez jednostkę i monitoruje jakość obsługi administracyjnej studentów. Zgodnie z Regulaminem Studiów na UW odpowiada za organizację kształcenia na kierunku studiów, w szczególności za zatwierdzenie i ogłoszenie sylabusów przedmiotów, obsadę i rozkład zajęć, a także ustalenie zasad zapisów na zajęcia. KJD podejmuje również wszystkie indywidualne decyzje administracyjne i rozstrzygnięcia dotyczące toku studiów, związane z zaliczaniem etapów, uznawaniem efektów uczenia się czy indywidualną organizacją studiów. Zgodnie z § 6 ust. 4 pkt 1 Regulaminu

Studiów na UW KJD może powołać kierownika studiów wykonującego z jego upoważnienia czynności w zakresie organizacji toku studiów, określając zakres jego obowiązków. Na Wydziale Neofilologii KJD upoważnia kierowników studiów, w tym **Kierownika studiów na kierunku filologia romańska**, do wykonywania wszystkich czynności wynikających z Regulaminu Studiów na UW, poza niezbywalnymi uprawnieniami jak zatwierdzanie kart okresowych osiągnięć studenta. Tak szeroki zakres kompetencji wynika ze struktury Wydziału, gdzie kształcenie na większości kierunków jest organizowane w obrębie poszczególnych instytutów i katedr, które zachowują dużą autonomię oraz odrębność językowo-kulturową. Rozwiązanie to jest jednocześnie korzystne dla jakości kształcenia, gdyż kierownik studiów zna znacznie lepiej specyfikę danego kierunku i problemy studiujących na nim studentów niż KJD odpowiadający za kształcenie na całym wydziale.

## **10.2. Rada Dydaktyczna dla kierunku studiów filologia romańska**

Zgodnie z § 142 Statutu UW rada dydaktyczna odgrywa centralną rolę w systemie zapewniania jakości kształcenia na danym kierunku studiów, analogicznie do roli URK na poziomie ogólnouczelnianym. W skład rady dydaktycznej wchodzi: 1) nauczyciele akademicy zatrudnieni na stanowiskach dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych; 2) przedstawiciele doktorantów związani z dyscypliną naukową wiodącą dla danych kierunków studiów; 3) przedstawiciele studentów danych kierunków studiów, łącznie w liczbie stanowiącej co najmniej 25% składu rady, ale nie mniej niż jeden student każdego z tych kierunków studiów (§ 69 ust. 1 Statutu UW). W swoich działaniach rada kieruje się zaleceniami i wytycznymi Senatu UW i URK, a jej kompetencje określają § 68 i § 69 Statutu UW oraz § 5 Regulaminu Studiów na UW. W szczególności rada dydaktyczna projektuje proces kształcenia na podległym jej kierunku studiów, zarówno jeśli chodzi o treści kształcenia (opracowuje koncepcję kształcenia i przygotowuje propozycje zmian w programach studiów), zasady weryfikacji efektów uczenia się (formułuje zasady rekrutacji, określa zasady przeprowadzania egzaminów i oceniania, szczegółowe zasady dyplomowania oraz zasady odbywania i zaliczania praktyk zawodowych), jak i tok studiów (m.in. zatwierdza propozycję opłat za usługi edukacyjne na kierunku). Jednocześnie do zadań rady należy monitorowanie jakości ww. aspektów procesu kształcenia oraz proponowanie działań naprawczych i doskonalących. W swoich działaniach rada dydaktyczna kieruje się zaleceniami i wytycznymi Senatu UW i URK.

Rada Dydaktyczna dla kierunku filologia romańska (dalej: RD) liczy 11 osób: 6 nauczycieli akademickich, 3 przedstawicieli studentów i 2 przedstawicieli doktorantów (w roku akademickim 2022/2023 po raz pierwszy mandaty studenckie i doktoranckie nie zostały obsadzone). Zgodnie z zasadą ścisłego powiązania dydaktyki z badaniami naukowymi nauczyciele akademicy wchodzący w skład Rady reprezentują w równych proporcjach dyscypliny i subdyscypliny, do których kierunek jest przypisany: językoznawstwo – 2 osoby, literaturoznawstwo – 2 osoby i glottodydaktyka – 2 osoby. W obecnej kadencji Rady, ze względu na tę samą zasadę, wśród przedstawicieli nauczycieli akademickich znajdują się Kierownicy Zakładów jako osoby monitorujące działalność naukowo-dydaktyczną w podległych im zespołach. Funkcję Przewodniczącej Rady pełni dr Małgorzata Molska, która jest jednocześnie Kierownikiem studiów.

RD sukcesywnie buduje wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia na filologii romańskiej, opracowując uchwały wprowadzające jego kolejne elementy – od aktów ogólnych, określających podstawowe zasady studiowania na kierunku (uchwała nr 3 RD z dnia 17 kwietnia 2020 r. w sprawie szczegółowych zasady procesu dyplomowania; uchwała nr 6 RD z dnia 25 września 2020 r. w sprawie zasad przeprowadzania egzaminów i oceniania), po akty szczegółowe, regulujące

specyficzne aspekty toku studiów: mobilność studencką (uchwała nr 10 RD z dnia 23 listopada 2021 r. w sprawie kryteriów kwalifikacji studentów na wyjazd w ramach programu Erasmus) czy indywidualną organizację studiów (uchwała nr 12 RD z dnia 23 listopada 2021 r. w sprawie zasad przyznawania indywidualnej organizacji studiów). Uchwały RD służą jakości kształcenia w podwójny sposób – wprowadzając przejrzyste zasady studiowania oraz ustalając procedury monitorowania jakości procesów, których dotyczą. RD podejmuje ponadto uchwały, których głównym przedmiotem są procedury projakościowe, jak uchwała nr 7 RD z dnia 10 listopada 2020 r. w sprawie zasad monitorowania jakości praktyk zawodowych na kierunku filologia romańska. Uchwały RD są publikowane niezwłocznie po podjęciu na stronie internetowej IR, a akty normatywne w Dzienniku Rad Dydaktycznych.

### **10.3. Kontrolowanie jakości z punktu widzenia obsady zajęć**

Planowanie obsady zajęć na Wydziale Neofilologii obejmuje trzy etapy:

- spotkanie Dziekana i KJD z kierownikami studiów w celu wypracowania wspólnej strategii planowania obsady zajęć dydaktycznych w danym roku akademickim na kierunkach studiów organizowanych na Wydziale;
- przygotowanie propozycji obsady zajęć przez kierowników studiów w porozumieniu z kierownikami jednostek WN;
- konsultacja z KJD propozycji obsady zajęć dydaktycznych; zatwierdzenie obsady przez KJD w porozumieniu z Dziekanem; zatwierdzenie pensum pracowników przez Dziekana.

Za planowanie obsady zajęć i pensum pracowników na poziomie Instytutu odpowiadają: Kierownicy trzech Zakładów tworzących IR, Kierownik studiów na kierunku filologia romańska i Dyrektor Instytutu. Priorytetem podczas dokonywania obsady zajęć jest zgodność ich tematyki z dorobkiem naukowym nauczycieli (patrz Kryterium 4, punkt 4.3.). W przypadku zajęć o charakterze praktycznym (np. *Praktyczna nauka języka francuskiego*, przedmiotu modułu przekładowego) uwzględnia się też ich dorobek zdobyty poza murami uczelni (np. agencje tłumaczeń, wydawnictwa). Na obsadę zajęć mają również wpływ opinie studentów wyrażane zwłaszcza w semestralnych ankietach studenckich. Istotnym kryterium przy planowaniu pensum jest też zapewnienie zróżnicowanej oferty zajęć do wyboru. W trosce o jakość istnieją zasady regulujące możliwość pracy w ramach godzin ponadwymiarowych – w przypadku etatów dydaktycznych jest to maksymalnie 50% wymiaru pensum, zaś w przypadku etatów badawczo-dydaktycznych tylko 25%. Zasady obsady seminariów dyplomowych zostały omówione w Kryterium 3 (punkt 3.3.1).

### **10.4. Kwestie organizacyjne**

Także prawidłowe zarządzanie kwestiami organizacyjnymi pozwala nam sprawować należyty nadzór nad dydaktyką. Np. semestralne projektowanie planu zajęć podlega ścisłej procedurze: powołany przez Dyrekcję IR planista (obecnie dr hab. prof. ucz. M. Malinowska), uwzględniając możliwości logistyczne i dezyderaty pracowników, przygotowuje plan zajęć, który jest w pierwszej kolejności konsultowany ze studentami. Konsultacja ta ma miejsce przynajmniej miesiąc przed planowaną rejestracją, co pozwala wprowadzać niezbędne modyfikacje i optymalizować rozkład zajęć. Plan jest ostatecznie zatwierdzany przez Kierownika studiów. Za wprowadzenie oferty do USOS i organizację rejestracji odpowiada Pełnomocnik ds. USOS i dwie osoby z sekcji obsługi studiów. Pierwsza (i częstokroć ostateczna) wersja



planu zajęć na semestr zimowy prezentowana jest już w maju danego roku, a na semestr letni - w listopadzie.

### **10.5. Procedura zmian w planach i programach studiów**

Zasady postępowania w przypadku zmian w planach i programach reguluje zarządzenie nr 71 Rektora UW z dnia 9 kwietnia 2020 roku. Jednak niezależnie od formalnych uwarunkowań zdołaliśmy opracować, w toku kilkuletnich doświadczeń, własne procedury, uwzględniając różne i różnorodne ścieżki proponowania i konsultowania zmian. Także w tym przypadku pozostajemy wierni regułom demokracji bezpośredniej, co - zgodnie z naszym doświadczeniem - sprzyja lepszemu monitorowaniu potrzeb w zakresie modyfikowania programu studiów oraz procesu wprowadzania zmian na każdym etapie.

Zmiany w planach i programach mogą być zgłaszane przez studentów, nauczycieli akademickich, kierowników zakładów/pracowni, członków Rady Dydaktycznej i Rady Naukowej, Dyrekcję IR. Sugestie są też zgłaszane przez interesariuszy zewnętrznych (np. programy modułów metodycznego i przekładowego uwzględniają potrzeby przez nich zgłaszane). Wszystkie proponowane zmiany, niezależnie od ich specyfiki czy tematyki zajęć, są wspólnie omawiane w zespołach, zgodnie z następującym porządkiem: zespoły zaangażowane w prowadzenie danych przedmiotów, zakłady/pracownie, Rada Dydaktyczna, Dyrekcja, Rada Naukowa i ponownie Rada Dydaktyczna, która przygotowuje wniosek o zmiany w programie studiów i przyjmuje w tej sprawie uchwałę. Każda zmiana jest opiniowana przez studentów – w przypadku filologii romańskiej jest to obecnie Rada Samorządu Studentów Wydziału Neofilologii UW. Wniosek jest także konsultowany pod względem formalnym i merytorycznym z KJD, który przekazuje jego ostateczną wersję do Biura Innowacji Dydaktycznych. Biuro ocenia wniosek pod względem formalnym, a następnie przekazuje go do zaopiniowania przez URK oraz komisję Senacką ds. Studentów, Doktorantów i Jakości Kształcenia. Wniosek jest ewentualnie korygowany przez Radę Dydaktyczną według wskazówek podmiotów opiniujących. Ostatnim etapem jest zatwierdzenie zmian w programie studiów uchwałą Senatu UW.

Przyjęte w IR procedury zapewniają systematyczność krytycznych przeglądów programów studiów, o czym świadczy dwukrotna modyfikacja programu studiów I stopnia i jednokrotna studiów II stopnia tylko za bieżącej kadencji RD.

### **10.6. Badania ankietowe i przykładowe inicjatywy wynikające z ich analizy**

Anonimowe **ankiety oceny zajęć dydaktycznych**, opracowane przez Pracownię Ewaluacji Jakości Kształcenia UW i wypełniane przez studentów dwukrotnie w trakcie roku akademickiego, stanowią kluczowe narzędzie z punktu widzenia udziału studentów w działaniach projakościowych. Zgodnie z uchwałą URK nr 21 z dnia 30 kwietnia 2021, ankietyzacja odbywa się za pomocą wspólnego systemu ankietującego zintegrowanego z systemem USOS. Od kilku lat ankiety są też dostępne w aplikacji Mobilny USOS na telefonach komórkowych. Ankieta, oddzielna dla każdego zajęcia prowadzonych przez danego nauczyciela, zawiera 20 pytań zamkniętych, które dotyczą różnych aspektów zajęć oraz część otwartą, w której student może podzielić się oceną czy komentarzem nieujętymi we wcześniejszych pytaniach – to przede wszystkim właśnie te wypowiedzi są przedmiotem wnikliwej analizy kierownika studiów, a ich synteza jest regularnie przedstawiana podczas zebrań z pracownikami. Przykłady: podczas ostatniego zebrania, 28.09.2023 r., przedmiotem refleksji był sposób informowania studentów o wynikach uzyskanych z prac kontrolnych oraz zasady formułowania oceny kształtującej, która ma za zadanie wpłynąć na wyższą jakość kolejnych prac studenta. Rok wcześniej, 29.09.2022 r.,

tematem ogólnoinstitutowej debaty były realne możliwości wspierania studentów przejawiających specjalne potrzeby edukacyjne (np. z powodu chorób) oraz równolegle studiujących dwa kierunki. Pretekstem do ustalenia możliwości udoskonalen były właśnie komentarze zamieszczane w ankietach.

Naszą niepisaną konwencją jest też, podczas regularnych spotkań, dzielenie się dobrymi praktykami, a zarazem otwarte mówienie o trudnościach i porażkach. Chętnie nawiązujemy dialog ponad zakładami/pracowniami, czerpiąc z własnych doświadczeń. Często podstawą takich dyskusji są **dodatkowe badania ankietowe** prowadzone w IR. Na przykład 5 kwietnia 2022 r. po raz pierwszy w historii zorganizowaliśmy warsztaty dla wszystkich pracowników, podczas których, w „mieszanych”, „ponadzakładowych” zespołach, definiowano bieżące wyzwania i opracowywano zadania pozwalające rozwijać kompetencje językowe studentów podczas różnych typów zajęć. Pretekstem do wspólnej pracy koncepcyjnej były wyniki badania przeprowadzonego przez Kierownika studiów dr M. Molską na temat biegłości językowej studentów. Trzy nadrzędne pytania ukierunkowały prace zespołów:

- Jaki jeden element w biegłości językowej studentów chciałbym/chciałabym wzmocnić? Czy nasze potrzeby „spotykają się” międzyzakładowo?
- Jakie konkretne interwencje dydaktyczne mogę zaproponować na swoich zajęciach, aby przyczynić się do rozwoju biegłości językowej naszych studentów?
- Jak współpracować między prowadzącymi różne zajęcia, aby studenci szczególnie potrzebujący zmiany mogli skorzystać z różnych perspektyw prowadzących zajęcia?

Zgodnie z dokonanymi wówczas ustaleniami opracowane rozwiązania/narzędzia miały być stosowane w semestrze zimowym kolejnego roku akademickiego, by następnie omówić ich skuteczność.

Nierzadką praktyką jest również wykorzystywanie przez poszczególnych nauczycieli **autorskich ankiet**, opracowywanych wyłącznie na potrzeby prowadzonych przez nich zajęć bądź nawet konkretnej grupy. Wówczas służą one głównie podnoszeniu jakości dydaktyki i relacji w niej właśnie.

### **10.7. Regularne spotkania z przedstawicielami studentów – starości i „opiekunowie ropy”**

Istotnym, ważnym uzupełnieniem systemu zapewniania jakości na kierunku filologia romańska są regularne spotkania Kierownika studiów ze studentami, w tym ze starostami i funkcjonującym od trzech lat „opiekunkami ropy” (patrz: Kryterium 3, punkt 3.5). Tematem wspólnych spotkań są możliwości usprawnienia procesu dydaktycznego – od aspektów technicznych, dotyczących np. doboru/rezerwacji sal czy organizacji wydarzeń kulturalnych, przez poprawę jakości dydaktyki (ksero, platformy e-learningowe, kwestie organizacji szkół letnich) i rozszerzenie form wsparcia dla studentów („Nie jesteś sam/a. Wszyscy w trosce o zdrowie psychiczne studentów IR”), po zmiany w programie studiów (dyskusje nad proponowanymi zmianami, ankiety dotyczące zajęć z łaciny na I roku studiów licencjackich etc.) i w sylabusach przedmiotów. Na przykład w 2022 r. starości przeprowadzili, wśród studentów studiów licencjackich i magisterskich, ankiety, które dotyczyły poszczególnych przedmiotów obowiązkowych, oczekiwań studentów wobec studiów magisterskich, jak również powodów coraz częstszego przerywania studiów II stopnia lub ich niepodejmowania. W tym samym roku analogiczne badanie zorganizował kierownik Zakładu Dydaktyki Języków Romańskich – dotyczyło ono satysfakcji i oczekiwań studentów studiów II stopnia pod kątem praktycznej nauki języka francuskiego. Ich wyniki posłużyły do opracowania modyfikacji programu planowanego na jesień 2023 r., tj. zwiększenie puli zajęć z przekładu, wypowiedzi ustnej i pisemnej, jak również zaproponowanie modułów gramatycznych, których od wielu lat nie było w planach studiów II stopnia.

## 10.8. Hospitacje i obserwacje koleżeńskie

Hospitacje zajęć są praktyką wpisaną w tradycję IR. Dotychczas dotyczyły one nowo zatrudnionych pracowników i pracowników zatrudnionych w ramach umów cywilno-prawnych oraz w przypadku niepokojących opinii wyrażonych w ankietach studenckich, bądź na wyraźną prośbę samych studentów w trakcie trwania semestru. Wypełniany przez osobę hospitującą protokół – zawierający miejsce na komentarz w 20 kategoriach dotyczących różnych faz zajęć (np. struktura i etapowość zajęć: rozgrzewka, powtórzenia częściowe, bilans dotyczący wiodącego tematu, adekwatność wykorzystywanych materiałów, zarządzanie czasem podczas zajęć, głos wykładowcy: dykcja, modulacja, natężenie, tempo mówienia) oraz zalecenia – był każdorazowo omawiany z nauczycielem hospitowanym. Do hospitowania zajęć wyznaczano członka Dyrekcji IR, kierownika zakładu/pracowni lub inną osobę wskazaną przez Dyrekcję IR (np. koordynatora przedmiotu). W roku akademickim 2021/2022 r. zostały przeprowadzone trzy takie hospitacje, a w kolejnym – jedna. W bieżącym roku akademickim trwają prace RD nad uchwałą w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, obejmującą m.in. zasady hospitacji zajęć dydaktycznych (projekt uchwały przechodzi aktualnie poprawki członków Rady Dydaktycznej).

Praktyką nieczęstą, ale mającą swoich wiernych zwolenników są obserwacje koleżeńskie, które dotyczą osób prowadzących te same przedmioty lub typy zajęć. Wiosną br. tematem zebrania było zastosowanie systemowych rozwiązań dotyczących tej formy wzajemnej nauki, a zarazem wsparcia, jak również zakres zajęć koleżeńskich (postulowano między innymi wzajemną obserwację zajęć pod kątem określonych kategorii tematycznych, np. inicjowanie interakcji). Zgodnie z naszymi doświadczeniami mniej formalna i symetryczna wymiana doświadczeń szybko przekłada się na poprawę jakości lub wręcz zaistnienie „nowej jakości” w danych obszarach.

## 10.9. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym podczas projektowania programu studiów

Innym ważnym punktem odniesienia podczas projektowania oferty programowej jest zapotrzebowanie sygnalizowane przez otoczenie społeczno-gospodarcze. W IR reagujemy na tego typu sygnały na dwóch płaszczyznach. Z jednej strony – we współpracy z potencjalnymi pracodawcami naszych absolwentów czasowo włączamy do oferty przedmiotów danego profilu (przedmiotów obieralnych) zajęcia uczące specyficznych umiejętności, blisko związanych z działalnością danego pracodawcy (za przykład może posłużyć cykl warsztatów tłumaczeniowych realizowanych przez Wydawnictwo Noir sur Blanc, patrz: Kryterium 6). Z drugiej strony – reakcją na nowe trendy jest pojawienie się nowych przedmiotów. Poniżej przytoczono trzy przykłady (patrz też: Kryterium 2).

- Wprowadzenie przedmiotu o nazwie *Edukacja językowa w XXI wieku*

Analiza potrzeb studentów (ankiety, wywiady fokusowe) wykazała konieczność rozwinięcia refleksyjnego podejścia do nauki języka obcego, uwzględniającego wyzwania współczesności. Zaawansowana refleksja dotycząca celów, form pracy, metod oceny i samooceny stosowanych we współczesnej edukacji językowej pozwoli studentom filologii obcej na lepsze uświadomienie sobie złożoności i wielości czynników, które wpływają na uczenie się języków obcych, na poszukiwanie tych form pracy nad językiem, które będą najskuteczniejsze dla danej osoby, wreszcie na umiejętne projektowanie swojego rozwoju językowego w perspektywie uczenia się przez całe życie. Sięganie do tekstów z pogranicza różnych dyscyplin zajmujących się edukacją, w tym edukacją językową (filozofia, socjologia, pedagogika, glottodydaktyka)

pogłębia krytyczne myślenie, uczy zadawania kluczowych pytań i osłabia podejścia stereotypowe, często oparte na błędnych przesłankach, w nauce języków obcych.

- Otwarcie modułu metodycznego dla studentów z grup początkujących

Zmiana ta wynika z potrzeb rynku pracy oraz analizy potrzeb studentów. Rozmowy ze studentami pokazały, że zawodowe kompetencje w zakresie uczenia się i nauczania języków obcych są dla nich cenne, ponieważ bardzo często – począwszy od III roku – podejmują oni pracę w zawodzie nauczyciela języka francuskiego w szkołach językowych lub w czasie pracy indywidualnej z uczniem. Bardzo często pracują oni z uczniami szkoły podstawowej, a treści omawiane na zajęciach z zakresu metodyki na studiach I Stopnia dotyczą właśnie tej grupy wiekowej.

- Wprowadzenie zajęć poświęconych współczesnej literaturze francuskiej i frankofońskiej: *Literatura współczesna – XXI w.*

Brakowało w programie studiów przedmiotu, który w sposób usystematyzowany pozwalałby studentom na zapoznanie się z najnowszą literaturą francuską i frankofońską. Wprowadzenie przedmiotu jest zgodne z oczekiwaniami studentów (zmiana jest podyktowana wynikami ankiet studenckich w ramach cyklicznych konsultacji rady dydaktycznej), wynika też z konsultacji prowadzonych z naszymi współpracownikami (wydawnictwa, *Literatura na świecie*, instytucje kultury).

Także wnioski wynikające ze spotkań z przedstawicielami Rady Interesariuszy Wydziału Neofilologii UW wpływają – przynajmniej pośrednio – na treści kształcenia realizowane podczas zajęć oraz inne formy aktywności, które uzupełniają i wzbogacają tzw. tradycyjne nauczanie, np. silnie akcentowana potrzeba edukacji medialnej zainicjowała powstanie w IR Koła Kultury frankofońskiej, a konieczność uświadamiania studentom wyzwań rynku pracy doprowadziła do cyklu szkoleń i warsztatów zorganizowanych przez Wydział Neofilologii (np. Alcon Open Day, Językowe Targi Pracy, kurs coolTUTOR, czy program warsztatów adresowanych do studentów wszystkich kierunków WN, które odpowiadają konkretnym obszarom rynku; patrz: Kryterium 6). Z kolei w kontekście przygotowania do zawodu nauczyciela można wymienić Szkołę Letnią *Edukacja szyta na miarę. Specjalne i dodatkowe potrzeby uczennic i uczniów języków obcych* (patrz: Kryterium 8). Podczas ostatniego posiedzenia Rady Interesariuszy (29.09.2023 r.), kierownik studiów miał okazję przedyskutować z interesariuszami wyzwania związane z kształceniem filologicznym na studiach II stopnia w kontekście planowanych na nich zmian.

#### **10.10. Monitorowanie jakości egzaminowania i oceniania**

Za monitorowanie jakości procesu egzaminowania, oceniania i dyplomowania odpowiedzialna jest Rada Dydaktyczna. Szczegółowe zasady nadzoru określają uchwały: uchwała nr 3 Rady Dydaktycznej z dnia 17 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad procesu dyplomowania oraz uchwała nr 6 Rady Dydaktycznej z dnia 25 września 2020 r. w sprawie zasad przeprowadzania egzaminów i oceniania. Procedura monitorowania i doskonalenia ww. elementów procesu kształcenia została szczegółowo omówiona w Kryterium 3 (punkt 3.4.2).

### 10.11. Ocena jakości obsługi administracyjnej

Pracownicy administracji i Kierownik studiów raz do roku przechodzą ewaluację. Jest to anonimowa ankieta zatytułowana: *Ankieta oceny pracy sekretariatu ds. studenckich oraz Kierownika Studiów w Instytucie Romanistyki*. Ankieta została opracowana na podstawie wytycznych URK (uchwała nr 17 URK z dnia 15 marca 2021 r. i uchwała nr 22 URK z dnia 30 kwietnia 2021 r.) oraz konsultacji KJD z Kierownikami studiów i Radą Samorządu Studentów WN. Ankieta jest rozsyłana za pomocą systemu USOS do wszystkich studentów filologii romańskiej. Studenci mogą swobodnie wypowiedzieć się w niej na temat działania Sekcji Obsługi Studiów, a wyniki są poddawane analizie przez KJD i Kierownika studiów. Studenci oceniają: kompletność informacji w portalu wydziałowym, terminowość przekazywania kluczowych informacji, takich jak plany zajęć czy harmonogramy sesji, dostępność i otwartość na potrzeby i opinie studentów prodziekana, kierownika studiów i Sekcję Obsługi studiów, a także otrzymane wsparcie. Wnioski z ankiet są dla nas bardzo cenne: dają nam poczucie dobrze spełnionych obowiązków, ale również możliwość wprowadzenia zmian, które mogą usprawnić proces studiowania naszych studentów (np. dostosowanie godzin otwarcia sekretariatu i przyjmowania spraw studenckich w godzinach dostosowanych do studentów studiów niestacjonarnych).

Podsumowując, politykę projakościową na filologii romańskiej charakteryzuje podejście systemowe (sukcesywne budowanie systemu zapewniania jakości kształcenia na kierunku), demokratyczne i partycypacyjne (zaangażowanie w działania na rzecz jakości kształcenia całej społeczności IR), oparte na badaniach (ankiety ogólnouniwersyteckie i badania własne), łączące rozwiązania ogólnouczelniane z dobrymi praktykami wypracowanymi w jednostce na podstawie wieloletnich doświadczeń.

## Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czyniki wewnętrzne	<p><b>Mocne strony</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Stosowanie zasad demokracji bezpośredniej i przejrzystości w zarządzaniu większością aspektów działalności kierunku (plany i programy studiów, treści zajęć, formuła zajęć, polityka zatrudnieniowa itd.).</li> <li>2. Bardzo regularne monitorowanie jakości działalności dydaktycznej, sięganie w tym procesie po różne narzędzia (ankiety, wywiady fokusowe, autonarracje), stosowane różnie w zależności od celów i kontekstu.</li> <li>3. Umiejdzynarodowienie działalności dydaktycznej, wyrażające się w wymianach studenckich, mobilności kadry dydaktycznej, przyjazdach gości zagranicznych w celu prowadzenia zajęć na kierunku.</li> <li>4. Oparcie dydaktyki języka obcego (<i>Praktyczna nauka języka francuskiego</i>) i kształcenia nauczycieli na prowadzonych w IR badaniach naukowych w tym zakresie.</li> <li>5. Bardzo bogata oferta programowa, obejmująca różne przedmioty i różne treści w ramach tych przedmiotów (np. kształcenie specjalistyczne w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa), gwarantujące studentom wybór i możliwość samodzielnego konstruowania własnej ścieżki edukacyjnej.</li> </ol>	<p><b>Słabe strony</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Odpływ ("drop-out") studentów po I roku lub w trakcie I roku studiów I stopnia i ograniczone zainteresowanie studentów kontynuacją kształcenia na poziomie studiów II stopnia (trendy ogólnopolskie).</li> <li>2. Ograniczone możliwości motywowania, także finansowego, najlepszych nauczycieli akademickich.</li> <li>3. Trudności związane z koniecznością godzenia działalności dydaktycznej, naukowej i organizacyjnej; stale rosnąca liczba zadań o charakterze organizacyjnym.</li> <li>4. Ryzyko słabnącego zainteresowania pracą na uczelni w perspektywie kolejnych kilkunastu lat; zagrożona transmisja międzypokoleniowa.</li> <li>5. Konieczność weryfikacji celów i formuły prac dyplomowych przygotowanych na kierunku, zwłaszcza z punktu widzenia rosnącej popularności narzędzi informatycznych i znajomości języka francuskiego przez studentów ostatnich lat.</li> </ol>

<p><b>Czyniki zewnętrzne</b></p>	<p><b>Szanse</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Możliwość wypełnienia istotnej na rynku luki z punktu widzenia przygotowania studentów do funkcjonowania (np. w miejscu pracy) w środowiskach wielo-/różnojęzycznych i wielo-/różnokulturowych.</li> <li>2. Możliwość bardziej interdyscyplinarnego kształcenia, przekraczanie tradycyjnych ujęć, np. w kształceniu literaturoznawczym (literatura współczesna, nowe paradygmaty czytelnicze, nowe cele i nowe praktyki w zakresie w pracy z tekstem literackim).</li> <li>3. Wzrastające umiędzynarodowienie działalności dydaktycznej, m.in. dzięki nowym formułom zajęć (np. zajęcia hybrydowe, zajęcia realizowane w ramach sojuszu 4EU+) lub wzrostowi liczby zagranicznych publikacji.</li> <li>4. Współpraca międzyinstytutowa na poziomie Wydziału Neofilologii, w tym wspólne organizowanie i prowadzenie kierunków studiów (np. helwetologia - studia szwajcarskie, studia kanadyjskie) oraz prowadzenie zajęć dedykowanych studentom różnych filologii (np. szkoły letnie).</li> </ol>	<p><b>Zagrożenia</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Spadek liczby kandydatów (głównie na studia magisterskie), wynikający z sytuacji demograficznej i gospodarczej kraju, w tym zmian na rynku pracy, jak również spadek liczby studentów w trakcie i po I roku, co ma bezpośredni wpływ na planowanie polityki kadrowej, obsadę zajęć i ich tygodniowy plan.</li> <li>2. Obniżanie się poziomu biegłości językowej kandydatów/studentów (język francuski), związane z funkcjonowaniem systemu edukacji na niższych stopniach (reforma dot. nauczania języków obcych w szkołach ponadpodstawowych, język angielski pierwszym językiem nowożytnym w szkołach podstawowych).</li> <li>3. Wzrastające obciążenie działalnością organizacyjną, w tym biurokracją, sprawiające, że energia i czas pracowników naukowych i dydaktycznych są wykorzystywane nieefektywnie.</li> <li>4. Niepewność wynikająca z często przyjmowanych zmian prawnych na poziomie krajowym i konieczność dostosowywania funkcjonowania uczelni i kierunków na niej prowadzonych do nowych uwarunkowań.</li> </ol>
----------------------------------	--	--

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia .....

(miejscowość)

### Część III. Załączniki

#### Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku<sup>3</sup>

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	122	121	9	18
	II	83	61	9	5
	III	76	56	8	3
	IV	n/d	n/d	n/d	n/d
II stopnia	I	35	29	n/d	n/d
	II	35	21	n/d	n/d
jednolite studia magisterskie	I	n/d	n/d	n/d	n/d
	II	n/d	n/d	n/d	n/d
	III	n/d	n/d	n/d	n/d
	IV	n/d	n/d	n/d	n/d
	V	n/d	n/d	n/d	n/d
	VI	n/d	n/d	n/d	n/d
<b>Razem:</b>		351		26	

<sup>3</sup> Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).



Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2020/2021	141	58	15	5
	2021/2022	133	39	23	1
	2022/2023	122	47	9	-
II stopnia	2020/2021	35	13	n/d	n/d
	2021/2022	33	25	n/d	n/d
	2022/2023	28	25	n/d	n/d
jednolite studia magisterskie	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
<b>Razem:</b>		492	207	47	6

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)<sup>4</sup>

#### Studia stacjonarne pierwszego stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów 180 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów <sup>5</sup>	2348 ścieżka "z" 2498 ścieżka "p" 2528 ścieżka MET

<sup>4</sup> Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

<sup>5</sup> Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	94 ECTS (96 ECTS - moduł metodyczny)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	10 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	86 ECTS (71 ECTS - moduł metodyczny)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	3 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) <sup>6</sup>	90
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	90
<b>W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:</b>	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ 60
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ 60

#### Studia niestacjonarne (wieczorowe) pierwszego stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów 180 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów <sup>7</sup>	2408
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120 ECTS

<sup>6</sup> Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

<sup>7</sup> Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	94 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	10 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	86 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	n/d
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) <sup>8</sup>	n/d
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	n/d
<b>W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:</b>	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./60
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./60

### Studia stacjonarne drugiego stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry 120 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów <sup>9</sup>	780 - moduł ogólny 840 - moduł przekładowy 840 - moduł metodyczny
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	80 ECTS

<sup>8</sup> Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

<sup>9</sup> Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	89 ECTS - moduł ogólny 71 ECTS - moduł przekładowy 79 ECTS - moduł metodyczny
łącna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	10 ECTS
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	101 ECTS - moduł ogólny 81 ECTS - moduł przekładowy 89 ECTS - moduł metodyczny
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	3 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) <sup>10</sup>	60
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	n/d
<b>W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:</b>	
1. łącna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łącna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./n/d
2. łącna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łącna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./n/d

<sup>10</sup> Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów<sup>11</sup>

**Studia stacjonarne i niestacjonarne (wieczorowe) pierwszego stopnia**

**Język francuski od podstaw (grupy P)**

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Filozofia francuska	konwersatorium	30	3
Fonetyka języka francuskiego	Wykład + ćwiczenia	30 30	1 3
Historia i kultura Francji	wykład	60	5
Historia literatury francuskiej – średniowiecze i XVI w.	wykład	30	4
Jak mówić o języku – wprowadzenie do gramatyki opisowej	wykład	30	2
Konwersatorium literaturoznawcze*	konwersatorium	180	18
Edukacja językowa w XXI wieku	konwersatorium	30	2*
Niezbędnik gramatyczny polsko-francuski	wykład	30	2
Wstęp do językoznawstwa	konwersatorium	30	2
Wstęp do literaturoznawstwa	konwersatorium	30	2
Wybrane zagadnienia językoznawcze – język w użyciu	konwersatorium	30	2
Analiza tekstu literackiego	konwersatorium	30	3
Gramatyka opisowa języka francuskiego	konwersatorium	60	6
Historia literatury francuskiej – XVII w. i XVIII w.	wykład	30	4
Konwersatorium glottodydaktyczne	konwersatorium	30	2
Konwersatorium historyczno-kulturowe*	konwersatorium	120	12
Analiza składniowa	ćwiczenia	30	1
Historia literatury francuskiej – XIX w. i XX w.	wykład	30	4
Konwersatorium językoznawcze*	konwersatorium	90	9
Literatura współczesna XXI	wykład	15	1

<sup>11</sup> Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Literatura współczesna XXI – warsztaty	konwersatorium	15	1
Seminarium licencjackie	konwersatorium	60	7
Razem:		1050	96

**Język francuski od podstaw (grupy P) z modułem metodycznym (MET)**

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Fonetyka języka francuskiego	Wykład + ćwiczenia	30 30	1 3
Historia i kultura Francji	wykład	60	5
Historia literatury francuskiej – średniowiecze i XVI w.	wykład	30	4
Jak mówić o języku – wprowadzenie do gramatyki opisowej	wykład	30	2
Konwersatorium literaturoznawcze*	konwersatorium	120	12
Edukacja językowa w XXI wieku	konwersatorium	30	2*
Niezbędnik gramatyczny polsko-francuski	wykład	30	2
Wstęp do językoznawstwa	konwersatorium	30	2
Wstęp do literaturoznawstwa	konwersatorium	30	2
Wybrane zagadnienia językoznawcze – język w użyciu	konwersatorium	30	2
Analiza tekstu literackiego	konwersatorium	30	3
Gramatyka opisowa języka francuskiego	konwersatorium	60	6
Historia literatury francuskiej – XVII w. i XVIII w.	wykład	30	4
Konwersatorium glottodydaktyczne	konwersatorium	30	2
Konwersatorium historyczno-kulturowe*	konwersatorium	60	6
Analiza składniowa	ćwiczenia	30	1
Historia literatury francuskiej – XIX w. i XX w.	wykład	30	4
Konwersatorium językoznawcze*	konwersatorium	30	3
Literatura współczesna XXI	wykład	15	1

Literatura współczesna XXI K – warsztaty	konwersatorium	15	1
Seminarium licencjackie	konwersatorium	60	7
Razem:		840	75

### **Język francuski zaawansowany (grupy Z)**

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	łącna liczna godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Filozofia francuska	konwersatorium	30	3
Fonetyka języka francuskiego	Wykład + ćwiczenia	30 30	1 3
Historia i kultura Francji	wykład	60	5
Historia literatury francuskiej – średniowiecze i XVI w.	wykład	30	4
Jak mówić o języku – wprowadzenie do gramatyki opisowej	wykład	30	2
Konwersatorium literaturoznawcze*	konwersatorium	180	18
Edukacja językowa w XXI wieku	konwersatorium	30	2*
Wstęp do językoznawstwa	konwersatorium	30	2
Wstęp do literaturoznawstwa	konwersatorium	30	2
Wybrane zagadnienia językoznawcze – język w użyciu	konwersatorium	30	2
Analiza tekstu literackiego	konwersatorium	30	3
Gramatyka opisowa języka francuskiego	konwersatorium	60	6
Historia literatury francuskiej – XVII w. i XVIII w.	wykład	30	4
Konwersatorium glottodydaktyczne	konwersatorium	30	2
Konwersatorium historyczno-kulturowe*	konwersatorium	120	12
Analiza składniowa	ćwiczenia	30	1
Historia literatury francuskiej – XIX w. i XX w.	wykład	30	4

Konwersatorium językoznawcze*	konwersatorium	90	9
Literatura współczesna XXI	wykład	15	1
Literatura współczesna XXI - warsztaty	konwersatorium	15	1
Seminarium licencjackie	konwersatorium	60	7
Razem:		1020	94

**Język francuski zaawansowany (grupy Z) z modułem metodycznym (MET)**

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Fonetyka języka francuskiego	Wykład + ćwiczenia	30 30	1 3
Historia i kultura Francji	wykład	60	5
Historia literatury francuskiej – średniowiecze i XVI w.	wykład	30	4
Jak mówić o języku – wprowadzenie do gramatyki opisowej	wykład	30	2
Konwersatorium literaturoznawcze*	konwersatorium	120	12
Edukacja językowa w XXI wieku	konwersatorium	30	2*
Niezbędnik gramatyczny polsko-francuski	wykład	30	2
Wstęp do językoznawstwa	konwersatorium	30	2
Wstęp do literaturoznawstwa	konwersatorium	30	2
Wybrane zagadnienia językoznawcze – język w użyciu	konwersatorium	30	2
Analiza tekstu literackiego	konwersatorium	30	3
Gramatyka opisowa języka francuskiego	konwersatorium	60	6
Historia literatury francuskiej – XVII w. i XVIII w.	wykład	30	4
Konwersatorium glottodydaktyczne	konwersatorium	30	2
Konwersatorium historyczno-kulturowe*	konwersatorium	60	6
Analiza składniowa	ćwiczenia	30	1
Historia literatury francuskiej – XIX w. i XX w.	wykład	30	4



Konwersatorium językoznawcze*	konwersatorium	30	3
Literatura współczesna XXI	wykład	15	1
Literatura współczesna XXI - warsztaty	konwersatorium	15	1
Seminarium licencjackie	konwersatorium	60	7
Razem:		840	75

#### Studia stacjonarne drugiego stopnia z modułem ogólnym (OGÓL)

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów w ECTS
Metodologia badań w glottodydaktyce/ językoznawstwie/literaturoznawstwie*	konwersatorium	30	6
Wybrane problemy badawcze w glottodydaktyce/językoznawstwie/literaturoznawstwie*	konwersatorium	30	6
Seminarium magisterskie*	konwersatorium	120	49
OGÓL: Seminarium tematyczne*	konwersatorium	120	16
OGÓL: Wykład monograficzny*	konwersatorium	120	12
Razem:		420	89

#### Studia stacjonarne drugiego stopnia z modułem przekładowym (TRAD)

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Metodologia badań w glottodydaktyce/ językoznawstwie/literaturoznawstwie*	konwersatorium	30	6
Wybrane problemy badawcze w glottodydaktyce/językoznawstwie/literaturoznawstwie*	konwersatorium	30	6
Seminarium magisterskie*	konwersatorium	120	49
OGÓL: Seminarium tematyczne*	konwersatorium	30	4
OGÓL: Wykład monograficzny*	konwersatorium	30	3
TRAD: Podstawy przekładu i lektura tekstów	konwersatorium	30	2

TRAD: Przekład na język francuski	ćwiczenia	60	7
TRAD: Przekład na język polski	ćwiczenia	60	5
TRAD: Język specjalistyczny	ćwiczenia	60	6
TRAD: Tłumaczenie na język francuski	ćwiczenia	30	3
Razem:		480	91

#### Studia stacjonarne drugiego stopnia z modułem metodycznym (MET)

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Metodologia badań w glottodydaktyce/językoznawstwie/literaturoznawstwie*	konwersatorium	30	6
Wybrane problemy badawcze w glottodydaktyce/językoznawstwie/literaturoznawstwie*	konwersatorium	30	6
Seminarium magisterskie*	konwersatorium	120	49
OGÓL: Seminarium tematyczne*	konwersatorium	30	4
OGÓL: Wykład monograficzny*	konwersatorium	30	3
Razem:		240	68

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/  
Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela<sup>12</sup>

**Studia stacjonarne pierwszego stopnia**

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia
Psychologia dla nauczycieli	Wykład	30	1	Dr Marcin Klik
Pedagogika dla nauczycieli	wykład	30	1	Dr Dobromir Dziewulak, prof.ucz.
MET: Psychologia	ćwiczenia	30	1,5	Dr Marcin Klik
MET: Pedagogika	ćwiczenia	30	1,5	Dr prof. ucz. Dobromir Dziewulak
MET: Podstawy dydaktyki	ćwiczenia	30	2	Prof. dr hab. Jolanta Sujecka-Zajac
MET: Psychopedagogiczne zagadnienia dydaktyki	ćwiczenia	60	4	Dr. hab. prof. ucz. Maciej Smuk
MET: Dydaktyka języka francuskiego	ćwiczenia	30	2	Dr Marta Wojakowska
MET: Praktyki zawodowe psychopedagogiczne		30	1	Dr Agnieszka Dryjańska
MET : Emisja głosu		30	1	Zajęcia zamawiane
MET: Dydaktyka języka francuskiego	ćwiczenia	60	4	Dr hab. prof. ucz. Radosław Kucharczyk

<sup>12</sup> Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

MET: Praktyki zawodowe dydaktyczne 1		60	2	Dr hab. Krystyna Szymankiewicz
Razem:		420	21	

### Studia stacjonarne drugiego stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne /niestacjonarne	Liczba punktów w ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia
MET: Dydaktyka języka francuskiego	ćwiczenia	60	4	Dr Marta Wojakowska/ Dr hab. Krystyna Szymankiewicz
MET: Dydaktyka języka francuskiego	ćwiczenia	60	4	Dr hab. prof. ucz. Radosław Kucharczyk/ Prof. dr hab. Jolanta Sujecka-Zajęc
MET: Praktyki zawodowe dydaktyczne		60	3	Dr hab. Krystyna Szymankiewicz
Razem:		180	11	

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych<sup>13</sup>

### Studia stacjonarne i niestacjonarne (wieczorowe) pierwszego stopnia

W grupach **Język francuski zaawansowany (grupy Z)** wszystkie zajęcia kierunkowe są prowadzone w języku francuskim z wyjątkiem przedmiotów *Wstęp do językoznawstwa* (konwersatorium), *Wybrane zagadnienia językoznawcze – język w użyciu* (konwersatorium) oraz *Jak mówić o języku – wprowadzenie do gramatyki opisowej* (wykład) na pierwszym roku studiów. W grupach **Język francuski od podstaw (grupy P)** wszystkie zajęcia kierunkowe są prowadzone w języku francuskim z wyjątkiem przedmiotów na pierwszym roku studiów ujętych w tabeli:

Filozofia francuska	konwersatorium
Fonetyka języka francuskiego	wykład + ćwiczenia
Historia i kultura Francji	wykład
Historia literatury francuskiej – średniowiecze i XVI w.	wykład
Jak mówić o języku – wprowadzenie do gramatyki opisowej	wykład
Konwersatorium literaturoznawcze*	konwersatorium
Edukacja językowa w XXI wieku	konwersatorium
Niezbędnik gramatyczny polsko-francuski	wykład
Wstęp do językoznawstwa	konwersatorium
Wstęp do literaturoznawstwa	konwersatorium
Wybrane zagadnienia językoznawcze – język w użyciu	konwersatorium

### Studia stacjonarne drugiego stopnia

Wszystkie zajęcia kierunkowe są prowadzone w języku francuskim.

<sup>13</sup> Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

## Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

### Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:

Imię i nazwisko:
Tytuł naukowy/dziedzina, stopień naukowy/dziedzina oraz dyscyplina, tytuł zawodowy (w przypadku tytułu zawodowego lekarza – specjalizacja), rok uzyskania tytułu/stopnia naukowego/tytułu zawodowego:
Wykaz zajęć/grup zajęć i godzin zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
Charakterystyka dorobku naukowego ze wskazaniem dziedzin nauki/sztuki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych/artystycznych, w której/których dorobek się mieści (do 600 znaków) oraz wykaz <b>co najwyżej 10</b> najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz ze wskazaniem dat uzyskania (publikacji naukowych/osiągnięć artystycznych, patentów i praw ochronnych, zrealizowanych projektów badawczych, nagród krajowych/międzynarodowych za osiągnięcia naukowe/artystyczne), ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć odnoszących się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć.
Charakterystyka doświadczenia i dorobku dydaktycznego (do 600 znaków) oraz wykaz <b>co najwyżej 10</b> najważniejszych osiągnięć dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz z wskazaniem dat uzyskania (np. autorstwo podręczników/materiałów dydaktycznych, wdrożone innowacje dydaktyczne, nagrody uzyskane przez studentów, nad którymi nauczyciel akademicki sprawował opiekę naukową/artystyczną, opieka nad beneficjentem Diamentowego Grantu, uruchomienie nowego kierunku studiów/specjalności/zajęć/grupy zajęć, opieka nad kołem naukowym, prowadzenie zajęć w języku obcym, w tym w uczelni zagranicznej, np. w ramach mobilności nauczycieli akademickich).

Opis doświadczenia zawodowego w powiązaniu z celami kształcenia, efektami uczenia się zakładanymi dla ocenianego kierunku oraz treściami programowymi (jeśli dotyczy).

5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

<b>Studia stacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)<sup>14</sup></b>							
<b>Nr albumu</b>	<b>Tytuł pracy dyplomowej</b>	<b>Rok</b>	<b>Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna</b>	<b>Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta</b>	<b>Ocena pracy</b>	<b>Ocena egzaminu dyplomowego</b>	<b>Ocena na dyplomie</b>
<b>Studia niestacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)</b>							
<b>Nr albumu</b>	<b>Tytuł pracy dyplomowej</b>	<b>Rok</b>	<b>Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna</b>	<b>Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta</b>	<b>Ocena pracy</b>	<b>Ocena egzaminu dyplomowego</b>	<b>Ocena na dyplomie</b>
<b>Studia stacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)</b>							
<b>Nr albumu</b>	<b>Tytuł pracy dyplomowej</b>	<b>Rok</b>	<b>Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna</b>	<b>Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta</b>	<b>Ocena pracy</b>	<b>Ocena egzaminu dyplomowego</b>	<b>Ocena na dyplomie</b>

<sup>14</sup> Należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatnich dwóch lat poprzedzających rok, w którym przeprowadzana jest ocena. W przypadku, gdy łączna liczba absolwentów z ostatnich dwóch lat przekracza 100 – należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatniego roku poprzedzającego rok, w którym przeprowadzana jest ocena.

<b>Studia niestacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)</b>							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
<b>Studia stacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)</b>							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
<b>Studia niestacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)</b>							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

7. Akceptowalnymi formatami są: .doc, .docx, .gif, .png, .jpg (jpeg), .odt, .ods, .pdf, .rtf, .ppt, .pptx, .odp, .txt, .xls, .xlsx, .xml.
8. Nazwy plików nie mogą być dłuższe niż 15 znaków i nie mogą zawierać następujących znaków: ~ "# % & \*: < > ? / \ { | } & % # (spacje wiodące i końcowe w nazwach plików lub folderów również nie są dozwolone).
9. Pliki lub foldery nie mogą być skompresowane.



**Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowe wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny**

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający. Dokumentacja powinna uwzględniać pracę dyplomową, suplement do dyplomu, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych (publikacji, patentów, praw ochronnych, realizowanych projektów badawczych), których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku, a także zestawienie ich osiągnięć w krajowych i międzynarodowych programach stypendialnych, krajowych i międzynarodowych i konkursach/wystawach/festiwalach/zawodach sportowych z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom.
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).

{Logo uczelni}